

POUČEVANJE IN
IZOBRAŽEVANJE

UČNA
MOTIVACIJA

VZGOJA
ZA BRANJE

Letnik 1 (2023), št. 1

MEDNARODNI MESEC ŠOLSKIH KNJIŽNIC

**OKTOBER
2023**

17. leto v Sloveniji

MEDNARODNA
IZMENJAVAKNJIŽNIH
KAZALK

MEDNARODNI
mesec šolskih knjižnic
International Association of School
Librarianship

ZBuDiSe!
Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

7. NACIONALNA
IZMENJAVA
KNJIŽNIH

ISSN 3024-0697

INTERNATIONAL
SCHOOL
LIBRARY
MONTH

KOLOFON STROKOVNE PEDAGOŠKE PUBLIKACIJE

Mednarodni mesec šolskih knjižnic

Letnik 1 (2023), številka 1

Uredila: mag. Urša Bajda

Založila: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije. Sekcija za šolske knjižnice,

Turjaška ulica 1, 1000 Ljubljana

Leto izdelave in izida publikacije: 2024

Pogostnost izhajanja: letno, naslednji zvezek izide v letu 2025

BREZPLAČNA PUBLIKACIJA

ISSN 3024-0697

Kazalo vsebine

MEDNARODNI MESEC ŠOLSKIH KNJIŽNIC 2023. Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja/Urša Bajda	4
Oktober 2023 v številkah/Urša Bajda	6
STROKOVNI PRISPEVKI.....	9
V KNJIŽNICI DOMŠLIJJA NE POZNA MEJA Mednarodni mesec šolskih knjižnic v šolskem centru Ptuj / Sabina Minarič / <i>Šolski center Ptuj</i>	10
USTVARJALNOST IN DOMŠLIJJA V ŠOLSKI KNJIŽNICI / Branka Lah / <i>OŠ Zagradec</i>	18
PRAZNOVANJE MEDNARODNEGA MESECA ŠOLSKIH KNJIŽNIC NA CENTRU IRIS / Tjaša Medved / <i>Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne</i>	30
ŠOLSKA KNJIŽNICA: MOJ SREČNI KRAJ, KJER USTVARJALNOSTI IN DOMŠLIJJI NI MEJA/ Ovetka Rengeo / <i>OŠ Beltinci</i>	36
POROČILA šolskih knjižnic	45-146

**OKTOBER
2023**

17. leto v Sloveniji

MEDNARODNA
IZMENJAVA KNJIŽNIH
KAZALK

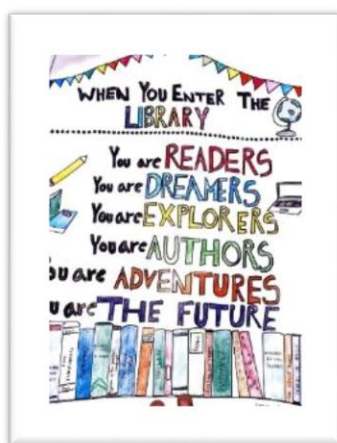
MEDNARODNI
mesec šolskih knjižnic
International Association of School
Librarianship

ZBuDiSe!
Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

**7. NACIONALNA
IZMENJAVA
KNJIŽNIH**

MEDNARODNI MESEC

ŠOLSKIH KNJIŽNIC

Vir: International Association of School Librarianship (Vidhi Rathi)
<https://www.facebook.com/photo?fbid=614519167488046&set=pcb.614519714154658>

ŠOLSKA KNJIŽNICA: MOJ SREČNI KRAJ, KDER ŪSTVARJALNOSTI IN DOMIŠLJAJI NI MEJA

Mednarodno združenje šolskih knjižničarjev (IASL - International Association of School Librarianship <http://www.iasl-online.org/>) nas je tudi letos povabilo k praznovanju in promociji šolskih knjižnic. V slovenskem prostoru projekt že tradicionalno koordinira **Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS)**.

Letos smo vse šolske knjižnice povabili k praznovanju meseca šolskih knjižnic z zavedanjem o tem, da lahko skupaj soustvarjamo prijetno vzdušje v šolski knjižnici. V mesecu oktobru smo posebno skrb namenili promociji šolske knjižnice kot prostoru, kjer smo lahko srečni, ko smo ustvarjalni in se po mili volji predajamo domišljiji.

Slovenski knjižničarji s praznovanjem navadno pričnemo že na začetku septembra, ko nastopi čas NACIONALNEGA MESECA SKUPNEGA BRANJA, najkasneje pa prve dni oktobra ob tednu otroka. Izpostavljamo dogodke, ki so namenjeni skupnemu branju in s tem obogatimo temo skupne akcije v okviru TVU z naslovom Beremo skupaj za znanje in za zabavo, kar smo povezali z letošnjo tematiko Mednarodnega meseca šolskih knjižnic 2023:

Šolska knjižnica: moj srečni kraj,

kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja.

S praznovanjem želimo opozoriti slovensko javnost na pozitivne učinke delovanja šolskih knjižnic znotraj matičnih ustanov. Na ta način izpostavimo njihov pomen pri posameznikovem sprejemanju in razumevanju sebe ter drugih, omogočanju empatije, moralnem presojanju, spodbujanju strpnosti in sočutja, treningu socialnih veščin otrok, učencev in dijakov ter vzpostavitvi pozitivnega odnosa do knjižnic in branja.

Letošnji slogan v prvi vrsti spodbuja k prijetnemu počutju v šolski knjižnici ter k spodbujanju ustvarjalnosti in domišljije.

Kot dolgoletna urednica sem si tudi v pričujoči publikaciji dovolila vsakemu prispevku izbrati naslov, ki označuje opisano aktivnost v posamezni šolski knjižnici.

Letošnja publikacija je ponovno dokaz, da zaposlenim v šolskih knjižnicah ne manjka kreativnosti in idej za ustvarjanje neformalnih učnih okolji, hkrati pa uspešno integriramo trenutne situacije, šolske vsakdanjike, praznike in projektne dejavnosti z dogodki, tako v lokalni skupnosti kot tudi preko meja domovine, v spodbudno okolje šolskih knjižnic.

Za IO Sekcije za šolske knjižnice v ZBDS

mag. Urša Bajda

Gesla preteklih let

2007 - Učenje - okrepljeno z energijo šolske knjižnice,

2008 - Pismenost in učenje v tvoji šolski knjižnici,

2009 - Šolske knjižnice: panorama, zgodba zgodb,

2010 - Odprtost raznovrstnim izzivom – to so šolske knjižnice,

2011 - Šolske knjižnice opolnomočajo učence za življenje,

2012 - Šolske knjižnice – vez med preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo,

2013 - Šolske knjižnice: vstop v življenje

2014 - Šolske knjižnice: srce šole,

2015 - Šolske knjižnice so zakon,

2016 - Naučite se razvozlati svoj svet.

2017 - Povezovanje skupnosti in kultur.

2018 - Zakaj imam rad/a svojo šolsko knjižnico

2019 - Predstavlja si ...

2020 - Iskanje poti do zdravja in dobrega počutja

2021 - Pravlјice in ljudske povesti po svetu

2022 – Branje za globalni mir in življenje v harmoniji

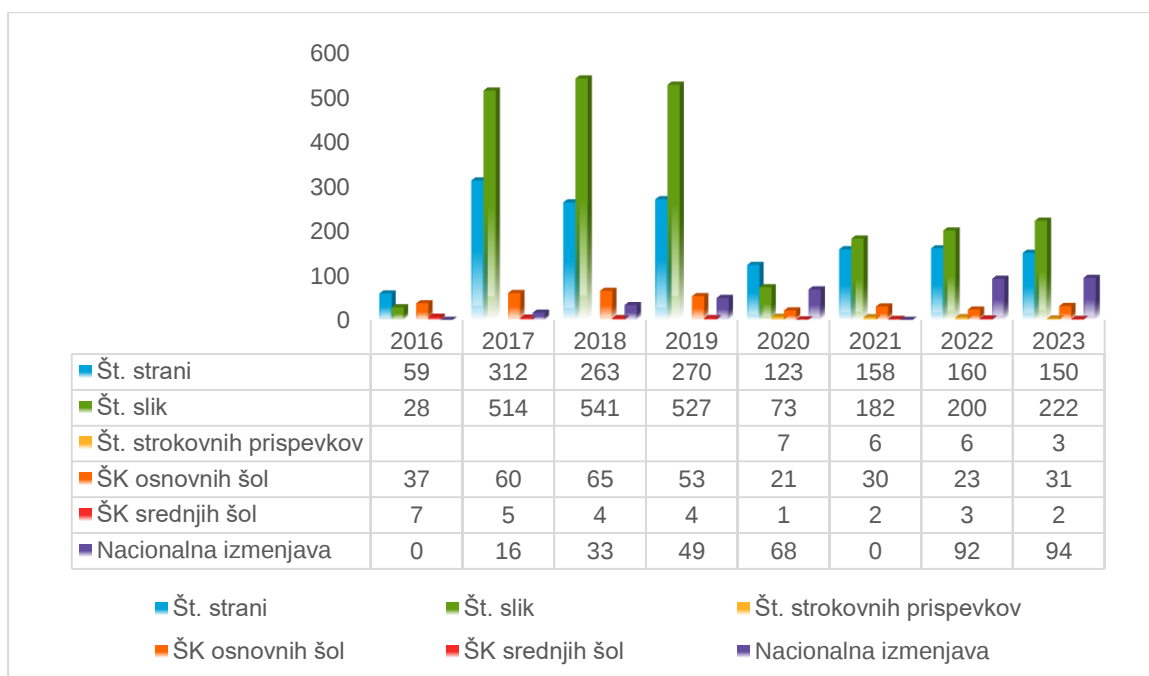
OKTOBER 2023 V ŠTEVILKAH

Urša Bajda

17. leto koordiniranja in spremljanja praznovanja meseca šolskih knjižnic ugotavljamo, da je v dejavnostih sodelovalo in svoja poročila oddalo **31** knjižnic osnovnih šol in **treh** srednjih šol.

Vsi so prejeli potrdila o sodelovanju po elektronski pošti.

VIII. publikacijo smo letos zasnovali kot strokovno serijsko publikacijo.

Že četrto leto smo šolske koordinatorje povabili k oddaji strokovnih prispevkov, kar pomembno vpliva na strokovno raven naše publikacije. Odzvale so se **4** šolske knjižničarke, ki delujejo na 3 osnovnih šolah, ena pa v srednji šoli.

VII. leto zapored smo organizirali in koordinirali nacionalno izmenjavo knjižnih kazalk med slovenskimi šolskimi knjižnicami.

Uspelo nam je povezati kar **94** šolskih knjižnic in učencev iz raznolikih krajev Slovenije.

SEKCIJA ZA ŠOLSKE KNJIŽNICE

INTERNATIONAL
SCHOOL
LIBRARY
MONTH

7. nacionalna izmenjava knjižnih kazalk 2023

Vpišite zahtevane podatke v tabelo do 13. oktobra 2023.

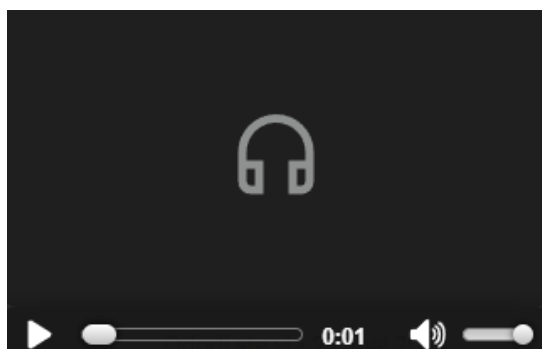
Zaporedna številka	Naziv šole	Naslov šole (ulica, poštna št. in kraj)	e-pošta za izmenjavo	Št. sodelujočih učencev	Starost učencev	Št. partnerske šole
1	OŠ Hudinja	Mariborska 125	mateja.turk1@guest.arnes.si	15	10 let	50
2	OŠ Prule	Prule 13, 1000 Ljubljana	suzana.stojanovic@guest.arnes.si	51	11	33
3	OŠ Šmarje pri Jelšah	Vegova 28, 3240 Šmarje pri Jelšah	monja.salamon@os-smarje.si	15	10	77
4	OŠ Otočec	Šolska c. 20, 8222 Otočec	polona.umek@guest.arnes.si	20	8 let	66
5			mateja.turk1@guest.arnes.si			nepopolni podatki
6	OŠ Koroška Bela Jesenice	Cesta talcev 2, 4270 Jesenice	polona.zidarevic@oskoroski.si	70	6-8 let	67
7	OŠ Bršljin	Kočevarjeva ulica 40, 8000 Novo mesto	maja.fenco@brsljin.si	80	7-8 let	27
8	Osnovna šola Nove Fužine	Preglov trg 8, 1000 Ljubljana	ferjancionina@gmail.com	20	10 let	15
9	Osnovna šola Tončke Čed	Keršičeva cesta 50, 1420 Trbovlje	knjiznica.osto@gmail.com	20	10 let	25
10	OŠ Milke Šobar - Nataše	Kurirska steza 8, Črnomelj	tina.kunio@ospodzemelj.si	20	13-15 let	70
11	OŠ Podzemelj	Podzemelj 11A, Gradac	tina.kunio@ospodzemelj.si	20	9-11 let	62
12	OŠ Poljana Ljubljana	Zemljemerska 7, Ljubljana	suzana.klemenovic@ospoljar.si	18	10 let	73
13	OŠ Malečnik	Malečnik 81, 2229 Malečnik	tadeja.ferik@osmalecnik.si	20	11 let	74
14	OŠ narodnega heroja Rajka Hrastnik	Log 19, 1430 Hrastnik	dasa.ramsak@osnhri.si	55	10 let	30
15	OŠ Sveta Ana	Sveta Ana 14, 2233 Sv. Ana	ana.snof@sveta-ana.si	22	10 let	8
16	OŠ Martina Krpana Ljubljana	Gašperšičeva 10 Ljubljana	knjiznica@os-mk.si	30	10 let	54
17	OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas	Trata 40, 4224 Gorenja vas	knjiznica@os-ivantavcar.si	26	10 let	26
18	OŠ Stopiče	Stopiče 37, 8322 Stopiče	anita.skrbec@osstopice.si	22	9 let	32
19	OŠ Stopiče, PŠ Podgrad	Podgrad 2, 8000 Novo mesto	anita.skrbec@osstopice.si	18	8 in 9 let	42
20	OŠ CVetka Golarja Ljutomer	Cvetka Golarja ulica 6, 9240 Ljutomer	vida.tivadar@guest.arnes.si	15	12-14 let	56
21	OŠ Simona Gregorčiča Kobarid	Gregorčičeva ulica 18, 5222 Kobarid	katja.kovacic@os-kobarid.si	23	8 let	37
22	OŠ Janka Kersnika Brdo	Brdo pri Lukovici 5, 1225 Lukovica	tanja.senica@guest.arnes.si	33	0 let (18), 7-9. r. (1)	24
23	Center IRIS	Langusova 8, 1000 Ljubljana	knjiznica@center-iris.si	10	8-12 let	65
24	PŠ Dol pri Hrastniku	Planinska cesta 3, 1431 Dol pri Hrastniku	maja-marija.marot@osnhri.si	33	10 let	22
25	OŠ dr. Aleš Bebler - Primož Hrvatini	Hrvatini 137, 6280 Ankaran	mateja.tomazic@guest.arnes.si	20	10-12 let	9
26	OŠ Žužemberk	Baragova cesta 1, 8360 Žužemberk	tinka.fric-kocjaz@guest.arnes.si	30	8 - 10	17
27	OŠ 8. Talcev Logatec	Notranjska cesta 3, 1370 Logatec	inestominec@8talcev.si	80	7-8 let	7
28	OŠ 8. Talcev Logatec	Notranjska cesta 3, 1370 Logatec	inestominec@8talcev.si	60	9-11 let	53
29	OŠ 8. Talcev Logatec	Notranjska cesta 3, 1370 Logatec	inestominec@8talcev.si	40	12-14 let	38
30	OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas	Trata 40, 4224 Gorenja vas	knjiznica@os-ivantavcar.si	24	10 let	14
31	OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas	Trata 40, 4224 Gorenja vas	knjiznica@os-ivantavcar.si	14	10 let	72
32	OŠ Dob	Šolska ulica 7, 1233 Dob	maja.jeric2@guest.arnes.si	22	9 let	18
33	OŠ Loka Črnomelj	Kidričeva ulica 18, 8340 Črnomelj	ursa.prus@os-loka-crnomelj.si	51	10let	2
34	OŠ Gustava Šilina Velenje	Vodnikova cesta 3, 3320 Velenje	barbara.mesner@os-gsve.si	52	9 let	35
35	OŠ Janeza Puharja Kranj - Center	Komenskega ul. 4, 4000 Kranj	monika.kraj@osjpoenter.si	50	10 let	34
36	OŠ Majde Vrhovnik	Gregorčičeva 16, 1000 Ljubljana	sara.bunic1@guest.arnes.si	109	7-8 let	46
37	OŠ Venčija Perka	Ljubljanska 58A, 1230 Domžale	stefka.zore@guest.arnes.si	23	8-9 let	21
38	OŠ Dragotina Ketteja (OŠPP)	Šegova ulica 114, 8000 Novo mesto	damijana.karlic@dknm.si	40	9-16 let	29
39	OŠ Šmartno pod Šmarno goro	C. v Gameljne 7, 1211 Ljubljana Šmartno	sergeja.kovse@os-smartno.si	41 + 45	3. + 7. razred	76
40	OŠ Frana Albrehta Kamnik	Šolska ulica 1, 1241 Kamnik	natasa.logar-andic@os-fa.si	256	1. r. 93, 2. r. 81, 3. r. 8	79
41	OŠ Škofja Loka-Mesto	Šolska ulica 1, 4220 Škofja Loka	mateja.gartner@ossklim.si	22	2. r	75
42	OŠ Ivana Cankarja Vrhnika	Tržaška cesta 2, 1380 Vrhnika	mmaln@11sola.si	cc. 20	7-9 let	19
43	OŠ Karla Destovnika - Kajuh (LJ.)	Jakčeva ulica 42, 1000 Ljubljana	marta.gorup@os-kodik.si	62	9-10 let	49
44	OŠ Šentvid	Šentvid 12, 3231 Grobelno	marja.lupsina@os-smarje.si	12	6	64
45	OŠ Sveti Štefan	Sveti Štefan 72, 3264 Sveti Štefan	marta.rhinter@os-smarje.si	6,7	14	61
46	OŠ Gm	Trdinova 7, 8000 Novo mesto	nina.kranjec@guest.arnes.si	105	7-8	36
47	OŠ Kajetana Koviča Poljčane	Dravinska cesta 28, 2319 Poljčane	polona.bornsek@ospoljane.si	34	11 let	57
48	OŠ Tabor Logatec	Tržaška cesta 150, 1370 Logatec	natasaag@os-tabor.si	63	8-7 let	58
49	OŠ Tabor Logatec	Tržaška cesta 150, 1370 Logatec	natasaag@os-tabor.si	76	11-12 let	43

49	OŠ Tabor Logatec	Tržaška cesta 150, 1370 Logatec	natasag@os-tabor.si	76	11-12 let	✓	43
50	OŠ Božidarja Jakca	Nvudorfeva 10, 1000 Ljubljana	sabina.kim@gmail.com	15	10 let	✓	1
51	OŠ Dob. PŠ Krtna	Krtina 41, 1233 Dob	nina.buerger@gmail.com	18	8 let	✓	60
52	OŠ Toneta Čufarja Jesenice	Cesta Cirila Tavčarja 21, 4270 Jesenice	katja.piscanec@gmail.com	135	r=25+4.r=90+50=2	✓	m. 69 in 80 => prejmeta
53	VIZ III. OŠ Rogška Slatina	Izletniška ulica 16, 3250 Rogška Slatina	jasmina.skot-mijatovic@3os	58	prilagojenim in pos	✓	28
54	OŠ Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki	Gorjanska cesta 2, 8311 Kostanjevica na Krki	b.tanja@gmail.com	30	9-10 let	✓	16
55	Osnovna šola Kanal	Gradnikova ulica 25, 5213 Kanal	tanja.moonik2@guest.arnes	20	8-9 let	✓	68
56	Osnovna šola Kanal	Gradnikova ulica 25, 5213 Kanal	tanja.moonik2@guest.arnes	16	12-14 let	✓	20
57	OŠ Leskovec pri Krškem, POŠ Veliki Podlog	Veliki Podlog 10a, 8273 Leskovec pri Krškem	marina.sokolovic@gmail.com	31	8-9 let	✓	47
58	OŠ Leskovec pri Krškem	Pionirska cesta 4a, 8273 Leskovec pri Krškem	marina.sokolovic@gmail.com	59	6 let	✓	48
59	OŠ Leskovec pri Krškem	Pionirska cesta 4a, 8273 Leskovec pri Krškem	marina.sokolovic@gmail.com	20	9 let	✓	71
60	OŠ Leskovec pri Krškem	Pionirska cesta 4a, 8273 Leskovec pri Krškem	marina.sokolovic@gmail.com	20	11 let	✓	51
61	OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas	Trata 40, 4224 Gorenja vas	knjiznica@os-ivantavcar.si	10	11 let	✓	45
62	OŠ Fram	Turnerjeva ul. 120, 2313 Fram	simona.napast@guest.arnes	20	12 let	✓	11
63	OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica	Kopalniška ulica 1, 2310 Slovenska Bistrica	karmen.strgar@ospos-sib.si	20	12-14 let	✓	78
64	OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica	Kopalniška ulica 1, 2310 Slovenska Bistrica	karmen.strgar@ospos-sib.si	12	10 let	✓	44
65	Tretja osnovna šola Slovenj Gradec	Šercerjeva 11, 2380 Slovenj Gradec	anja.gabersek@gmail.com	10	9-14 (OŠPP)	✓	23
66	OŠ prof. dr. Josipa Plemija Bled	Seliška cesta 3, 4200 Bled	rajka.korosec-kavcic@os-bl	20	8-12 let	✓	4
67	OŠ Metlika	Šolska ulica 6, 8330 Metlika	naja.kebe@osmetlika.si	62	9-10 let	✓	6
68	OŠ Griže	Griže 1a, 3302 Griže	polona.jelen@os-grize.si	30	8-10 let	✓	55
69	OŠ Prežihovega Voranca Ljubljana	Prežihova ulica 8, 1000 Ljubljana	petra.ovar@voranc.si	50	8-13 let	✓	52
70	OŠ Litija	Ililica Mine Pregljeve 3, 1270 Litija	nevenka.mandel@guest.arn	20	12-14	✓	10
71	OŠ Loče	Šolska ulica 5, 3215 Loče	ines.leskovar@osloce.net	22	7-8 let	✓	59
72	OŠ Artiče	Artiče 39, 8263 Artiče	stanka.tursic-pungercar@os	10	9-11	✓	31
73	OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica, PŠ Zgornja Ložnica	Zg. Ložnica 20, 2318 Zgornja Ložnica	mojca.stegne@ospos-sib.si	19	10 let	✓	12
74	OŠ Braslovče	Rakovlje 15b, 3314 Braslovče	knjiznica@osbraslovce.si	19	10 let	✓	13
75	OŠ n.h Maksa Pečarja	Črnuška c. 9, 1231 Ljubljana Črnuče	damijana.medved@guest.arn	40	7-10 let	✓	41
76	OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem	Gozdarska pot 11, 2390 Ravne na Koroškem	simona.grabner@guest.arnes	50 + 41	let (4. r) + 10 let (5.	✓	39
77	OŠ Prestranek	Ulica 25, maja 14a, 6258 Prestranek	mojca.k@gmail.com; kgode	15	10-14	✓	3
78	OŠ Starše	Starše 5, 2205 Starše	leonida.babic@guest.arnes	20	12	✓	63
79	Osnovna šola Šalek Velenje	Šalek 67, 3320 Velenje	urska.sotler@guest.arnes.si	103 + 114	let (1-2.r.) 8-9 let (3.	✓	40
80	Osnovna šola Šmarje pri Jelšah	Vegova 20, 3240 Šmarje pri Jelšah	silva.schmid@os-smarje.si	43	6 let	✓	52
81	Osnovna šola Radlje ob Dravi (matična enota)	Koroška cesta 17, 2360 Radlje ob Dravi	tina.glazer@osradlje.si	10	10 let	✓	90
82	Osnovna šola Radlje ob Dravi (POŠ Remšnik)	Remšnik, 5, 2363 Podvelka	jasmina.rozman@osradlje.si	30	od 6 do 10 let	✓	86
83	OŠ Kolezija	Splitska ulica 13, 1000 Ljubljana	nina.valant@guest.arnes.si	25	12-14 let	✓	92
84	OŠ Juršinci	Juršinci 10, 2256 Juršinci	sabina.lenart@osjurinci.si	30	10-13 let	✓	88
85	OŠ Blaža Arnič Luče	Luče 77, 3334 Luče	simona.funtek@guest.arnes	15	12-14 let	✓	91
86	Osnovna šola XIV. divizije Senovo	Trg XIV. divizije 3, 8281 Senovo	vida.gersak@ossenovo.si	36	10 let	✓	82
87	OŠ Riharda Jakopiča	Derčeva 1, 1000 Ljubljana	knjiznica.riharda.jakopica@guest	67	5. razred	✓	89
88	OŠ Frana Metelka Škocjan	Škocjan 51, 8276 Škocjan	marinka.cerinek@os-skocjan.si	30	6., 7. razred	✓	84
89	OŠ Ivana Skvarče Zagorje ob Savi	Cesta 9. avgusta 44, 1410 Zagorje ob Savi	alenka.knez@os-iskvarce.si	70	5. r.-10 let	✓	87
90	OŠ Ferda Vesela Sentvid pri Stini	Sentvid pri Stini 50a, 1296 Sentvid pri Stini	monika.staut@osferdavesel	10	10-11 let	✓	81
91	OŠ Zadobrova	Zadobrovska c. 35, 1260 Ljubljana Polje	maja.jeras@gmail.com	15	10-12 let	✓	85
92	OŠ Gabrovka Dole	Gabrovka 30, 1274 Gabrovka	tjasa.brinovec@guest.arnes	10	11-14 let	✓	83
93	OŠ Nove Jarše	Clevelandka ulica 11, 1000 Ljubljana	petra.kuhar@os-novejarse.s	116	7 let (25) 9-10 let (9	✓	94
94	OŠ Vitanje	Doliška cesta 1, 3205 Vitanje	tadejef@solavitjanje.si	55	4. in 5. razred	✓	93
95	OŠ Miroslava Vilharja Postojna	Trg padlih borcev 1a, 6230 Postojna	galajapotepuska@gmail.com			✓	

Vir: arhiv Sekcije šolskih knjižnic v ZBDS

Posnetek prispevka o promociji šolskih knjižnic v radijski oddaji Torkov cvirn na radiu Kum.

Dostopno na: https://drive.google.com/file/d/1danFGHOoYgkL-f_DFmRZtZhG1zviOmY5/view?usp=sharing

STROKOVNI PRISPEVKI

V KNJIŽNICI DOMIŠLIJA NE POZNA MEJA

Mednarodni mesec šolskih knjižnic v šolskem centru Ptuj

IN THE LIBRARY IMAGINATION KNOWS NO BOUNDS

International School Library Month in School Center Ptuj

Sabina Mlinarič

Šolski center Ptuj

IZVLEČEK

Na Šolskem centru Ptuj smo se z veseljem pridružili projektu Mednarodni mesec šolskih knjižnic. Zavedamo se, kako pomembno je branje, ki lahko vpliva na razvoj posameznika. Je ključ do osebne rasti, izobraževanja in uspeha v številnih vidikih življenja. Z različnimi aktivnostmi smo želeli pritegniti dijake in na ta način tudi povečati obisk knjižnice, ki v zadnjih letih, žal, upada. Da bi dosegli raznolikost dogajanja, smo sodelovali z različnimi ustanovami v naši bližini, na šolo smo povabili dijakom zanimivega gosta, medgeneracijsko smo se povezovali in pripravili nekaj razstav.

Ključne besede: mednarodni mesec šolskih knjižnic, spodbujanje branja, projekti, razstave, medgeneracijsko povezovanje, mednarodna izmenjava knjižnih kazalk

ABSTRACT

At the School Center Ptuj we were happy to join the International School Library Month. We are aware of the importance of reading, which can influence an individual's development. It is the key to personal growth, education and success in many aspects of life. With various activities we wanted to attract students and in this way also increase visits to the library which unfortunately, has been declining in recent years. In order to achieve a diversity of events, we collaborated with various institutions in our vicinity, we invited an interesting guest, we connected different generations and prepared several exhibitions.

Key words: International school library month, encouraging reading, projects, exhibitions, intergenerational connection, International Bookmark Exchange Project

1 Uvod

Oktobra smo v knjižnici Šolskega centra Ptuj praznovali Mednarodni mesec šolskih knjižnic, ki je letos potekal pod geslom Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja.

Izvedli smo več aktivnosti, s katerimi smo poskušali pritegniti v knjižnico čim več dijakov in tudi zaposlenih, saj bi radi povečali obisk knjižnice. Zavedamo se, da je pomen branja v izobraževalnem procesu bistvenega pomena – bogati besedni zaklad, spodbuja ustvarjalnost in razvija kritično razmišljanje.

Letos smo poudarek namenili medgeneracijskemu sodelovanju in razstavam, ki so eden od sodobnih didaktičnih pristopov pri ohranjanju spomina (Gaber, 2021).

2 Dejavnosti

2.1 Sodelovanje s Pokrajinskim muzejem Ptuj-Ormož

V sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Ptuj-Ormož smo v šolski knjižnici pripravili razstavo Zbogom, orožje. Tvoje mesto je v muzeju. Na ogled smo postavili nekaj zanimivih kosov opreme in orožja iz časa rimskega imperija, iz časa vitezov in iz časa druge svetovne vojne. Za dijake smo izvedli zanimivo interaktivno učno uro, s katero so »odpotovali« nazaj v preteklost.

Na ta način so se lažje vživeli v čas, ki ga je razstava ponazarjala, lažje so razmišljali o preteklosti, jo raziskovali in primerjali s sedanostjo (Stradling, 2004, str. 165).

Dijaki so določeno opremo rimskih vojakov lahko tudi sami preizkusili oz. oblekli, kar jim je bilo še posebej zanimivo. Na to temo smo knjižničarke pripravile tudi razstavo knjig. Razstavi sta bili na ogled cel mesec.

Slika 1: Razstava Zbogom, orožje; tvoje mesto je v muzeju. (foto: Sabina Mlinarič)

Slika 2: Razstava knjig o orožju nekoč. (foto: Sabina Mlinarič)

2.2. Obisk otrok iz Vrtca Ptuj

10. oktobra 2023 smo za skupino otrok iz Vrtca Ptuj organizirali pravljico. Otroci so si najprej ogledali knjižnico, spoznavali so knjige in delo knjižničarja. Prisluhnili so pravljici, ki jo je prebrala dijakinja Stela Golčar, nato pa so pobarvali golobe miru in dopolnili razstavo, ki je v knjižnici nastala ob mednarodnem dnevu miru.

Medgeneracijsko branje in povezovanje smo zaključili s sladkanjem z jabolčnimi krehli in jabolčnim sokom, ki so ga pridelali na Šoli za ekonomijo, turizem in kmetijstvo Ptuj. Tako

smo spodbujali branje in bralno pismenost, ki se pridobiva, razvija in nadgrajuje vse življenje in mora biti dobro razvita, da posameznik živi čim bolj kakovostno (M. Kerndl, 2022, str. 8).

Ob odhodu so otroci z velikim zanimanjem občudovali ESA (European Space Agency) kotichek pred vhodom v knjižnico in izvedeli tudi nekaj o našem osončju, vesolju in planetih.

Slika 3: Obisk otrok iz vrtca. (foto: Sabina Mlinarič)

2.3 Otvoritev bralne značke za dijake in zaposlene

Mesec oktober je bil na Šolskem centru Ptuj poseben tudi zato, ker smo knjižničarke pripravile slavnostno otvoritev bralne značke, ki jo dijaki poznajo pod imenom Bralna skrinja. Ob tej priložnosti smo povezale več dogodkov: Mednarodni mesec šolskih knjižnic, začetek projekta Rastem s knjigo in začetek Bralne skrinje – branja za bralno značko, ki je namenjena dijakom in zaposlenim. Razstava je bila na ogled v knjižnici do 15. novembra 2023.

Na otvoritvi nas je ga. Tjaša Mrgole Jukič, knjižničarka Potujoče knjižnice Ivana Potrča Ptuj, popeljala skozi slikovito zgodovino potujočih knjižnic v svetu in pri nas ter na koncu

slavnostno oznanila začetek branja za bralno značko in simbolično otvorila projekt Rastem s knjigo.

Prireditve sta je udeležila tudi direktorica Knjižnice Ivana Potrča ga. Milena Doberšek.

Slika 4: Otvoritev bralne značke in razstave Potujoče knjižnice Ivana Potrča Ptuj. (foto: Sabina Mlinarič)

2.4 Sodelovanje knjižnice v šolskih projektih

V mesecu oktobru smo knjižničarke sodelovale pri dveh projektih Strojne šole Ptuj. Dijaki že nekaj let sodelujejo v odmevnih ESA projektih in tokrat so izdelovali rakete pod vodstvom izkušenih modelarjev. Ob tej priložnosti smo knjižničarke pripravile razstavo Vesolje v pesmih in tako spodbujale branje, kritično razmišljanje in ustvarjalnost.

Letos so ptujski strojniki prvič sodelovali tudi v projektu F1 in Schools in na tekmovanju v Singapurju, kot prva ekipa iz Slovenije, izdelali dirkalnik, ki je glede na inženirsko izdelavo po predpisih in na hitrost tretja formula na svetu.

Ob tej priložnosti nas je 26. oktobra 2023 obiskal najboljši slovenski dirkač vseh časov Matjaž Tomlje, ki je na prestižni dirki Le Mans osvojil 3. mesto. Na ogled je pripeljal tudi formulo Wolf, ki so si jo dijaki lahko ogledali. Knjižničarke smo pripravile predstavitveni pano o g. Tomljetu, ki je bil na prizorišču dogajanja. Po dogodku smo ga umestile v prostor pred knjižnico, kjer je razstavljena tudi njegova knjiga z avtogramom.

Slika 5: Spominski kotiček Matjaža Tomljeta pred knjižnico. (foto: Sabina Mlinarič)

2.5 Praznovali smo tudi novembra

2.5.1 Razstava o Ivanu Potrču in Branki Jurci

V mesecu oktobru smo imeli v načrtu še mednarodno izmenjavo knjižnih kazalk in razstavo o Ivanu Potrču, slovenskem pisatelju, saj mineva 110 let od njegovega rojstva, 30 let od njegove smrti in 30 let od poimenovanja Knjižnice Ivana Potrča po njem.

Zaradi velikega števila dogodkov in različnih projektov smo mednarodno izmenjavo kazalk in razstavo prestavili na november in bo našo knjižnico krasila do naslednjega leta. K razstavi smo pridružili tudi Potrčevo ženo, Branko Jurco, saj bo naslednje leto prav tako minilo 110 let od njenega rojstva.

2.5.2 Mednarodna izmenjava knjižnih kazalk

Knjižne kazalke so izdelovali dijaki 1. letnika nižjega poklicnega izobraževanja in nekateri dijaki 5. letnika Strojne šole ter nekatere dijakinje 3. letnika Šole za ekonomijo, turizem in kmetijstvo.

V knjižnici ne spodbujamo samo branja, ampak tudi medvrstniško sodelovanje, saj na ta način dijaki spletejo prijateljske vezi, pomagajo drug drugemu in krepijo čut za sočloveka. Na ta način se trudimo zmanjšati tudi medvrstniško nasilje.

Sodelovali smo s šolo iz Avstralije, kar je naše dijake posebej navdušilo. Kazalke so izdelovali z navdušenjem in ob tem spoznavali Avstralijo in njene znamenitosti.

Slika 6: Ustvarjanje knjižnih kazalk. (foto: Sabina Mlinarič)

3 Zaključek

»Branje je kot tek: napor, z nekaj sreče pa tudi užitek.« (M. Kovač)

V današnjih časih je ta napor še izrazitejši kot nekoč, saj je dandanes za marsikoga velik izziv vzdrževanje pozornosti, ki jo spodkopavajo zaslonski mediji in hkrati z vsečki in delitvami na družbenih omrežjih ves čas merijo našo »družbeno« učinkovitost in priljubljenost. Branje knjig je nekaj, kar ni merljivo in ni del tega tekmovanja. Branje pomeni usvojiti nekaj, kar je v nasprotju s prevladujočim duhom našega časa. Branje pomeni umiriti telo in duha in se odmakniti od zaslonov (Kovač, 2020, str. 98–101).

V naši knjižnici želimo doseči prav to. Trudimo se, da bi naši dijaki z lahkoto premagovali bralne izzive, da bi pogosteje prihajali v knjižnico, se družili »v živo« in telefone pospravili v torbe. Tako smo z raznolikim delom v knjižnici in različnimi projekti, ki dijake pritegnejo, na dobri poti.

Tudi v prihodnje bomo spodbujali razvoj bralnih veščin in se trudili, da bi dijaki usvojili svoj bralni ritual in zmogli izkusiti užitek, ki ga nudi branje.

4 Viri in literatura

Gaber, B. (2021). Josip Ipavec in šolske razstave. V *Zgodovina v šoli*, 29(2), 38–50.

Stradling, R. (2004). Poučevanje evropske zgodovine 20. stoletja. Zavod RS za šolstvo, 165.

Kerndl, M. (2022). Bralna pismenost. Spodbujanje razvoja pismenosti v vrtcu in šoli, Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, str. 8–10.

Kovač, M. (2020). Berem, da se poberem. Ljubljana: Mladinska knjiga, str. 98–101

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki so pripomogli k realizaciji vseh dejavnosti.

Za prevod naslova, podnaslova, izvlečka in ključnih besed se zahvaljujem Tanji Steyer, profesorici angleščine.

Avtorica prispevka in jezikovni pregled: Sabina Mlinarič, prof. slovenščine in bibliotekarka, Šolski center Ptuj

USTVARJALNOST IN DOMIŠLIJA V ŠOLSKI KNJIŽNICI

CREATIVITY AND IMAGINATION IN SCHOOL LIBRARY

Branka Lah

OŠ Zagradec

Izvleček:

V oktobru imamo šolski knjižničarji priložnost, da z načrtovanjem raznovrstnih aktivnosti ob praznovanju meseca šolskih knjižnic sprostimo tako našo ustvarjalnost in domišljijo kot tudi domišljijo in ustvarjalnost naših uporabnikov. V letošnjem letu smo praznovanje prepletli še z drugimi projekti šolske knjižnice (Nacionalni mesec skupnega branja, Pokloni čas, polepsaj dan, Medgeneracijsko branje) ali šole (Teden otroka, Fit4kid).

Na OŠ Zagradec poskušamo v aktivu slavistk in knjižničarke vsako leto vključiti v praznovanje čim več učencev in učiteljev. Z likovno-literarnim natečajem smo zajeli večino učencev razredne stopnje, nad polharsko pustolovščino v okoliškem gozdu so se najbolj navdušili učenci drugega triletja, v bralnem klubu so se zbrali starejši učenci in nekaj učiteljev, z virtualno povezavo z vrstniki iz Litve pa smo praznovanju dodali še mednarodno dimenzijo in zbrali neformalno skupinico navdušencev, ki se ni ustrašila sporazumevanja v angleščini.

Sredi oktobra 2023 so se vrata šolske knjižnice široko odprla tudi za krajanke in širšo javnost. S kulturnim dogodkom v šoli smo v šolski knjižnici začeli gostovati oddelek splošne knjižnice iz Ivančne Gorice, ki je enota Mestne knjižnice Grosuplje. Čeprav so takšna povezovanja organizacijski izziv, smo na podlagi strokovnih priporočil izbrali model, za katerega verjamem, da bo predstavljal najboljšo sinergijo učinkov. S tem povezovanjem želimo omogočiti in olajšati dostop do bogato založenih knjižnih polic tako našim učencem kot krajanom in s skupnimi močmi prispevati k razvoju pismenosti ter veselja do branja.

Ključne besede: mednarodni mesec šolskih knjižnic, praznovanje, ustvarjalnost, domišljija

Abstract:

In October, school librarians seize the opportunity to express our creativity and imagination through an array of carefully planned activities, celebrating the month dedicated to school libraries. Our

goal is to inspire not only our own inventive spirit but also to stimulate the imagination of our library users. This year, we have seamlessly woven the festivities into the fabric of other school library initiatives such as the National Month of Shared Reading, 'Gift Time, brighten the Day' and Intergenerational Reading, as well as broader school events like Children's Week and fit4kid.

At Zagradec Elementary School, our team of Slovenian language educators and librarians is committed to involving as many students and teachers as possible in this annual celebration. We engaged the majority of students in the primary grades through an art and literary contest. The pupils of the second triad showed particular enthusiasm for the dormouse adventure set in the neighboring forest. Simultaneously, a group of older students and teachers convened in a vibrant reading club. Additionally, a virtual link-up with peers from Lithuania injected an international flair into our celebration, forming an informal group of enthusiasts unafraid to communicate in English. In mid-October 2023, the doors of our school library swung wide open, extending a warm welcome to local residents and the wider public. We initiated a cultural event at the school, marking the commencement of our collaboration with a section from the general library of Ivančna Gorica, a unit within the Grosuplje City Library. Despite the inherent organizational challenges, we selected a model grounded in professional recommendations, confident that it represents the most effective synergy. Through this collaborative effort, we aspire to provide and facilitate access to well-curated bookshelves, enriching the literary experiences of both our students and the community. Together, we aim to contribute significantly to the development of literacy and foster a profound appreciation for the joy of reading.

Key words: International School Library Month, Celebration, Creativity, Imagination

1 UVOD

Vsako leto sem na začetku šolskega leta v napetem pričakovanju, kdaj bo Mednarodno združenje šolskih knjižničarjev (ISLA) objavilo nosilno temo praznovanja meseca šolskih knjižnic. Ko pride tema, začnejo zamisli, kaj bi lahko delali, kar same prihajati. Letošnja tema je bila dovolj široka in je kar vabila, da smo pri snovanju praznovanja čim bolj ustvarjalni in da izhajamo iz tistih aktivnosti, ki naše učence najbolj razveseljujejo ter osrečujejo. V letu 2023, ko je svoj pohod med širšo javnost najavila umetna inteligenca, ki naj bi po mnenju nekaterih ogrozila mnogo poklicev, med drugim tudi knjižničarje, se zdi poudarek na pomenu ustvarjalnosti in domišljije še kako domiseln in dobro izbran. Šolske knjižnice in knjižnice na splošno že več desetletij dokazujejo, da niso le prostor za izposajo

knjig, ampak kraj, kjer smo lahko ustvarjalni tako knjižničarji kot naši uporabniki in kjer je doma tudi domišljija.

Zaradi izjemno hitrega tehnološkega razvoja in digitalizacije družbe obstaja nevarnost, da knjižnice zastarijo. V reviji Knjižnica avtorica Irena Fleimisch Bezljaj predlaga pojem »pametnih knjižnic«, ki se ne le prilagajajo tem spremembam, ampak tudi spodbujajo etično uporabo novih odkritij in nudijo svojim uporabnikom ter družbi oporo pri tovrstnem razvoju. Čeprav je omenjeni članek napisan prvenstveno za splošne knjižnice, lahko v kratkem poročilu o letošnji mednarodni konferenci šolskih knjižničarjev, ki ga je napisala mag. Gordana Banjanin v reviji Šolska knjižnica, vidimo, da se šolske knjižnice po svetu tudi zavedajo pomena obvladovanja tako najsodobnejših tehnoloških pripomočkov kot pomena vsakdanjih odnosov, okolja, trajnosti in dobrega počutja.

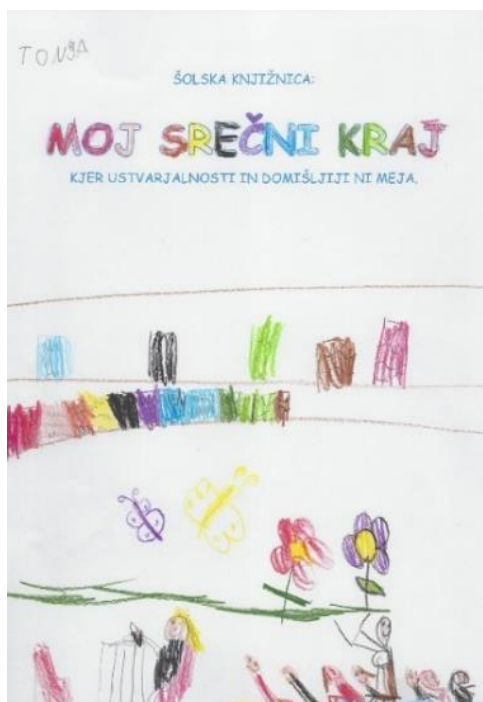
Umetna inteligenca je lahko s svojim enciklopedičnim znanjem knjižničarju v oporo, nikoli pa ne more nadomestiti človečnosti, ustvarjalnosti in vseh kompleksnejših dimenzij našega dela. Prav zato so praznovanja meseca šolskih knjižnic tako pomembna, saj z njimi osveščamo tudi javnost o širšem pomenu knjižnic.

2 LIKOVNO-LITERARNI NATEČAJ

V oktobru sem za učence prvega triletja pripravila pravljíčne ure in jih navezala na temo meseca šolskih knjižnic. Prebrala sem jim pravljíco ali zgodbo o branju, knjigah, knjižnicah, po pogovoru o knjigi pa so učenci poustvarjali na listih z vnaprej pripravljenim naslovom.

V prvih razredih smo uro začeli s pravljíco M. Knudsen **Lev v knjižnici**, ki učencem na simpatíčen in doživeti naín predstavi ne samo pravila v knjižnici, ampak predstavi tudi knjižnico kot prijeten, domaí prostor, kjer je doma domišljíja in kjer celo lev rad preživlja svoje dneve. Z učenci smo se pogovarjali o pomenu pravil v knjižnici, zakaj je dobro, da pravila upoštevamo, in kdaj situacija zahteva, da lahko ta pravila tudi prekršimo. Ob ogledu ilustracij pa smo se pogovorili tudi o prijetnih kotíčkih v knjižnici, kjer je lev zelo rad preživljal svoje dneve, in ugotavljali, kako mora biti knjižnica opremljena, da se v njej dobro počutimo.

Učence sem spodbudila, da narišejo knjižnico, kjer bi se sami najboljše počutili.

Slika 1: Šolska knjižnica kot prostor dobrega počutja skozi oči prvošolke Tonje

V drugem razredu smo uro začeli s pravljico T. Hillsa **Kako se je Roki naučil brati**. Po pravljici smo se pogovarjali o njihovih korakih v svet branja, učenci so rešili izpolnjevanko, v katero so vpisali manjkajoče črke. Pogovorili pa smo se tudi o šolski knjižnici in različnih kotičkih, kjer se učenci dobro počutijo.

Slika 2: Učenka Tamara je na svoji sliki ustvarila prisrčne kotičke v šolski knjižnici.

V tretjem razredu smo uro začeli s pravljico Uroša Grilca z naslovom **Rovka Črkolovka**. Podobno kot se je glavna junakinja slikanice odločila, da bo zbirala zgodbe, je dežela zgodb tudi šolska knjižnica. Z učenci smo se pogovarjali, katere zgodbe so njim najbolj všeč, nato pa so jih tudi narisali.

Tudi v četrtyh razredih smo se pogovarjali o šolski knjižnici in s pomočjo knjige M. Podgoršek **Uuuu! Dobra knjiga!** spoznali, da so knjige v knjižnicah razvrščene po UDK sistemu. Učenci so nato v parih naredili odlične posterje, ki smo jih razstavili tudi v šolski knjižnici. Zmagovalni poster smo povečali ter razmnožili in sedaj usmerjata uporabnike knjižnice na PŠ Krka ter v matični šoli.

Slika 3: Učenca 4. razreda Žan in Mila iz PŠ Krka sta za nazoren in lep poster na temo UDK dobila prvo nagrado na likovno-literarnem natečaju.

Ustvarjali pa so tudi učenci 7. razreda v sklopu projekta **Rastem s knjigo**. Na kulturnem dnevu so v šolski knjižnici naredili poster »Mesec šolskih knjižnic« in se preizkusili v izdelavi stripov. Učenci so bili razdeljeni v skupine, ki so se izmenično menjale pri različnih nalogah, tako da so se ob koncu dneva vsi učenci obeh oddelkov 7. razreda razvrstili pri ustvarjanju posterja.

Slika 4: Ekipa učenk 7. razreda, ki je nadaljevala delo prejšnje ekipe z ustvarjanjem plakata na temo meseca šolskih knjižnic.

Izbor izdelkov učencev smo v oktobru in novembru 2023 razstavili v šolski knjižnici matične šole.

3 JESEN MED AMBRUŠKIMI POLHARJI

Na zadnji sončni petek v oktobru, 13. 10. 2023, smo se ob praznovanju meseca šolskih knjižnic v aktivu slavistk in knjižničarke povezali z LD Suha krajina in za naše učence organizirali prvo »JESEN MED AMBRUŠKIMI POLHARJI« v ambruškem gozdu.

O polharski tradiciji¹, ki je v Ambrusu in Suhi krajini še vedno živa, je na Dolenjskem pisal že naš rojak Josip Jurčič v delu *Jesensko noč med slovenskimi polharji*, zato smo si zaželeli, da bi jo doživeli tudi naši učenci.

¹ Jurčič je razloge, da se je odpravil na poljšji lov, v delu *Jesensko noč med slovenskimi polharji* opisal s sledečimi besedami: »Vsakemu pisalcu se je polh in poljšja lov poetična zdel, tako da so dejali, da si človek te divnosti prav misliti ne more, ako je ni sam skušal. Kranjski Slovenec sem, na dolenskem Kranjskem pod slamnato streho rojen, mislil sem si, pa tega še nisem videl in sam doživel. Sram naj bi me bilo! Zato mi je bila prilika prav všečna in

Ogledali smo si bogato opremljeno in okrašeno lovsko sobo Emila Bradača z zavidljivo zbirko polšjih pasti, izdelkov iz polšjih kožic ter izvedli veliko novega o gozdnih živalih, lovu na polhe in tradiciji polhanja v Ambrusu. Lovec Igor Jernejčič nam je pokazal zbirko nagačenih živali preparatorja Jožeta Zoreta, ki zajema vse živali v ambruških gozdovih. Emil Bradač in Matej Lah sta učencem pokazala svoje lovske pomočnike na štirih nogah in nam povedala ter pokazala, kakšne naloge opravljajo različne pasme lovskih psov. Sledil je odhod s šolskim avtobusom v ambruški gozd, kjer so nas v sončnem in toplem jesenskem popoldnevu v pravi lovski postojanki pričakali gostoljubni člani LD Suha krajina. Učenci so budno spremljali Emila Bradača, ki jim je pokazal, kako se nastavi polšje pasti, in jim razkril nekaj skrivnosti za uspešen lov na polhe. Sledila je vesela in sproščena igra v gozdu ter gozdna pojedina, katero so si učenci s peko nad žerjavico pomagali pripraviti kar sami. V pleteni košari, ki ji Ambrušani rečejo »pruočka«, so lovci »štrgljal'« oz. tresli vroč, dišeč krompir, da je odpadla vsa odvečna žerjavica, ga razpolovili, mi pa smo si ga obogatili še z domačimi ocvirki in po potrebi s soljo. Končni krožnik, ki smo si ga pripravili, je presegel vsa pričakovanja.

priložna, tem bolj, ker sem rad zahajal med starikave, koreničaste in nepopačene Slovence, da bi se med njimi in iz njih navdal pravega narodnega jezika in značaja. Povedali so mi pa, da bode šel stari Trpek in Luka. »Ta dva ti bosta celo noč kvasila in pripovedovala, ako jih boš le hotel poslušati,« rekel mi je Pavle, ki je vedel, da jaz rad nadlegujem za pripovedke in povesti.»

Slika 5: Priprava večerje ob ognju je bila za učence veliko doživetje.

Po tej gozdni večerji se je že začela spuščati tema. Z nočnimi svetilkami smo se odpravili preverit polšje pasti, ki so bile to pot prazne. Vrnili smo se k tabornemu ognju in se posedli ali plegli pod lesenimi šotori. Ko so se učenci nekoliko umirili in je svetlobo in toploto oddajal le še prijeten taborni ogenj, je učiteljica slovenščine Vesna Zimic Gluvić prebrala strašljivo povest *Volkodlak* iz Bajk in povesti o Gorjancih Janeza Trdine. Zgodbi so prisluhnili tako učenci kot lovci. Kot da ni bila zgodba že dovolj strašna, smo v daljavi zaslišali zavijanje volkov. Ko smo po koncu pravljice izvedeli, da nas je prišel iskat šolski avtobus, je marsikateri učenec žalostno zavzdihnil, ker si je želel, da bi v gozdu tudi prespali. V slovo nam je lovka Zoja Jernejčič v imenu LD Suha krajina podarila še knjižice o lovskih sledih, lovske urnike, zloženke za učence in druga gradiva, s katerimi smo obogatili šolsko knjižnico, mi pa smo se jim zahvalili za tako lepo popoldne v naravi, izjemno gostoljubje in vrhunsko pojedino s celovito gozdno izkušnjo polhanja.

4 VIRTUALNE POVEZAVE V SVETU

Mednarodno združenje šolskih knjižničarjev omogoča vsako leto na svojih spletnih straneh možnost sodelovanja na področju virtualnih srečanj. Zainteresirani knjižničarji se morajo s svojimi kontaktnimi podatki vpisati v Excelovo razpredelnico in si poiskati šolsko knjižnico, s katero se dogovorijo za virtualni pogovor. Na naši šoli smo ta srečanja organizirali že v preteklosti. Čeprav je z organizacijskega vidika kar izziv uskladiti in pripraviti takšno srečanje, se zaradi izjemne izkušnje in pozitivnih odzivov učencev vseeno splača preizkusiti tudi to dejavnost.

V letošnjem letu sem se odločila, da srečanja ne organiziram za razred, pač pa da povabim zainteresirane učence s predmetne stopnje, ki se jim ni težko sporazumevati v angleščini in ki so imeli željo, da spoznajo sovrstnike iz šole v Litvi.

Zaradi težav pri usklajevanju smo srečanje organizirali šele v četrtek, 16. 11. 2023. V šolski knjižnici OŠ Zagradec smo se preko računalnika in zoom povezave pogovarjali z vrstniki iz nižje gimnazije. Skupinica 7 učencev od 6. do 9. razreda, ki so se prijavili na pogovor, je bila po virtualnem srečanju navdušena. Spoznali smo njihovo deželo, kulturo in običaje, se pogovarjali o knjigah, glasbi in hobijih. Srečanje je popestril naš učenec Ambrož Zaletelj iz

6. a, ki je na harmoniki zaigral nekaj Slakovih pesmi. Po koncu srečanja z vrstniki iz Litve so si naši učenci zaželeli še več podobnih pogovorov.

5 PREPLETANJE Z DRUGIMI PROJEKTI V ŠOLSKI KNJIŽNICI

V šolski knjižnici v oktobru izvajamo vrsto projektov, ki se prepletajo s praznovanjem meseca šolskih knjižnic. Prvi teden v oktobru se ob zaključku **Nacionalnega meseca skupnega branja** vrstijo srečanja starejših učencev, ki berejo pravljice v oddelkih podaljšanega bivanja ali pa vrtčevskim skupinam.

Slika 6: Učenki 9. razreda Tajda in Maša sta vrtčevskim otrokom prebrali pravljico v šolski knjižnici.

Organizirali pa smo tudi **medgeneracijsko srečanje** – bralni klub oz. literarno čajanko. Sodelavka slavistka Veronika Bakač se je prvič uspešno preizkusila v vlogi moderatorke. Pogovor o knjigi je bil lepo voden in usmerjen v razmišljanje o različnih plasteh razumevanja sporočil knjige in pojma preživetje. Za bolj sproščeno vzdušje in dobro počutje smo v zadnjem delu pogovora udeleženkam ponudili tudi čaj in piškote.

Slika 7: V šolski knjižnici smo se pogovarjali o knjigi I. Karlovška Preživetje.

6 ODPRTJE KNJIŽNICE ZAGRADEC

V prostorih šolske knjižnice Osnovna šola Zagradec je v oktobru 2023 začela delovati splošna knjižnica, ki spada pod okrilje Knjižnice Ivančna Gorica oz. Mestne knjižnice Grosuplje. Ideja, da bi kraj v prostorih šole imel tudi oddelek splošne knjižnice je v kraju tlel že vrsto let. V novi, sodobni šoli, ki je bila zgrajena leta 2015, so občina in snovalci že predvideli tudi to možnost, tako da ima knjižnica ločen vhod z zvoncem in domofonom, garderobni del in WC. Ker pa pomeni združevanje dveh tipov knjižnic velik organizacijski in logistični zalogaj in lahko ob napačnem pristopu predstavlja tudi tveganja za določene uporabnike, smo se za to potezo odločili šele v letu 2023. Preučili smo primere dobre prakse, se pozanimali o možnih težavah in na podlagi strokovnih priporočil izoblikovali model, ki po našem mnenju in dosedanjih izkušnjah prinaša prednosti za vse uporabnike.

Slika 8: Dogodek odprtja knjižnice v Zagradcu je bil dobro medijsko podprt, na sliki se o novi pridobitvi za kraj z novinarjem pogovarja podžupan Občine Ivančna Gorica Tomaž Smole.

Krajani Zagradca, Ambrusa in Krke so dobili knjižnico v domačem okolju, ki je odprta dvakrat tedensko, ob torkih in četrkih med 15. in 17. uro. Učenci OŠ Zagradec pa so dobili možnost, da si knjige iz splošne knjižnice lahko izposojajo tudi dopoldne, v času odprtosti šolske knjižnice. Prve izkušnje kažejo, da smo na pravi poti, saj knjižničarji splošne knjižnice beležijo dober obisk v popoldanskih urah. Kar nekaj je staršev, ki knjižnico obiščejo z vrtčevskimi otroki, kar nam daje upanje, da smo naredili korak v pravo smer pri vzgoji bodočih bralcev. V šolski knjižnici pa opažam, da smo s povečano izbiro sodobnih, bogato založenih knjižnih polic splošne knjižnice olajšali pot do knjig mladim bralcem, ki povprašujejo po novejših naslovih in dodatnih knjigah iz določenih zbirk.

7 ZAKLJUČEK

Delo šolskih knjižničarjev je tesno povezano s šolskim koledarjem. Če je začetek šolskega leta v znamenju izposoje učbenikov, pa se že po 8. septembru usmerimo v bolj ustvarjalne projekte, ki kulminirajo v oktobru, ko knjižničarji sprostimo vso svojo domišljijo pri pripravi praznovanja meseca šolskih knjižnic. V letu 2023 smo poleg tradicionalnih aktivnosti knjižnico predstavili v bližnji gozd, se povezali z lokalnim okoljem in za učence pripravili pustolovščino v naravi, ki je ne bodo pozabili. Seveda se ustvarjalnost in kreativnost v šolski knjižnici ne omejuje le na oktober, vsak mesec prinaša nove izzive in priložnosti. Čeprav ob množici projektov in dejavnosti obstaja nevarnost izgorevanja in so potrebna tudi obdobja, ko je življenje v knjižnici bolj umirjeno, nam ravno ustvarjalnost in domišljija dajeta novo moč in veselje do našega dela.

8 VIRI IN LITERATURA

- Bezljaj Fleimisch, I. (2023). Pametne knjižnice pobudnice razvoja in rasti skupnosti. Knjižnica: revija za področje bibliotekarstva in informacijske znanosti, letnik 67, številka 3-4, str. 87–115.
- Banjanin G. (2023). Ko cvetijo knjižnice – poročilo z mednarodne konference šolskih knjižničarjev IASL 2023. Šolska knjižnica, letnik 32, številka 4, str. 44–45.
- Jurčič, J. (1961), Jesensko noč med slovenskimi polharji. Zbrano delo, str. 193–209.

*Zahvaljujem se Vesni Zimic Gluvić, prof. slovenščine in zgodovine,
za jezikovni pregled in Tanji Ristanović, prof. angleščine, za prevod izvlečka.*

PRAZNOVANJE MEDNARODNEGA MESECA ŠOLSKIH KNJIŽNIC NA CENTRU IRIS

CELEBRATING THE INTERNATIONAL SCHOOL LIBRARY MONTH AT THE CENTRE IRIS

Tjaša Medved

Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne

Izvleček

Dejavnost Centra IRIS je izvajanje prilagojenih vzgojno izobraževalnih programov za slepe in slabovidne. V okviru Centra delujejo vrtec, osnovna šola, srednja šola, posebni program in dom učencev in dijakov. Šolska knjižnica zagotavlja dejavnosti in storitve za vse učence in zaposlene. V okviru Mednarodnega meseca šolskih knjižnic smo izvedli številne aktivnosti, katerih namen je bil zagotoviti učencem prijetno vzdušje v šolski knjižnici in vzpostaviti pozitiven odnos do knjižnic in branja. Poseben dogodek je bil izmenjava knjig, v katerega so bili poleg učencev vključeni tudi zaposleni Centra in starši, sorodniki ter prijatelji naših učencev. Prvič smo sodelovali tudi v nacionalni izmenjavi knjižnih kazalk. Učenci so v aktivnostih radi sodelovali, zato upamo, da smo z organiziranimi aktivnostmi spodbudili njihovo motivacijo in interes za branje ter pozitiven odnosa do knjižnic(e) in branja.

Ključne besede: šolska knjižnica, mednarodni mesec šolskih knjižnic, knjižnična dejavnost, Center IRIS

Abstract

The activity of the Centre IRIS is the implementation of educational programs for the Blind and Partially Sighted, which includes a kindergarten, elementary school, high school, a special program and a home for pupils and students. The school library provides activities and services for all students and employees of the Centre IRIS. During the International School Library Month, we highlighted activities, the purpose of which was to provide students with a pleasant atmosphere in

the school library and to establish a positive attitude towards libraries and reading. A special event was the exchange of books, in which were involved students, employees of the Center and also parents, relatives and friends of our students. For the first time, we also participated in the national bookmark exchange project. The students really enjoyed participating in the activities, so we hope that with the organized activities, we encouraged their motivation and interest in reading and also a positive attitude towards libraries and reading.

Key words: school library, International School Library Month, library activity, Centre IRIS

1 UVOD

Oktobra sedaj že tradicionalno poteka Mednarodni mesec šolskih knjižnic, ki ga v Sloveniji koordinira Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije.

V šolskem letu 2023/24 smo ga z različnimi aktivnostmi obeležili tudi v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne (v nadaljevanju Center IRIS).

2 DEJAVNOSTI OB MEDNARODNEM MESECU ŠOLSKIH KNJIŽNIC

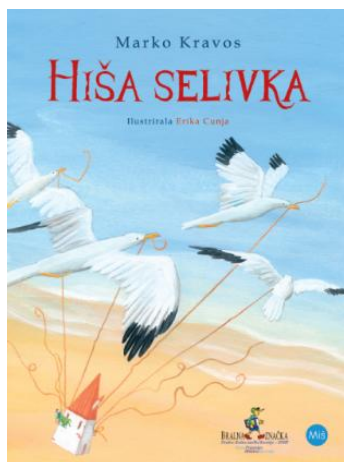
Center IRIS je javni zavod, katerega dejavnost je izvajanje prilagojenih vzgojno izobraževalnih programov za slepe in slabovidne od vrtca do srednje šole, obravnava slepih in slabovidnih (tudi z večplastnimi motnjami), svetovanje, usposabljanje in podpora vsem ciljnim skupinam: slepim in slabovidnim ter ožji in širši okolici (Center IRIS, 2023).

Ob Mednarodnem mesecu šolskih knjižnic smo v šolski knjižnici Centra IRIS izvedli številne aktivnosti (tako oktobra kot tudi malce kasneje). Kot dober način spodbujanja motivacije za branje bom predstavila tudi izmenjevalnico knjig, ki smo jo izvedli decembra na šolskem prazničnem bazarju.

2.1 PRVOŠOLČKI PRVIČ V ŠOLSKI KNJIŽNICI CENTRA IRIS

Na začetku oktobra smo prvošolčke prvič povabili na organiziran obisk šolske knjižnice, kjer sem jim predstavila poslanstvo in naloge šolske knjižnice, jih seznanila s postavitvijo gradiva in knjižničnim redom. Pogovor je stekel tudi o pomenu branja in priljubljenih knjigah

učencev. V dar so prejeli brezplačno knjigo, ki jo prvošolčkom vsako leto podari Društvo Bralna značka Slovenije s pomočjo podpornikov (podjetje HOFER, SVIZ Slovenije) in Javne agencije za knjigo RS. Letos so prejeli knjigo Marka Kravosa z naslovom Hiša Selivka (Knjige za prvošolce, 2023).

Slika 1: Naslovnica knjige, ki so jo prvošolčki dobili v dar

2.2 KNJIŽNIČNE IZKAZNICE

Učenci in zaposleni Centra IRIS so prvič prejeli tudi knjižnične izkaznice. Izdelali smo zanimive izkaznice za spodbujanje uporabe knjižnice in branja z zelo različnimi motivi. Vsak učenec in zaposleni si je lahko izbral svoj motiv in vsi jih z navdušenjem uporabljajo.

Slika 2: Nove knjižnične izkaznice za učence in zaposlene

2.3 NACIONALNA IZMENJAVA KNJIŽNIH KAZALK

Letos je potekala 7. nacionalna izmenjava knjižnih kazalk in Center IRIS je v projektu sodeloval s partnersko šolo Tretja osnovna šola Slovenj Gradec. Decembra smo od njih prejeli kazalke s spremnim pismom. Kazalke so izdelali učenci podaljšanega bivanja pod mentorstvom šolske knjižničarke Anje Gaberšek. Nazaj smo jim poslali knjižne kazalke, ki so jih izdelali učenci 1., 2. in 5. razreda. Učenci so bili prejetih kazalk izredno veseli, tako da se nameravamo v projekt vključiti tudi v naslednjih letih.

Slika 3: Knjižne kazalke, ki so jih izdelali učenci Centra IRIS in prejeto pismo učencev Tretje osnovne šole Slovenj Gradec

2.4 RAZREDNI OBISKI KNJIŽNIC IN KNJIŽNIČNA INFORMACIJSKA ZNANJA

Kot novo zaposlena v šolski knjižnici Centra IRIS sem želela spodbuditi obisk knjižnice in sem v ta namen organizirala urnik izposoje za posamezne razrede razredne stopnje. Predmetna stopnja pa je prišla na obisk knjižnice v okviru ur slovenščine. Za učence sem pripravila različne aktivnosti. Osvežili smo znanje o načinu postavitve gradiva v šolski knjižnici, predstavila pa sem jim tudi sistem COBISS in Biblos. Z učenci razredne in predmetne stopnje smo ob obisku prebrali tudi kakšno pravljico oziroma zgodbo, sledilo pa je poustvarjanje. V 6. razredu smo z učenci vadili tudi glasno branje besedil. Učencem sem predstavila tudi posebno zbirko gradiva v naši knjižnici in to so tipne slikanice. Zaradi specifik naše šolske knjižnice imamo na voljo namreč kar nekaj knjig v brajici in prilagojenem tisku ter tipnih slikanic. Slednje so slikanice, ki so prilagojene slepim. Za to,

da otrok lahko otipa ilustracijo slikanice, jo moramo ustrezno prilagoditi v tipnem načinu. Tipna slika je pravzaprav vsaka slika, ki je dostopna tipni zaznavi. Slikovnega gradiva sicer ne more povsem nadomestiti, je pa za slepe otroke dostikrat edini vir spoznavanja in je zato zanje izjemno pomembna. Z njimi se slepi učijo prepoznavanja in interpretiranja različnih oblik. Preko tipnih slikanic ti pridobivajo nove informacije in utrjujejo že poznane izkušnje iz vsakdanjega življenja (Kermauner, 2013).

2.4 IZMENJEVALNICA KNJIG

V začetku decembra smo imeli na Centru IRIS prednovoletni bazar in ena od organiziranih aktivnosti v okviru bazarja je bila tudi izmenjava knjig. Blizu vhoda Centra smo postavili stojnico za izmenjavo knjig, ki smo jo tudi praznično okrasili. Vsak obiskovalec je lahko s seboj prinesel tri knjige in za vsako prineseno knjigo dobil kuponček, katerega je lahko zamenjal za drugo knjigo. V izmenjavi so poleg učencev šole sodelovali tudi njihovi starši, prijatelji in sorodniki ter tudi zaposleni Centra IRIS. Dogodek smo objavili tudi na socialnih omrežjih in sodelujoči so prinesli kar nekaj zelo zanimivih, dobro ohranjenih in tudi kvalitetnih knjig.

Slika 4: Izmenjevalnica knjig na prazničnem bazarju

2.5 RASTEM S KNJIGO

Kot že vsako leto zapored smo se tudi v letošnjem šolskem letu vključili v nacionalni projekt Rastem s knjigo, ki je namenjen spodbujanju bralne kulture.

Glavni cilj projekta je motivirati osnovnošolce in srednješolce za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic (Rastem s knjigo, 2023).

Obiskali bomo enoto Mestne knjižnica Ljubljana – Knjižnico Prežihovega Voranca na Viču. Ker imamo na šoli manjše število učencev, smo se dogovorili, da bodo knjižnico obiskali vsi sedmošolci in kar vsi srednješolci (teh je namreč skupaj le 8). Ob organiziranem obisku bodo sedmošolci osnovne šole in dijaki prvih letnikov srednje šole prejeli izvod izbrane knjige.

3 ZAKLJUČEK

Z dejavnostmi, ki smo jih na Centru IRIS izvedli v okviru Mednarodnega meseca šolskih knjižnic, smo želeli spodbuditi obisk knjižnic(e) in motivirati učence za branje. Eden izmed najpomembnejših ciljev vzgoje in izobraževanja je namreč spodbujati motivacijo za branje, ki je poleg interesa za branje ter pozitivnega odnosa do branja ključna sestavina pismenosti (Bucik, 2006).

4 VIRI IN LITERATURA

- Bucik, N. (2006). Spodbujanje motivacije za branje. *Šolska knjižnica*, 16(2), str. 63-72.
- Center IRIS (2023). *O nas*. Pridobljeno 11. 12. 2023 s spletne strain: www.center-iris.si/o-nas/
- Kermauner, A. (2013). Tipne slikanice za slepe kot univerzalni pripomoček razvijanja bralne pismenosti. V *Tudi mi beremo: različni bralci z različnimi potrebami: zbornik Bralnega društva Slovenije* (str. 34–38). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- *Knjige za prvošolce* (2023). Pridobljeno 11. 12. 2023 s spletne strain: <https://www.bralnaznacka.si/sl/darilne-knjige/knjige-za-prvosolce/>
- Javna agencija za knjigo RS (2023). *Rastem s knjigo*. Pridobljeno 11. 12. 2023 s spletne strain: <https://www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/>

ŠOLSKA KNJIŽNICA: MOJ SREČNI KRAJ, KJER USTVARJALNOSTI IN DOMIŠLJIJI NI MEJA

Cvetka Rengeo

OŠ Beltinci

Izvleček

V prispevku predstavljam dejavnosti šolske knjižnice OŠ Beltinci, ki smo jih skrbno načrtovali in izvedli v oktobru, ki je mednarodni mesec šolskih knjižnic.

Ključne besede:

šolska knjižnica, dejavnosti, mednarodni mesec šolskih knjižnic

Abstract

In my article I have presented the activities of the school library of Beltinci Primary School, which we carefully planned and carried out in October, in the international month of school libraries.

Key words

school library, activities, international school library month

1 UVOD

Dejavnosti v mesecu oktobru so letos v šolskih knjižnicah potekale pod geslom *Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja*. Geslo nas je želelo opomniti na povezavo med branjem, knjigami in šolskimi knjižnicami ter na to, da z različnimi dejavnostmi ob obiskih uporabnikov lahko pričaramo prijetno vzdušje. Knjižnica

je učno, informacijsko in kulturno središče šole in mora biti prostor, kjer se umirimo in sprostim.

Mednarodni mesec šolskih knjižnic smo prvič praznovali 22. oktobra 2007. V šolski knjižnici OŠ Beltinci obeležujemo oktober kot mednarodni mesec šolskih knjižnic že od leta 2010. Dnevi v oktobru tako s pestrimi dejavnostmi dobijo poseben in praznični pridih ter pripomorejo k razumevanju pomembnosti šolske knjižnice za življenje in delo na šoli. Šolski knjižničar je pomemben člen med učencem, učitelji in starši s sodelovanjem pri medpredmetnem poučevanju, razvijanju učnih strategij, razvijanju različnih vrst pismenosti, razvijanju kritičnega mišljenja in ostalih kompetenc, ki so potrebne za delovanje v sodobni družbi.

2 DEJAVNOSTI V ŠOLSKI KNJIŽNICI OŠ BELTINCI

V oktobru naši prvošolci postanejo člani šolske knjižnice. Ob zgodbi Urše Krempel *Racman in knjiga* se naučimo, za koga pravimo, da požira knjige in zakaj je branje pomembno. Učenci so spoznali pravila vedenja in izposoje gradiva v knjižnici, najbolj veseli pa so bili samostojnega iskanja knjige za branje doma. Na OŠ Beltinci je v letošnjem šolskem letu 73 prvošolcev, ki so razdeljeni v 4 oddelke.

Slika 1: Prvič skupaj v šolski knjižnici

Učenci 2. in 3. razreda so prisluhnili zgodbi *Medvedkova knjižnica*, ki nas uči, da je knjige lepo brati sam, še lepše pa je, če jih deliš z drugimi in da je najlepše brati skupaj s prijatelji.

S pomočjo plakata smo ponovili pravila vedenja v šolski knjižnici, učenci pa so si izposodili knjige za branje doma.

Slika 2: Najlepše je brati s prijatelji

Učenci 4. in 5. razreda so spoznali razporejenost gradiva v šolski knjižnici, spoznali knjige za domače branje in Bralno značko ter začeli z izposojno in branjem doma.

Slika 3: Brali bomo dogodivščine o kužkih

Učenci predmetne stopnje so pri urah slovenščine preživeli vsaj eno uro v šolski knjižnici, kjer smo se pogovarjali o pomenu branja v vsakdanjem življenju. Učenci so si izposodili tudi prvo knjigo domačega branja oz. knjige za prostočasno branje.

Slika 4: Pogovori o pomenu branja v vsakdanjem življenju in knjiga Zgodbe o Prešernu

Mednarodni projekt Naša mala knjižnica je namenjen spodbujanju branja in bralne pismenosti ter spoznavanju drugih kultur. Otroke skozi šolsko leto pospremi skrben izbor mladinske literature priznanih slovenskih in tujih avtorjev. V oktobru smo začeli z branjem s petošolkami in se razveselili mnogih novih bralnih dogodivščin. Učenke so razmišljale tudi o branju in knjižnici ter zapisale naslednje misli.

Knjižnica je najlepši prostor na šoli. V njej se lahko učimo, beremo, se pogovarjamo, družimo (Sofija Ščavničar)

Knjižnica je zelo lepa, v njej je polno knjig. Imamo najboljšo knjižničarko. (Julija Kranjec)

V knjižnici je veliko smeha in veselja. Knjižnica ima veliko zanimiv in zabavnih knjig. (Loti Vedenik)

Knjižnica je najboljši in najbolj miren kraj na šoli. V knjižnici je zelo lepo. (Sara Hozjan)

Knjižnica je čudovita, ker ima polno knjig. Vsaka knjiga nekaj stane. (Neža Pečelin)

Knjižnica je zabavišče za knjige. Vedno čakajo, da jih kdo prebere. (Tanja Vnuk)

Slika 5: Učenke 5. razreda, ki so se vključile v mednarodni bralni projekt Naša mala knjižnica

Tudi člani knjižničarskega krožka so začeli urejati knjižnično gradivo in spoznavati knjižnični red. Ob koncu oktobra smo si ogledali tudi faksimile Trubarjevega Abecednika in katekizma.

Slika 6: Člani knjižničarskega krožka ob znamenitem delu reformacije

Knjižnica mora biti tihi prostor za samostojno delo. Mi imamo prostorno čitalnico z bralno klopjo in velike mize, kjer lahko vsak dan učenci prihajajo brat v času, ko čakajo na pouk, kosilo, pouk izbirnih predmetov ali popoldanske dejavnosti. Učenci lahko opravijo domače naloge, si med seboj pomagajo in se učijo.

Slika 7: V knjižnici najdemo mir za samostojno delo

Rastem s knjigo» je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. Z njim skušamo osnovnošolce in srednješolce motivirati za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic.

Učenci sedmega razreda so v torek, 24. 10. 2021, obiskali Pokrajinsko in študijsko knjižnico v Murski Soboti, kjer so z razlago knjižničarke Metke Sraka spoznali njeno delovanje in organiziranost, se naučili orientirati v knjižnici, spoznali njene oddelke in samostojno iskali gradivo s pomočjo sistema Cobiss.

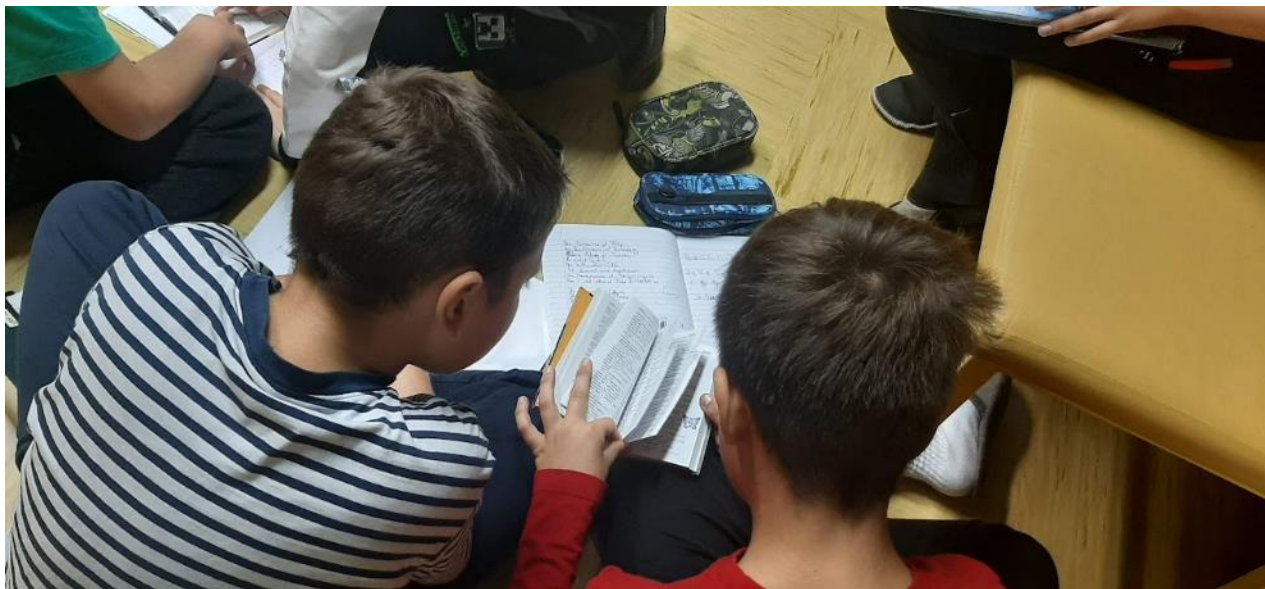
Za darilo so prejeli mladinski roman Irene Androjna z naslovom Modri otok, ki v ospredje postavlja ozaveščenost mladih o pomenu naravnega okolja in pohlep odraslih po materialnih dobrinah.

Želimo si, da naši sedmošolci (p)ostanejo dobri bralci in obiskovalci šolske in nam najbližje splošne knjižnice.

Slika 8: Spoznavamo splošno knjižnico v Murski Soboti

V čitalniškem delu knjižnice je učiteljica nemščine Lidija Pelcl Mes izvedla ure nemščine za učence predmetne stopnje. Učenci so se spoznali z delom s slovarji, iskali besede in jih prevajali. V knjižnici imamo tudi t. i. Deutsche Ecke, kotiček z nemškimi knjigami.

Slika 9: Učimo se uporabljati slovar

Učenci 7. razreda se pri računalniškem opismenjevanju spoznavajo z uporabnimi spletnimi stranmi. Tako smo spoznavali portala Fran in Franček ter ju primerjali s Slovarjem knjižnega jezika in Slovenskim pravopisom v knjižni obliki.

Slika 10: Pridobivamo vseživljenjsko znanje

Učiteljica nemščine je z najmlajšimi učenci preživela uro nemščine v knjižnici in jim brala nemško pravljico. Učenci so z zanimanjem prisluhnili in nato ustvarjali lepe ilustracije.

Slika 11: Poslušamo pravljico v nemščini in se učimo novih besed

Učiteljica nemščine Lidija Pelcl Mes je v šolski knjižnici pripravila fotografsko razstavo, ki jo je poimenovala *50 x okoli sonca*. Na njej predstavlja utrinke iz narave v različnih letnih časih, ki jih je posnela s svojim fotografskim aparatom, knjižnica pa je tako spremenjena v čudovito galerijo. Razstava je tako v knjižnico privabila vse zaposlene in tudi učence.

Slika 12: Knjižnica je lahko čudovita galerija

3 ZAKLJUČEK

V šolskem letu 2023/24 OŠ Beltinci obiskuje 598 učencev, ki so razporejeni v 28 oddelkov. Dogajanje v naši knjižnici je vsak dan zelo pestro. Šolska knjižnica je prostor učenja, znanja, kulture, srečevanja in izmenjevanja izkušenj.

Oktober kot mednarodni mesec šolskih knjižnic je odličen uvod v novo šolsko leto in je v šolski knjižnici OŠ Beltinci odlično sprejet. Učencem želimo ozavestiti branje kot vseživljenjsko dejavnost, saj se z odraščanjem pogosto pokaže, da je knjiga lahko najboljša prijateljica. Ob vsej ponudbi prostočasnih dejavnosti in tehnološkem napredku se trudimo zasledovati skupni cilj, in sicer da postanejo učenci samostojni uporabniki knjižnice in njenega gradiva ter da bo knjižnica naš srečni kraj.

Besedilo in fotografije: Cvetka Rengeo, prof. slov. in soc., šolska knjižničarka

POROČILA Z UTRINKI

PROJEKT IZMENJAVE KNJIŽNIH KAZALK VKLJUČUJE

ŠOLE Z VSEGA SVETA

Anja Gaberšek

Tretja osnovna šola Slovenj Gradec

V letošnjem šolskem letu 2023 / 2024 se je naša Tretja osnovna šola Slovenj Gradec prvič vključila v dva projekta izmenjave knjižnih kazalk. Projekta sta potekala v okviru Mednarodnega meseca šolskih knjižnic.

Pod okriljem Zveze bibliotekarskih združenj Slovenije je potekal projekt Nacionalna izmenjava knjižnih kazalk. Projekt je namenjen povezovanju učencev slovenskih šolskih knjižnic, branju, sklepanju novih prijateljstev in tudi spoznavanju novih krajev. Letos je bila naša partnerska šola Center Iris iz Ljubljane. Učenci podaljšanega bivanja so izdelali knjižne kazalke z motivom živali. Kazalke smo nato poslali v izmenjavo učencem Centra Iris. Priložili smo pismo, v katerem smo opisali našo šolo in naš kraj z bližnjo okolico. Poučili smo se tudi o njihovi ustanovi in njihovem kraju. Na vsako kazalko so učenci zapisali misel v povezavi z branjem. Učencem smo jih poslali po navadni pošti.

Drugi projekt pa je bil mednarodni projekt izmenjave knjižnih kazalk Bookmark Exchange Project, ki ga v mesecu šolskih knjižnic organizira IASL, Mednarodna zveza šolskih knjižnic. Projekt izmenjave knjižnih kazalk vključuje šole z vsega sveta. Naša partnerska šola je bila Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Jędrzycki w Ostrowitem iz Poljske. Z učenci iz podaljšanega bivanja smo se najprej poučili o Poljski, pogledali smo si njihovo spletno stran šole, nato pa smo podobno kot pri projektu Nacionalne izmenjave knjižnih kazalk izdelali kazalke z motivom živali. Na njih smo v slovenskem in poljskem jeziku zapisali kratko misel. Na ta način smo se spoznali tudi z jezikom, ki ga uporablja naša partnerska šola.

Projekt je zanimiv in zabaven, saj na tak način učenci spoznajo nove države, kulture in njihove navade, hkrati pa tudi spodbujajo branje.

Slika 1: Kolaž fotografij Tretje osnovne šole Slovenj Gradec

Idrijske knjižne kazalke v Ameriki, na Hrvaškem in Portugalskem ... intervju na radiu Primorski val

Vesna Carl

Osnovna šola Idrija

OŠ Idrija se je pridružila praznovanju z Mednarodno izmenjavo knjižnih kazalk. Izmenjavo je koordinirala učiteljica individualne strokovne pomoči in dodatnega pouka.

V izmenjavo so bili vključeni:

- Učenci skupine podaljšanega bivanja 1. c – pod mentorstvom učiteljice Ane Kurtanjek so kazalke ustvarjali tekom ur podaljšanega bivanja.

Slika 2: Arhiv OŠ Idrija

- Učenci 2. a. so kazalke izdelovali tekom pouka angleškega jezika pod mentorstvom učiteljice angleščine Branke Skrt.
- Učenci skupine podaljšanega bivanja 3. b in c so kazalke tekom podaljšanega bivanja ustvarjali pod mentorstvom učiteljice Petre Lapanje.
- Izbrani petošolci so pod mentorstvom učiteljice Vesne Carl kazalke oblikovali med urami dodatnega pouka slovenščine.
- Skupina podaljšanega bivanja 5. b, c je pod mentorstvom učiteljice Anite Vihtelič Janež kazalke izdelovala v podaljšanem bivanju.
- Učenci 6. c, 7. a in 7. b so kazalke pod mentorstvom knjižničarke Martine Vidmar izdelovali tekom razrednih ur.

Skupno je sodelovalo preko 170 učencev matične šole.

IASL nas je tokrat povezala s štirimi šolami:

*Escola Basica João de Deus, São Bartolomeu de Messines, Portugalska (partnerska šola skupine podaljšanega bivanja 1. c);

*Nettleton STEAM Elementary School, Jonesboro, Arkansas, Združene države Amerike (partnerska šola 2. a in skupine podaljšanega bivanja 3. b, c);

*Osnovna škola Slunj, Slunj, Hrvaška (partnerska šola skupine podaljšanega bivanja 5. b, 5. c in skupine petošolcev dodatnega pouka slovenščine);

Slika 3: Arhiv OŠ Idrija

*Escola Basica de Braga Oeste, Cabreiros, Portugalska (partnerska šola 6. c, 7. a in 7. b).

Slika 4: Arhiv OŠ Idrija

Začetek novembra 2023, ko so bile znane vse sodelujoče šole, smo z učiteljicami, vključenimi v izmenjavo, pogovorile o temi, mogočih načinih izdelave, partnerskih šolah. Razdelile smo delovne liste, material, zastavile okvirne termine za dokončanje projekta na šoli.

Glede na izkušnje smo sodelujoče šole že na začetku opozorili, da kazalk ne bodo prejele pred novembrom, decembrom, s čimer so se strinjale. Kazalke smo z učenci dokončali do različnih datumov – odvisno od narave dela skupin, okoliščin ...

Odpošiljali smo jih konec novembra in jih bomo še v decembru.

Nabor izbranih kazalk petošolcev, šestošolcev ter sedmošolcev smo v tem tednu razstavili v splošni knjižnici Mestna knjižnica in čitalnica Idrija. Prav tako bo v prihodnjih tednih razstavljen nabor prejetih kazalk, ki bodo naknadno razstavljene še v prostorih šolske knjižnice. Šele nato bodo razdeljene učencem.

Slika 5: Arhiv OŠ Idrija

Do sredine novembra smo prejeli le eno pošiljko tujih izdelkov in sicer s hrvaške šole. Z ostalimi šolami ter koordinatoricami smo v stalnem kontaktu.

Na šolski spletni strani imamo že objavljen kratek prispevek z informacijami o letošnji izmenjavi. Kot vedno bo zaključek daljši članek s fotogalerijo na spletni strani šolske knjižnice, objavljen v začetnih mesecih 2024.

Izmenjava navadno odmeva preko zidov šole. O njej na svoji spletni strani in socialnih omrežjih poroča Mestna knjižnica in čitalnica Idrija, od tam se glas dalje širi na druge lokalne medije. Lansko pomlad smo objavili še članek v lokalnem časopisu Idrijske novice, nakar nas je konec šolskega leta kontaktiral lokalni radio Primorski val in posnel intervju s knjižničarko ter nekaterimi sodelujočimi učenci različnih starosti.

Letošnja izmenjava je bila že naša sedma.

Tematska razstava Ta teden beremo ... z ujemajočo razstavo knjig

Karmen Strgar

Osnovna šola Pohorskega odreda Slovenska Bistrica

in PŠ Zgornja Ložnica

Oktobra smo v šolski knjižnici praznovali mednarodni mesec šolskih knjižnic. Letos so dejavnosti potekale pod skupnim geslom Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja. Pred knjižnico so si učenci lahko ogledali razstavo, ki je vabila k različnim dejavnostim.

Prvošolci so bili sprejeti v šolsko knjižnico. Ob začetku opravljanja bralne značke so v dar prejeli slikanico Marka Kravosa Hiša selivka z ilustracijami Erike Cunja. Prisluhnilo so pravljici in pobarvali hiško, ki je postala zadnja stran njihove nove šolske knjižnične izkaznice. V okviru te dejavnosti je bil prav poseben dogodek obisk šolske knjižnice, ko so si lahko prvič izposodili slikanico.

Slika 6: Arhiv OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica in PŠ Zgornja Ložnica

V knjižnici smo za izposajo pripravili knjige presenečenja. Knjige so bile ovite v časopisni papir, da je bil naslov presenečenje. Na ovitku so bili zapisani vsebinski namigi in priporočena starost otroka. V oktobru že nekaj let zapored pripravljamo knjige presenečenja in ponovno so bile z navdušenjem sprejete. Učenci so si jih z veseljem izposojali in jih tudi prebrali.

Slika 7: Arhiv OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica in PŠ Zgornja Ložnica

Pripravljali smo tematsko tedensko razstavo Ta teden beremo ... z ujemajočo razstavo knjig. Za učence smo pripravili tudi knjižne uganke. Namenjene so bile vsem učencem, saj so bile različne glede na starost učencev. Prvošolci so uganko reševali v razredu, ostali pa so jo lahko rešili v knjižnici med odmorom ali po pouku.

Slike 8-10: Arhiv OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica in PŠ Zgornja Ložnica

Devetošolci na podružnici so se družili s predšolskimi otroki. V knjižnici so se dobili na skupnem branju – vsak devetošolec je izbral zgodbo, ki jo je prebral malemu prijatelju. Po branju je vsak par napihnil in okrasil balon. Skupno branje jih je navdušilo in ga še želijo ponoviti.

Učenci matične in podružnične šole različnih razredov so izdelovali kazalke za nacionalno oz. mednarodno izmenjavo kazalk. Na njih so narisali navihane živali, škrate, izdelali trganko oz. izdelali kazalko po svoji izbiri.

Slika 11: Arhiv OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica in PŠ Zgornja Ložnica

Slika 12: Arhiv OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica in PŠ Zgornja Ložnica

Za mednarodno izmenjavo so na kazalki upodobili slovenske naravne in kulturne znamenitosti. Kazalke so potovale v različne kraje in mesta po svetu; v nacionalni izmenjavi smo sodelovali s PŠ Šentvid, OŠ Starše in OŠ Poljane Ljubljana, v mednarodni izmenjavi pa s šolama v Litvi in na Hrvaškem.

Slika 13: Arhiv OŠ Pohorskega odreda Slovenska Bistrica in PŠ Zgornja Ložnica

V okviru projekta Rastem s knjigo smo obiskali tudi Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, kjer so vsi sedmošolci prejeli v dar knjigo Irene Androjna Modri otok.

V nacionalnem dogodkovniku s tremi dogodki

Irma Krečič Slejko

OŠ Dobravlje

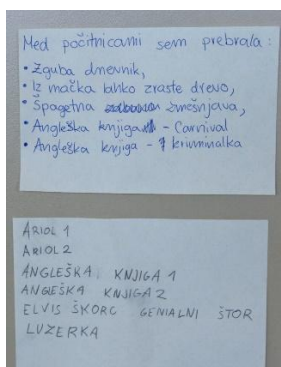
V mesecu oktobru smo v okviru NMSB 23 vnesli v Dogodkovnik tri dogodke, ki so bili od septembra izvedeni pod okriljem šolske knjižnice:

- Kaj smo brali poleti? Nastanek večjega pisanega panoja pred šolsko knjižnico. Pred tem pa smo izvedli pogovor o pomenu branja za učenje, življenje.

Slika 14: Arhiv OŠ Dobravlje

Sodelovali so vsi učenci od 5. do 9. razreda matične šole. Pogovori o prebranih knjigah so potekali v obliki medpredmetnih povezav knjižničnih informacijskih znanj in slovenščine.

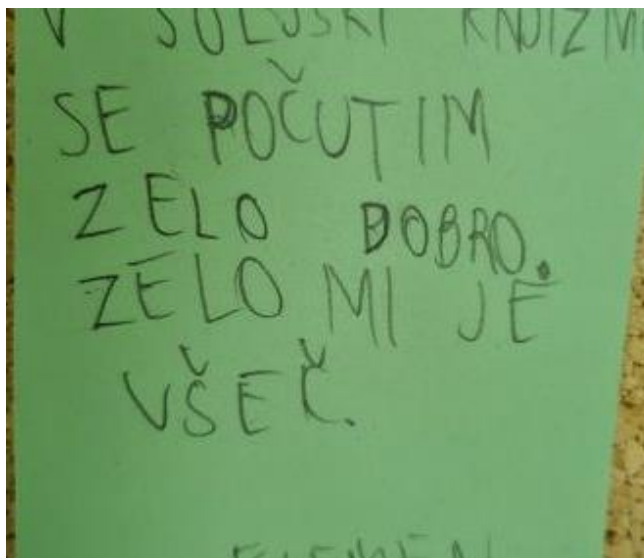
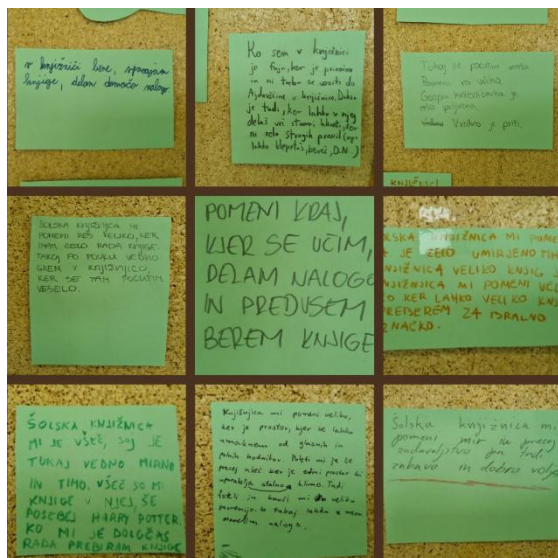

Slike 15-17: Arhiv OŠ Dobravlje

- Mesec šolskih knjižnic 2023

V šolski knjižnici smo imeli lističe, na katere so učenci pisali vtise o počutju v njej in uporabi njenih storitev. Nastala je razstavnica vtisov, ki smo jo postavili pred šolsko knjižnico.

Slike 18-20: Arhiv OŠ Dobravlje

V petek, 6. 10. 2023, nas je obiskala pisateljica za otroke, mladino in odrasle Mateja Gomboc. Najprej se je srečala z učenci od 6. do 9. razreda, zatem pa še z učenci od 1. do 5. razreda. V pogovoru z učenci je delila svoje pisateljsko delo, knjižne junake, zgodbe in življenjske izkušnje. Na literarni obisk so se učenci predhodno pripravljali pri urah slovenščine. Literarno gostjo so učenci spremljali z zanimanjem in iskrevimi vprašanji. Srečanja s pisatelji so motivacija za branje knjig, kreativno razmišljanje in širitev osebnih obzorij.

Slika 21: Arhiv OŠ Dobravlje

Za učence 6. razreda bi lahko letošnji kulturni dan naslovili Besedo besedi in Podobo podobi. Z učenci smo kulturni dan preživeli v Ljubljani. Najprej smo si ogledali 39. Slovenski knjižni sejem na Gospodarskem razstavišču z naslovom Besedo besedi. Tam smo obiskali stojnice s knjigami, jih listali, kupovali, se pogovarjali s pisatelji in ilustratorji, dobili v dar knjižne kazalke, plakate, lične razglednice. Obdani smo bili s knjigami, ki so »sijale« na nas, da smo jih z veseljem kupovali. Uživali smo v njihovi družbi in jih zavzeto pregledovali.

Zatem smo obiskali še Narodno galerijo, kjer smo imeli voden ogled s programom ob čudovitih likovnih umetninah: freski Mrtvaški ples, Tominčevi Družini dr. Frušiča, Kofetarici in Poletju Ivane Kobilce, itd). Učenci so z zanimanjem prisluhnili razlagi ter aktivno sodelovali v odkrivanju lepote likovnih umetnin slovenskih slikarjev.

Slika 22: Arhiv OŠ Dobravlje

V četrtek, 19. 10. 2023, smo z učenci 7. razreda izvedli kulturni dan. V okviru državnega projekta Rastem s knjigo smo obiskali Lavričevo knjižnico v Ajdovščini in spoznavali delo te ustanove. Vsi učenci so v dar prejeli knjigo Modri otok Irene Androjne. Zatem smo si v avli dvorane 1. slovenske vlade ogledali panoje, poslušali razlago in spoznavali osebnosti s področja umetnosti: slikarja Vena Piona, lutkarja Milana Klemenčiča, spomenik upora primorskega ljudstva, delo kiparke Milene Stibilj Lah, pomen rimskih ostankov na tleh današnje Ajdovščine in arhitekturni pomen dvorane 1. slovenske vlade. Vreme nam je ponagajalo, sicer bi si vse te znamenitosti ogledali še v živo. S strokovno razlago smo si

ogledali tudi spominsko sobo pisatelja Danila Lokarja in trenutno razstavo slik v Lokarjevi galeriji.

Slika 23: Arhiv OŠ Dobravlje

Učenci so spoznavali kulturne ustanove, pomembne ustvarjalce na področju umetnosti, določene arhitekturne znamenitosti in pomen rimskih izkopanin na tleh našega kraja.

Poudarek na ustvarjanju

Kristijan Rešetič

OŠ Stična

Letošnji slogan se je glasil Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja, zato smo na OŠ Stična poudarek dali na ustvarjanje.

Učenci so domišljiji pustili prosto pot in z uporabo raznih materialov izdelovali kazalke, pisali z različnimi pisavami in spoznavali zgodovino pisave in tiska.

Slika 24: Kolaž fotografij arhiv OŠ Stična

Praktično so se preizkusili v uporabi pisalnega stroja in odtiskovali besede s pomočjo tiskarskih črk.

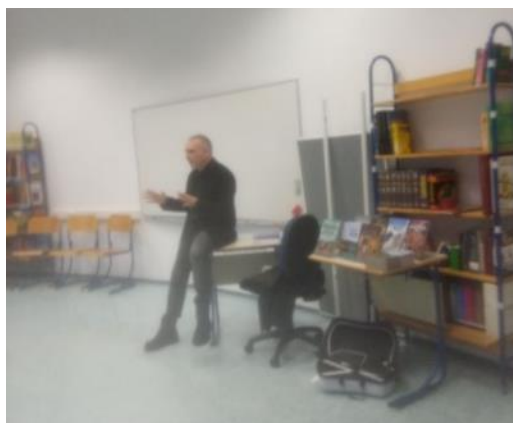
Zgodovinska knjižna čajanka

Maja Nagode Miklič

OŠ Bovec

Na OŠ Bovec smo v letošnjem mesecu šolskih knjižnic organizirali več manjših aktivnosti, ki so dopolnjevale redne obiske učencev v šolski knjižnici.

Ustvarjalno smo okrasili novi voziček za slikanice z nalepkami s črkami in rožami, pri tem pa so knjige, katerih priimek avtorja se začne na črko M, v vozičku postavljene tam, kjer so MARJETICE (M - marjetica, N - nagelj, O - orhideja ...).

Sliki 25 in 26: Arhiv OŠ Bovec

V oktobru smo se pripravljali tudi na ZGODOVINSKO KNJIŽNO ČAJANKO, na kateri nas je obiskal pisatelj Sebastijan Pregelj, s katerim smo preživeli zanimiv popoldan.

Vse aktivnosti v okviru Meseca šolskih knjižnic smo tudi redno objavljali na spletni strani šolske knjižnice: <https://solabovec.si/mesec-solskih-knjiznic-2023>

Nacionalna izmenjava knjižnih kazalk

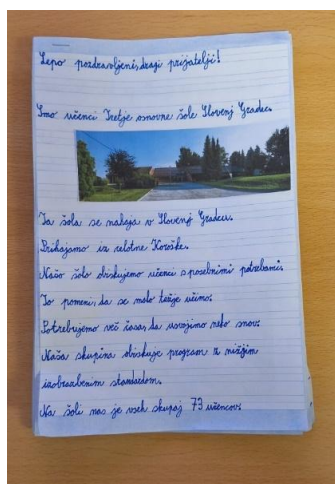
Tjaša Medved

*Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in
svetovanje za slepe in slabovidne*

V okviru Mednarodnega meseca šolskih knjižnic, ki ga v Sloveniji tradicionalno koordinira Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije smo v šolskem letu 2023/24 sodelovali v projektu Nacionalna izmenjava knjižnih kazalk. Mednarodni mesec šolskih knjižnic omogoča da v oktobru praznično poudarimo pomembnost šolskih knjižnic.

Letos je potekala 7. nacionalna izmenjava knjižnih kazalk in Center IRIS je v projektu sodeloval s partnersko šolo Tretja osnovna šola Slovenj Gradec. Decembra smo od njih prejeli kazalke s spremnim pismom. Kazalke so izdelali učenci podaljšanega bivanja pod mentorstvom šolske knjižničarke Anje Gaberšek. Nazaj smo jim poslali knjižne kazalke, ki so jih izdelali učenci 1., 2. in 5. razreda. Učenci so bili prejetih kazalk izredno veseli, tako da se nameravamo v projekt vključiti tudi v naslednjih letih.

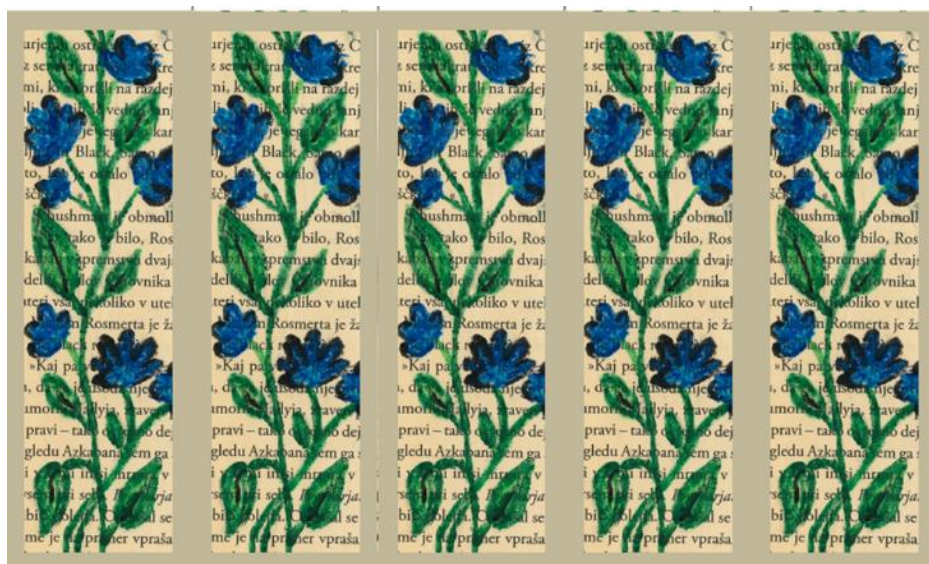
Sliki 27 in 28: Knjižne kazalke, ki so jih izdelali učenci Centra IRIS in prejeto pismo učencev Tretje osnovne šole Slovenj Gradec

Dijaki GFML praznujejo Mednarodni mesec šolskih knjižnic

Veronika Prijol

Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer

Na Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer vsako leto meseca oktobra praznujemo Mednarodni mesec šolskih knjižnic. Letos smo praznovali kar več mesecev. Tokratni slogan se je glasil Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja. Sodelujoče dijake je nadvse navdihnil in izdelali so zanimive izdelke. Dijakinje iz 1. b, Angela Rogač, Lara Ida Jakoša, Nika Golinar, Ema Zajnkovič in Taja Lukač, so izdelale lične knjižne kazalke. Na eni strani s svojimi pesmimi (naslova pesmi: Knjižni zaklad in Cvetje v knjigi), na drugi strani pa z ilustracijami. Kot božično darilo so kazalke razveselile vse profesorje in druge delavce šole, bile pa so na voljo tudi obiskovalcem knjižnice. Evelin-Nika Gomboc, 1. c, je napisala pesem z naslovom Knjižnica. Ilvi Salnajs, 1. u, pa pesem z naslovom Pokopališče oken in zrcal. Luka Kozar, 2. u, je v ta namen napisal kar dve pesmi, Sova lovi miš in Zvok narave.

Slika 29: Arhiv Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer

Slika 30: Arhiv Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer

Likovno nadarjena dijakinja Nika Jurkovič, 4. u, se je letos odločila, da ob praznovanju oblikuje nekaj posebnega. In sicer fotografije, ustvarjene s pomočjo analogne tehnike, t. i. cianotipije. Izdelke, ki so bili na ogled v pritličju šole, na hodniku ob vhodnih vratih, predstavi tako: "Fotografije, ustvarjene s pomočjo analogne tehnike, cianotipije, predstavljajo knjige. Z idejo in namenom, da vsaka fotografija, tako kot vsaka knjiga, lahko predstavlja svoj svet, sem prikazala tematsko različne, vendar vizualno podobne motive na fotografijah. Knjige in fotografije družijo vzporednost dveh pojmov, domišljija in vizualizacija. Zato je naše videnje in doživljanje zgodbe, ki ju prikazujeta tako besedna umetnost kot fotografija, pogosto odvisno od teh dveh pojmov. Oba temeljita na protislovju iluzije, laži in realnosti, resnice."

Slika 31: Arhiv Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer

Slika 32: Arhiv Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer

Cianotipija je stara analogna fotografska tehnika, ki je ime dobila po značilnem modrem tonu fotografij – prusko modri barvi, ki velja za prvo umetno oz. sintetično ustvarjeno barvo. Za izvedbo njenega postopka potrebujemo dve kemikaliji: rdečo krvolužno snov in amonijev železov citrat. Snovi zmešamo z vodo in naneseemo na akvarelni papir. Ko se papir posuši, sta ti dve snovi skupaj občutljivi na UV svetlobo (sonce). Zato lahko na ta to podlago položimo kakršenkoli 3D material (čipko, očala, ključke, karkoli) ali pa na prozorno folijo natisnjen negativ lastne fotografije. Ko položimo izbrane materiale na podlago, le-to postavimo na sonce od pet do osem minut (odvisno od lege, vpadnega kota sonca). Po reakciji se vrnemo v notranji prostor in fotogram razvijemo in fiksiramo hkrati s pomočjo vode. Zeleni odtenki kemikalij, ki niso bili izpostavljeni soncu, bodo pomodreli, ostali izpostavljeni deli fotograma pa bodo postajali beli. Več o tem postopku pa najdete na spletni strani <http://www.petermrhar.com/>

Knjige in knjižnice nas osrečujejo, nam širijo obzorja, nas povezujejo in razvijajo domišljijo, ustvarjalnost. Likovne in literarne izdelke omenjenih dijakov smo lahko občudovali na oglasni deski pred šolsko knjižnico in na šolskih monitorjih, fotografske, Nikine izdelke pa na hodniku v pritličju ob vhodnih vratih šole.

Dijaki izvajali pravljичne urice

Brigita Lovenjak

Dvojezična srednja šola Lendava - Kétnyelvű Középiskola, Lendva

Nekoliko z zamikom smo tudi v letošnjem šolskem letu obeležili mednarodni mesec šolskih knjižnic. Praznovanje letos poteka pod geslom »Šolska knjižnica – moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja«. V naši šolski knjižnici skupaj soustvarjamo prijetno vzdušje, tukaj smo ustvarjalni in se predajamo domišljiji.

Z dijaki in dijakinjami programa Predšolska vzgoja smo pripravili pravljичne urice za otroke iz Vrtca Lendava in učence DOŠ II Lendava. Otrokom iz vrtca so dijakinje prvega letnika odigrale pravljico Veveričina skrivna shramba. Zgodba o veverici, ki si je nabirala hrano za dolgo zimo, ki pa je ni hotela z nikomer deliti, nosi poučno sporočilo, kako lepo je deliti in si pomagati. Otroci so skupaj z dijakinjami tudi zapeli, zaplesali in ustvarjali. Pred slovesom pa so svoje vrečke, ki so jih pred tem pobarvali in porisali, napolnili s sadjem in bonboni, ki jih je nagajiva veverica skrila med knjižne police.

Sliki 33 in 34: Arhiv Dvojezične srednje šole Lendava

Sliki 35 in 36: Arhiv Dvojezične srednje šola Lendava

Dijaki in dijakinje drugega letnika so prav tako otrokom iz vrtca odigrali pravljico o z dolgočasnem bobnu. Boben se je namreč nekega dne odločil, da se mu ne ljubi več neprestano bobnati v enakem ritmu, zato preneha igrati. Zgodba nam sporoča, da je za končni uspeh v skupini pomemben vsak posameznik. Če želimo doseči skupni cilj, je včasih skupni interes potrebno postaviti pred lastnega. Vsakdo izmed nas ima namreč v skupini odgovornost ne samo do sebe, ampak tudi do drugih. Dijaki so otroke seznanili z različnimi inštrumenti, ki sestavljajo orkester, nanje so tudi zaigrali. Vsak otrok pa si je ob pomoči dijakov izdelal svoje glasbilo. Seveda smo jih ob pesmi in plesu tudi preizkusili.

Sliki 37 in 38: Arhiv Dvojezične srednje šola Lendava

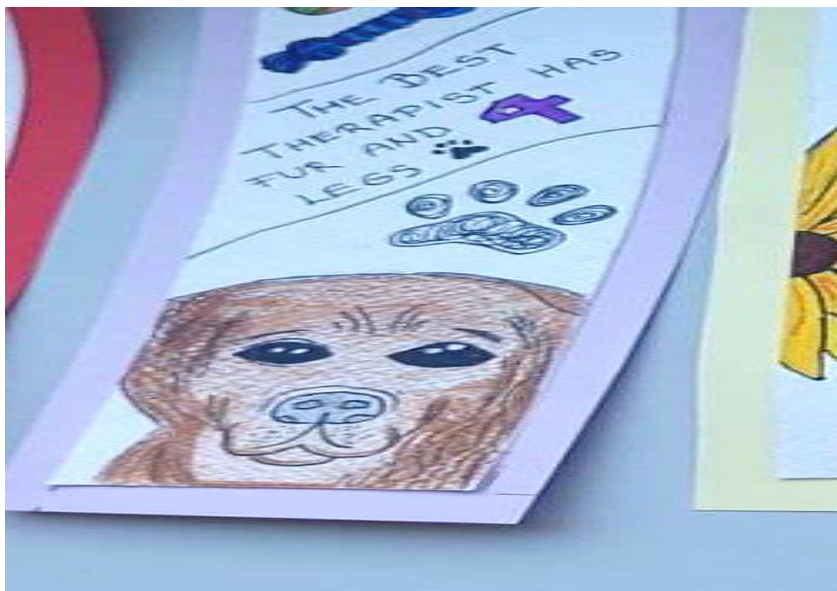
Sliki 39 in 40: Arhiv Dvojezične srednje šola Lendava

Dijakinje tretjega letnika, katerim so pomagali tudi dijaki programa Kemijski in Strojni tehnik, so za učence DOŠ II Lendava pripravile pravljico Vsi za enega, eden za vse o miški Maruši, ki se odpravi v svet. Pravljica govori o prijateljih s posebnostmi in razumevanju letih ter izpostavi posameznikove dobre lastnosti. Zgodbica nam sporoča, da naj sledimo svojim sanjam in nikoli ne pozabimo, da smo nekaj posebnega. Tudi zapeli in zaplesali smo, druženje pa nadaljevali s čajanko.

Slike 41-44: Arhiv Dvojezične srednje šola Lendava

Mednarodna izmenjava knjižnih kazalk – dijaki prvega letnika Gimnazije in programa Ekonomski tehnik pa so pri urah likovne umetnosti ustvarjali knjižne kazalke, ki so si jih izmenjali s partnersko šolo s Portugalske.

Sliki 45 in 46: Arhiv Dvojezične srednje šola Lendava

Šolski projekt »Dobri bralec«

Urška Jesenko

OŠ Log - Dragomer

Praznovanju ob mednarodnem mesecu šolskih knjižnic smo se na OŠ Log - Dragomer v letošnjem šolskem letu pridružili desetič po vrsti. Zavedamo se, da lahko le skupaj soustvarjamo prijetno vzdušje v šolski knjižnici. Tu smo lahko srečni, ko smo ustvarjalni in se po mili volji predajamo domišljiji.

Projekt smo začeli s Tednom otroka in ga razširili na cel mesec oktober. Na naši šoli smo praznovali ta dogodek z raznimi dejavnostmi, ki so vabile učence v knjižnico.

V okviru Nacionalnega meseca skupnega branja smo na šoli v tednu med 2. in 6. oktobrom 2023 izvedli Teden branja. Na začetku 3. učne ure (po malici) so učenci prisluhnili glasnemu branju učiteljev, brali so na glas drug drugemu ali potihoma vsak zase. Učenci so si v ta namen pravočasno pripravili gradivo (pravljice, pesmice, zgodbe, stripe, romane, revije ...), ki so ga lahko prinesli od doma ali so si ga predhodno izposodili v šolski knjižnici.

Sliki 47 in 48: Arhiv OŠ Log - Dragomer

Posebno pozornost smo namenili medgeneracijskemu branju. Starejši učenci so brali mlajšim in tako približali branje tistim, ki v tem še niso tako spretni. Učenci 3. b razreda so brali učencem v 1. b, prvošolci so odšli na bralni obisk v peti razred, učenci 5. a pa so brali pravljice učencem 3. b. Učenci so bili s tako izvedbo zadovoljni. Mlajšim učencem, ki so jim brali, se je to zdelo zelo zanimivo. Z bralnimi aktivnostmi bomo nadaljevali skozi celo šolsko leto.

Za učence od 3. do 9. razreda je bila na voljo posebna mega knjižna uganka na temo Kako dobro poznaš našo knjižnico. Uganko je pravilno rešilo 71 učencev. Izžrebana sta bila dva nagrajenca (po eden iz razredne in predmetne stopnje), ki sta prejela knjižno nagrado.

V knjižnico smo v tednu otroka povabili naše prvošolce in so tako tudi uradno postali člani šolske knjižnice. Da bodo tudi naši najmlajši postali pravi mojstri branja so si prvič izposodili slikanico, ki jo bodo prebrali skupaj s svojimi starši. Spregovorili smo tudi o pravilih izposoje in vračanja knjig. Ob koncu pa jih je čakalo še presenečenje: v dar so dobili čisto svojo knjigo z naslovom **HIŠA SELIVKA** avtorja Marka Kravosa, ki je ilustrirana s čudovitimi ilustracijami Erike Cunja. S tem dogodkom smo prvošolce povabili k branju ter jim zaželeli, da bi radi prihajali v našo knjižnico in z zanimanjem odkrivali knjižne zaklade.

V oktobru so z delom začeli tudi knjižni(car)-ji in ustvarjali knjižna kazala za vse zaposlene na naši šoli. Oblikovali so plakat, ki je vabil učence v knjižnico na praznovanje ob mesecu šolskih knjižnic. Ob praznovanju 70. obletnice zbirke Čebelica smo pripravili plakat in razstavili vse knjigice iz omenjene zbirke, ki se nahajajo v naši knjižnici.

Slika 49: Arhiv OŠ Log - Dragomer

Pred jesenskimi počitnicami se je naša knjižnica za nekaj dni preobrazila v čarovniško knjižnico. Obiskovalci so si lahko ogledali razstavo novih knjig in si za počitniško branje izposodili kakšno strašljivo, grozljivo ali čarovniško knjigo.

Slika 50: Arhiv OŠ Log - Dragomer

Učenci so bili zelo navdušeni nad posebno igro z naslovom Vrzi igralno kocko 5-krat in ustvari pošast. Nastale so zares strašne pošasti.

Slika 51: Arhiv OŠ Log - Dragomer

V letošnjem šolskem letu smo prvič uvedli tudi bralno značko za zaposlene, ki je naletela na pozitiven odziv. Za opravljeno bralno značko je potrebno do 23. aprila 2024 prebrati vsaj štiri leposlovne knjige po svojem izboru. Bralni potep se bo končal s čajanko v mesecu aprilu, ko bomo podelili priznanja in simbolične nagrade.

V šolski knjižnici so potekale tudi zanimive učne ure knjižnično informacijskih znanj, skupinski obiski učencev od 1. do 5. razreda v času podaljšanega bivanja, igranje namiznih iger ter pogovori o prebranih knjigah v okviru šolskega projekta »Dobri bralec«.

V naši šolski knjižnici so vedno dobrodošli vsi učenci in zaposleni na šoli. Veseli smo, da je knjižnica umeščena v središče šole in se v njej vedno kaj dogaja. Knjižnica je bila v oktobru res središče šole.

Dogodke je organizirala knjižničarka Urška Jesenko. O njih smo poročali na spletni strani šole in s plakati na oglasni deski v knjižnici in na hodniku pred knjižnico. Dogodki so bili zabeleženi tudi v šolski kroniki.

Povezali smo se s splošno knjižnico – Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota

Valerija Kranjec

Osnovna šola IV Muska Sobota

Tudi na Osnovni šoli IV Muska Sobota, ki med drugim izvaja prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom ter posebni program vzgoje in izobraževanja, smo obeležili mednarodni mesec šolskih knjižnic.

Z učenci 3. vzgojno-izobraževalnega obdobja smo se ob jutrih v šolski knjižnici **pogovarjali o pomenu šolskih knjižnic** za učenje in poučevanje o sočutju, strpnosti in sožitju, tudi različnih kultur, jezikov in kulturi v najširšem pomenu besede. Dotaknili smo se

spoznavanja poučnih knjig, katerim je bila posebna pozornost namenjena v NMSB. Prebirali smo bontone, slovarje, v fizični in e-obliki, enciklopedije in še kaj. Brez prebiranja in pripovedovanj šal ter narobe povedi pa tudi ni šlo, saj so ravno slednje dejavnosti zvale nasmehe na obraze učencev in pripomogle k sproščenemu vzdušju.

Spodbujali smo branje na različne načine

Pripravili smo pravljíčne ure na šolskem dvorišču in pozornost namenili ohranjanju običajev – čiščenje buč.

Sliki 52 in 53: Arhiv Osnovne šole IV Muska Sobota

Za starejše učence smo izvedli terapevtske pravljíčne ure, kjer smo se dotaknili pretirane uporabe zaslonov, iskali možnosti za preživljanje prostega časa brez zaslonov ter se v teh dejavnostih tudi preizkusili.

Sliki 54 in 55: Arhiv Osnovne šole IV Muska Sobota

Obiskali smo Center za starejše v Murski Soboti, predstavili šolsko knjižnico in kaj vse v njej počnemo. Potem smo po skupinah prebrali umetnostno besedilo ter ga preko pripovedovanj, izmenjav izkušenj povezali s tematiko slišane besedila.

Slika 56: Arhiv Osnovne šole IV Muska Sobota

Kot novost smo vzpostavili Bralni klub v šolski knjižnici. Tako smo se dva ponedeljka po pouku družili učitelji in učenci ob skupnem prebiranju posameznih odlomkov ter pogovoru o knjigi Preživetje. Celotno knjigo smo predhodno prebrali doma.

Povezali smo se s splošno knjižnico – Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota, kjer so bili najmlajši učenci deležni pravljичne ure.

Izvedli smo Literarni natečaj na temo Šolska knjižnica – moj srečni kraj. Nastale so pesmi, izmed katerih dve prilagamo poročilu.

Obeležili smo 60 let od nastanka filma Srečno, Kekec, prvega barvnega slovenskega celovečernega filma. Obležitev je potekala v dveh delih, in sicer smo si prvi dan v šolski knjižnici ogledali omenjeni film, drugi dan pa smo imeli lov na skriti zaklad. Zaklad so bila vprašanja povezana z vsebino film, gibalne vaje, pevski izzivi in vaje čuječnosti, seveda nanašujoč se na film. Nagrada za vse udeležence pa bo slastno Kekčevo kosilo, ki ga bodo učenci pripravili po počitnicah v šolski učni kuhinji.

Na šoli smo gostili pisateljico Barbaro Hanuš, ki nas vedno znova navduši. Učence 2. vzgojno-izobraževalnega obdobja je s svojim delom Križkraž, Slovenijo spoznaš popeljala po Sloveniji, jim približje s pomočjo legend predstavila posamezne znamenitosti, potem pa jih s pripovedovanjem prilog o treh osličkih popeljala v svet, s katerim so se lahko tudi sami poistovetili.

Slika 57: Arhiv Osnovne šole IV Muska Sobota

V mesecu šolskih knjižnic smo si prizadevali za to, da je knjižnica še v večji meri izžarevala življenje, ustvarjanje, nasmeh, saj si želimo, da bi jo čim več uporabnikov sprejelo kot srečni kraj, kjer ustvarjalnost in domišljija ne poznata meja.

»Šolska knjižnica – moj srečni kraj«, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja

V šolski knjižnici luč zgodaj gori in
knjižničarka izza knjig moli.
K sebi z nasmehom in prijazno besedo vabi
nas, pa naj je razlog tak ali drugač.

Tam preživeli smo že veliko ur,
pa naj je za pouk ali kar tako.

Knjižnica je prostor tudi za pogovor ta prav,
kjer knjižničarka prisluhnit zna
in kjer niti knjiga niti knjižničarka te ne izda.

Tudi počivamo v knjižnici lahko,
saj tam sedalne blazine prav udobne so.

V svojo družbo blazine vabijo,
da na njih knjige in revije listamo,
v enciklopedijah zanimivosti spoznavamo,
v pravljičah pa v domišljiji svet odtavamo
in se iz dneva v dan srečno in sprejeto
počutimo.

Laura Grine in Lara Bertalanič, 7. razred

Šolska knjižnica

V šoli tudi svojo knjižnico imamo,
kjer si revije in knjige lahko sposodimo,
jih prelistamo
ali domov odnesemo.

Takoj ko zvonci zazvonijo,
se nam noge v knjižnico mudijo.
Tam vsak najde tisto,
kar bere rad,
tudi knjigo,
ob kateri miga in se giba.

V knjižnici ustvarjam rad,
rišem, pišem, iščem rime in pesem dobim,
s katero lahko tudi punco osvojim
in od sreče znorim.

Leonardo Horvat, 7. razred

Izvirne knjižne kazalke

Barbara Mesner

OŠ Gustava Šiliha Velenje

Učenci Osnovne šole Gustava Šiliha Velenje so se tudi letos pridružili praznovanju Mednarodnega meseca šolskih knjižnic in se vključili v projekt nacionalne izmenjave knjižnih kazalk. Pri izmenjavi kazalk smo sodelovali z Osnovno šolo Janeza Puharja Kranj. Pri projektu so sodelovali učenci 4. razredov na centralni in podružnični šoli. Skupaj so izdelali 55 kazalk. Učenci so pri izdelovanju neizmerno uživali in izdelali zelo lepe in izvirne kazalke. Pri izdelavi so uporabili različne tehnike, od klasičnega risanja do izrezovanja črk iz časopisov. Tematiki na katero so ustvarjali pa sta branje in knjige, ker so tudi sami strastni bralci in zelo radi zahajajo v šolsko knjižnico.

Slika 58: Arhiv OŠ Gustava Šiliha Velenje

V začetku decembra smo paket kazalk poslali izbrani šoli, z njihove strani pa je tudi prišla težko pričakovana pošta. Naši učenci so se zelo razveselili prejetih kazalk in verjamemo, da bo branje ob izvirno izdelanih kazalkah še prijetnejše.

Kulturni dan V knjigah se skrivajo zakladi

Nataša Markič

OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

Med 8. septembrom in 8. oktobrom je potekal nacionalni mesec skupnega branja *Beremo skupaj*.

V tem času smo se v medpredmetnih urah na prilagojenem programu posvetili primorskemu pisatelju Francetu Bevku in njegovi zgodbi *Košček kruha*. Prvo triletje OPP NIS je v sklopu kulturnega dne *Dobrodošli v pravljice* prisluhnilo zgodbi *Krompirjevo popotovanje*. Po labirintu so krompirjeve gomolje povezali z ladjo. V zgodbi so krompir z ladjo po morju prepeljali iz daljnega Egipta vse do naših trgovin. Na koncu smo se vprašali, ali je v zgodbi prikazan način gojenja in transporta okolju prijazen. Ne, so v en glas odgovorili učenci.

Tretješolci so ob dnevu zlate knjige, ko smo spoznavali življenje in delo Franceta Bevka, v dar prejeli knjigo *Maks* avtorice Mateje Gomboc. Podarjeno knjigo, s katero jih je obdarila ajdovska občina v sodelovanju s splošno knjižnico v našem kraju, z velikim veseljem že prebirajo za prvo domače branje.

S četrtošolci smo v sklopu kulturnega dne *V knjigah se skrivajo zakladi* spoznavali zgodovino knjig, knjižnic in pisnih podlag ter pot knjige od ideje do knjižnega trga. Ob zaključku druženja so učenci prisluhnili kratki zgodbi Lane Smith z naslovom *To je knjiga*. Ob ponovitvi pravil izposoje so se drugošolci zabavali ob zgodbi *Skrivnost izginulih črk*. Spoznali so tri pošasti: Črkožerko, Črkohamko in Črkosnedko. Želimo si, da bi dobro znali abecedo in pravilno zapisovali besede in povedi ter tako onemogočili delo Črkosnedke.

V oktobru, ko ves mesec praznujejo šolske knjižnice, so prvošolce ob prvem obisku v njej na stolih pričakali modri gumbki. Zakaj? To so izvedeli po prebrani pravljici z naslovom *Pravljica o modrem plaščku*. S pomočjo gumbkov so se prepustili domišljiji in se

skupno odločili za motiv, ki so ga oblikovali na tleh. Prvi oddelek je modre gumbe oblikoval v srce, s čimer so učenci pokazali, da se imajo med seboj radi, drugi oddelek je zaradi časa trgatve oblikoval z gumbi grozd, tretji oddelek matične šole pa se je odločil za črko K, ker jih ta spominja na knjižnico in knjige, medtem ko so lokavški prvošolci oblikovali rožico. Prvošolce je tradicionalno obdarilo društvo Bralna značka. V dar so dobili slikanico *Hiša selivka* izpod peresa Marka Kravosa.

S petošolci smo spoznali ustvarjalko Natašo Konc Lorenzutti. Njena knjiga *Kakšno drevo zraste iz mačka* je v letošnjem šolskem letu v 4. in 5. razredu predvidena za Cankarjevo tekmovanje iz znanja slovenščine. Ob izposoji pesniških zbirk so si učenci 5. c ogledali še priročno razstavo knjižic, ki so izšle v zbirki Čebelica. Ta letos praznuje že 70 let.

Šestošolci so v oktobru spoznali knjige, ki jih v 7. razredu v projektu *Rastem s knjigo* podarja Javna agencija za knjigo. Ogledali so si nekaj video vsebin, s pomočjo katerih so dobili ideje za branje dobrih knjig.

V septembru je likovna pedagoginja šolski knjižničarki narisala tri bralna drevesa. Prvo bralno drevo je dobilo svoje mesto v šolski knjižnici. Nanj so svoje najljubše knjige zapisovali učenci do 5. razreda, na drugo, ki je domovalo na panoju pred šolsko knjižnico, so svoje bralne predloge zapisovali starejši učenci, medtem ko so tretjega v šolski zbornici zapolnili strokovni delavci šole. Še posebno so se izkazali učenci 4. a, ki so ustvarjali lastne uganke. Učenci 4. b, 3. b in 3. c so presenetili z ugankami in razmišljanjem, kako bi knjižni junaki lahko v domišljiji izboljšali razmere za življenje in nas naredili bolj odprte in čuteče za potrebe drugih.

Učence zadnjega triletja smo v medpredmetnih urah med slovenščino in šolsko knjižnico popeljali v razmišljanje, zakaj je branje pomembno. Spoznali so aplikacijo sBiblos, kjer si lahko izposojajo elektronske knjige za domače branje.

Knjižni fond se je obogatil z novimi zbirkami knjig v angleškem jeziku. Gre za knjige *Pokemon*, *Preživeli* in *Čarobna hišica na drevesu*.

V šolski knjižnici je učence pričakal plakat z vabilom k skupnemu ustvarjanju v knjižnici. Mesec šolskih knjižnic smo še posebno obeležili z učenci, ki obiskujejo OPB. Skupaj smo si ogledali razstavo knjižne zbirke Čebelica z naslovom *Leti, leti že 70 let*. Sledilo je delo v skupinah. Učenci so morali poiskati slikanice in knjige z znanimi književnimi junaki. Prav z njihovo pomočjo in s svojo domišljijo so iskali rešitev za boljše odnose med nami, za

ohranjanje dobrega zraka, vode ... Na ta način smo sledili nekaterim prednostnim ciljem naše šole. Tretješolci, ki obiskujejo OPB, so po prebranih pesmicah iz pesniške zbirke *Drobtine iz mišje doline* ustvarjali motive za lastna knjižna kazala. Mlajši učenci, tj. iz 1. in 2. OPB, so prisluhnili ljudski pravljici *Lonček, kuhaj!* Vsak med njimi si je zaželel in povedal, kaj dobrega bi čudežni lonček lahko skuhal za boljše življenje nas vseh.

Slike 59-67: Arhiv OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

V oktobru tradicionalno praznujejo šolske knjižnice. Z različnimi aktivnostmi smo bili aktivni cel mesec. Posebno pozornost se je namenilo učencem, ki obiskujejo OPB.

Nekateri so poslušali zgodbo iz knjige *Dežela lenuhov*, kjer je bilo vse narobe. Če so želeli desno, so morali zaviti levo, taksi so poklicali s fotoaparatom... Drugi so prisluhnili

pesmicam iz pesniške zbirke *Drobtine iz mišje doline*. Poustvarili lepe knjižne kazalke z motivi mišk, ki jih bodo spremljale na bralnih popotovanjih.

Slike 68-71: Arhiv OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

Mlajši so ob pravljici *Lonček, kuhaj*, izšla je v zbirki *Čebelica*, ki letos praznuje že 70 let izhajanja, razmišljali in oblikovali ideje, kaj vse bi tak čudežni lonček lahko skuhal. Med domišljijскими predlogi so bili nekateri prav izvirni. Lonček bi lahko skuhal prijateljstvo, ljubezen, poiskal izgubljeno igračko, masažo, hišo, knjižnico, hodil bi v šolo namesto otrok...

Povedali so veliko več kot so narisali. Zapomnili so si dva pomembna ukaza: *Lonček, kuhaj!* in *Lonček, stoj!*, ki sta doprinesla k razvoju dogodkov v sami pravljici.

Domišljija res nima meja, bi lahko zapisali na koncu skupnega ustvarjanja in druženja.

Dan šolske knjižnice

Andrejka Švegl

OŠ Duplek

V oktobru, ko praznujejo šolske knjižnice širom sveta, si tudi dogodki v šolski knjižnici OŠ Duplek sledijo z vrtoglavo hitrostjo, celo prehitevajo drug drugega. Naša letošnja rdeča nit, ne samo v oktobru, pač pa tudi v celotnem šolskem letu, je stara dobra **bralna značka**, ki je septembra odprla že svojo 64. sezono.

V prvem tednu oktobra sta se v povezavi z gibanjem bralna značka odvila dva pomembna dogodka, razdelitev spodbudnih slikanic našim prvošolcem in Bralni maraton v Mariboru. Hkrati so se začele s pomočjo učenk prostovoljk v vseh treh enotah šole oblikovati **razstave** s skupnim naslovom **Bralna značka za vsak okus in vsako starost**, kar se sklada z letošnjim geslom mednarodnega mesca šolskih knjižnic: *Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja*. Skupaj smo ustvarili kar 15 razstav, v vseh treh enotah po štiri za vse štiri najmlajše razrede in še tri v centralni šoli za oddelke od 5. do 9. razreda. Napolnili smo vse možne kotičke ...

Slika 72: Arhiv OŠ Duplek

Slike 73-75: Arhiv OŠ Duplek

Vrhunec oktobrskih dejavnosti je bil **dan šolske knjižnice**, sreda, 18. oktobra, ko so bili vsi oddelki, skupine, skupinice in pari naše šole prijazno vabljeni, da vsaj delček šolske ure namenijo branju knjig za bralno značko in tako s kvalitetno literaturo tudi sami pripomorejo k izboljšanju bralne pismenosti naših učencev. In tako smo brali vsi – učitelji, takšni in drugačni, svetovalne delavke, ravnatelj, knjižničarka ... Mimogrede in nenačrtovano smo nahecali še nekaj starejših učenk, da so brale mlajšim. In bilo nam je lepo.

Slike 76 in 77: Arhiv OŠ Duplek

Slika 78: Arhiv OŠ Duplek

Zadnji teden oktobra pa smo s šestošolci pokukali še v našo sosesčino in obiskali Knjižnico Duplek. Knjižničarka Agica jim je prijazno pokazala njihovo knjižno zbirko, zlasti oddelek za otroke in mladino, in jim predstavila zanimive predloge za branje. Skupaj so prelistali tudi nekaj posebnih poučnih knjig. Ena je bila tako velika in težka, da sta jo morali držati kar dve šestošolki!

Slika 79: Arhiv OŠ Duplek

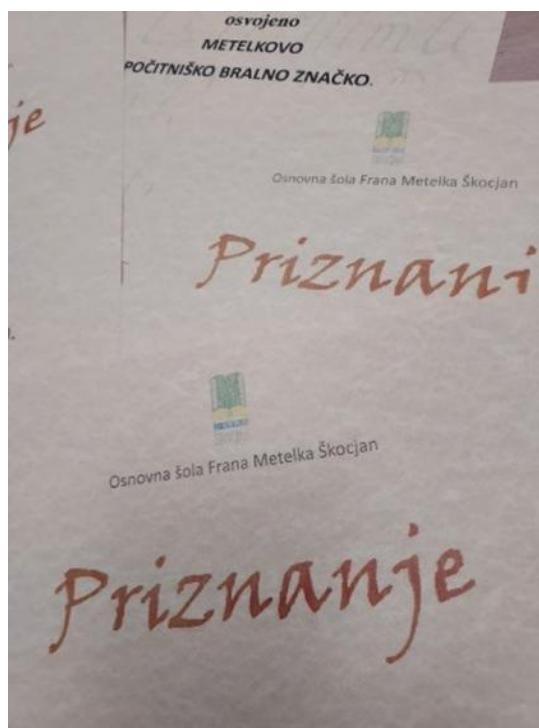
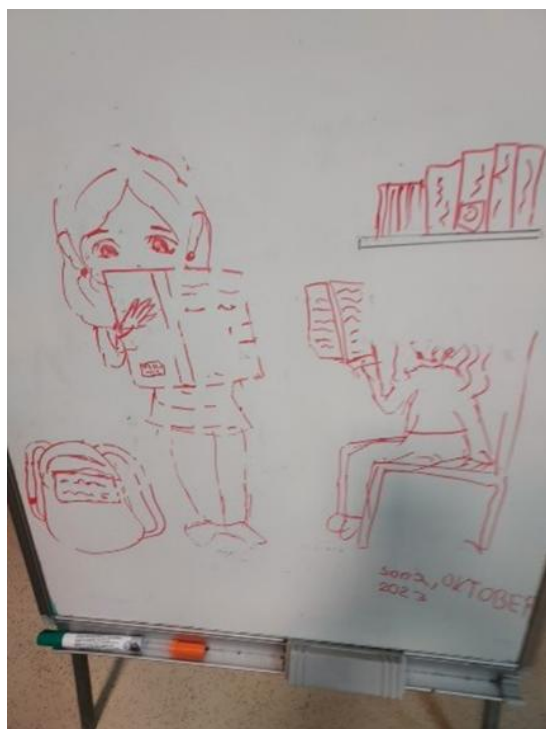
O vseh dogodkih smo poročali na spletnih straneh šole in v šolskem glasilu *Koraki*.

Letošnje geslo = po meri utripu v naši šolski knjižnici vse šolske dni

Marinka Cerinšek

OŠ Frana Metelka Škocjan

Oktober, mesecu šolskih knjižnic, smo se pridružili tudi metelkarji. Projekt se je prepletal tudi z Nacionalnim mesecem skupnega branja in Tednom otroka.

Sliki 80 in 82: Arhiv OŠ Frana Metelka Škocjan

Najprej smo zaslužnim 38 počitniškim bralnim značkarjem podelili Metelkova priznanja.

V oktobrskih, novembrskih in decembrskih dneh sem s polno Metelkovo knjižno košaro obiskala starejše skupine v Vrtcu Radovednež tako pri matični šoli kot na

Podružnici Bučka ter jih glede na njihovo starost in zbranost popeljala v pravljčni svet, po katerem je sledil pogovor in ples ob živahni skladbi.

Šolska knjižnica se je s priložnostno knjižno razstavo 7. oktobra pridružila kulturno obarvanemu Metelkovemu dnevu z naslovom Redka in dragocena znanja, spretnosti in poklici, s katerim se je naša šola kot UNESCO šola pridružila Dnevom evropske kulturne dediščine in Tednu kulturne dediščine.

Slika 83: Arhiv OŠ Frana Metelka Škocjan

Pravljčne korake smo podaljšali v november in december, pri čemer je bilo decembrsko potepanje povezano še s poznavanjem praznovanja božično-novoletnih praznikov doma in po svetu. Vse skupaj pa smo zaokrožili z ugankami.

Slika 84: Arhiv OŠ Frana Metelka Škocjan

Drugošolci so bili hvaležni za pravljično doživetje in srečanje z upokojeno učiteljico go. Tanjo Hočevnar, ki jih je s svojimi spomini v svoja pedagoška leta in jih je kot babica popeljala v poletne dopustniške dni s pravljico babica gre na morje. Tako smo se tudi medgeneracijsko družili.

Z metelkarji od 6. do 9. razreda smo se pri KIZ-urah najprej pogovorili, nato pa še zapisali dejstva o branju na splošno – zakaj brati in zakaj ne, pri čemer so se osredotočili le na branje leposlovja, a smo ugotovili, da brez branja v vsakdanjem življenju ne gre. Nato pa smo se usmerili na branje knjig, zapisali so razloge, zakaj brati knjige in zakaj jih ne brati. Svoje ugotovitve so primerjali z 10 razlogi za branje knjig v digitalnih časih in 10 razlogi, zakaj ne beremo knjig v digitalnih časih po zelo kakovostni in nazorni knjigi Mihe Kovača Berem, da se poberem, iz katere sem nato navedla bistvene vsebinske poudarke. Mimogrede so mi zaupali, kaj jim v branje ponuja domača knjižna polica, katere knjige pa jih v šolski ali krajevni knjižnici nagovarjajo k izposoji. Na koncu sem druženje popestrila še predstavitev knjig, ki so primerne njihovi starosti, tako z novostmi kot knjigami s polic šolske knjižnice.

Slika 85: Arhiv OŠ Frana Metelka Škocjan

Poseben dogodek za sedmošolce je bil obisk Krajevne knjižnice Škocjan v okviru vseslovenskega projekta Rastem s knjigo, kjer so prejeli knjižno darilo Irene Androjna Modri otok.

Veliko učencev pa obišče našo knjižnico tudi zaradi druženja, posedanja na sedežni, klepeti, seveda ob prebiranju revij, knjig rekordov in ob družabnih igrah – šah, človek, ne jezi se – sestavljanju kock.

Sliki 86 in 87: Arhiv OŠ Frana Metelka Škocjan

Tako je letošnje geslo zelo po meri utripu v naši šolski knjižnici vse šolske dni.

Pisanje z golobjimi peresi

Nina Kranjec

OŠ Grm Novo mesto

Mednarodni mesec šolskih knjižnic je letos potekal pod geslom Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja. Učenci so preizkusili meje svoje domišljije z razmišljanjem, kako bi izgledala njihova sanjska knjižnica.

»Moja sanjska knjižnica bi imela prevedene knjige s celega sveta. Bila bi tako velika, da bi se lahko v njej izgubila. Imela bi brezplačne prigrizke in super kazalke.« (Dora, 5. razred)

»V moji sanjski knjižnici bi bili vsi ljudje srečni.« (Tai Martin, 2. razred)

»Moja sanjska knjižnica bi bila na prostem, kjer bi med pisanimi drevesi letali Feniksi, zmaji, Pegazi ...« (Beti, 6. razred)

»V moji sanjski knjižnici bi bilo več knjig o Pasjem možu.« (Tajda, 3. razred)

Ustvarjalnost pa so pokazali pri upodobitvi pravljčne dežele, ki jo vidijo, ko pogledajo skozi starinsko ključavnico.

Na prvi obisk v knjižnico so prišli prvošolčki. Prisluhnil so afriški ljudski pravljici Ime čarobnega drevesa ter slovesno prejeli svojo izkaznico in si izposodili prvo knjigo iz šolske knjižnice.

Slike 88-94: Arhiv OŠ Grm Novo mesto

Drugošolci so skozi zgodbo Lev v knjižnici ponovili pravila vedenja v knjižnici ter osvežili znanje o postavitvi in izposoji gradiva primernega njihovi starostni stopnji.

Tretješolci so v prirejeni zgodbi Matic in Maša v šolski knjižnici spoznali postavitev gradiva v vseh oddelkih naše knjižnice in se urili v samostojnem iskanju gradiva. Hkrati s tem so spoznali tudi navajanje avtorstva. Iz knjig so izpisovali ključne podatke.

Tretješolci so se vključili tudi v projekt Nacionalne izmenjave knjižnih kazalk. Postavili so se v vlogo pravljčnih detektivov in ob piktogramih ugibali naslove pravljic ter nato izdelali kazalke s svojimi najljubšimi pravljčnimi junaki. Kazalke so si izmenjali z učenci Osnovne šole Majde Vrhovnik iz Ljubljane.

Četrtošolci in petošolci so urili svoje detektivske spretnosti. Samostojno so reševali naloge, ki so jih vodile po vseh oddelkih naše knjižnice. Na koncu pa so se prelevili še v pesnike in pisatelje ter pisali pesmice iz podanih rim in razmišljali, kakšna bi bila dežela Knjigarija in kaj bi se zgodilo, če bi preprih v knjižnici iz knjig odnesel knjižne junake.

Vključili smo se tudi v projekt Mednarodne izmenjave knjižnih kazalk. Četrtošolci so na kazalkah upodobili glavne slovenske značilnosti in znamenitosti. Kazalke so si izmenjali z novimi prijatelji iz Hrvaške in Portugalske.

Cel mesec je potekalo tiho branje pri urah slovenskega jezika. Mesec pa smo zaključili z obeleženjem dneva reformacije in pisanjem z gosjimi peresi.

Medgeneracijsko branje in pravljčno-ustvarjalne ure

Daša Ramšak

OŠ narodnega heroja Rajka Hrastnik

V mesecu oktobru se praznuje Mednarodni mesec šolskih knjižnic, katerega smo se udeležili tudi na OŠ narodnega heroja Rajka Hrastnik. Skozi celo leto sodelujemo pri različnih projektih, dogodkih in dejavnostih, ki spodbujajo bralno pismenost in bralno kulturo, v sklopu Mednarodnega meseca šolskih knjižnic pa smo želeli še dodatno opozoriti

na delo šolskih knjižnic, spodbuditi ustvarjalnost, domišljijo in prijetno počutje v šolski knjižnici.

Slika 95: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

Konec septembra smo na spletni strani šole in na družbenem omrežju predstavili Mednarodni mesec šolskih knjižnic, hkrati pa smo znotraj matične in podružnične šole razpisali štiri natečaje, s katerimi smo želeli, da se učence spodbudi k razmišljanju o pomenu šolske knjižnice in da predstavijo svoj vidik »moje sanjske knjižnice«, pri tem pa smo tudi spodbujali letošnji slogan Mednarodnega meseca šolskih knjižnic (Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja). Plakate za natečaje je izdelala knjižničarka. Nekateri dejavnosti smo objavili tudi v Dogodkovniku NMSB'23, kjer smo izpostavili predvsem dogodke, ki so namenjeni skupnemu branju. O dejavnostih šolske knjižnice smo poročali še v lokalnem časopisu, ki se imenuje Hrastov list (oktober 2023, številka 39), avtorica prispevka je bila šolska knjižničarka matične šole. Tako

učencem (na pravljico-ustvarjalnih urah) kot strokovnim delavcem (na konferenci) šole je bil predstavljen pomen šolskih knjižnic za učenje in poučevanje o sočutju, strpnosti in sožitju.

Slika 96: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

V sklopu Mednarodnega meseca šolskih knjižnic smo spodbujali branje na najrazličnejše načine, predvsem pa z medgeneracijskim branjem ter pravljico-ustvarjalnim urom. Ob uradnem začetku Bralne značke so učenke 8. in 9. razreda obiskale prvošolčke v razredu in jim prebrale pravljico. Šolska knjižničarka se je nato z njimi pogovorila o pomembnosti branja in jim razdelila članske izkaznice ter knjižne kazalke, z različnimi bralnimi izzivi.

Slika 97: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

Drugošolci so poslušali dve pravljici na temo »strah me je«. Knjižničarka se je z njimi pogovarjala o prebranem, kaj je njihov največji strah in česa se najbolj bojijo. Razložila jim je tudi, da ni nič narobe, če se česa bojimo, da ima vsak svoj strah in kaj pomeni rek »strah ima velike oči, znotraj je votel, zunaj pa ga nič ni«. Sledilo je ustvarjanje, kjer so učenci ilustrirali svoj največji strah.

Slika 98: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

Prvošolčki so prvič obiskali šolsko knjižnico. Knjižničarka jim je razkazala knjižnico in pokazala, kje lahko najdejo knjige, ki so primerne za njihovo starost. Pogovorili so se o primernem vedenju v knjižnici in kako je treba s knjigami ravnati. Za konec pa so skupaj prebrali še slikanico Hiša selivka, ki so jo vsi učenci prejeli v dar.

Sliki 99 in 100: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

Tretješolci so poslušali pravljico o dečku Žigi in njegovi najljubši knjigi. Nato so se pogovarjali o najljubših knjigah, vsak je izbral svojo najljubšo knjigo in ilustriral njeno naslovnico. Za konec jim je knjižničarka razdelila še bralne koledarčke za mesec oktober.

Slike 100 in 101: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

Četrtošolcem je bila prebrana pravljica v povezavi s knjižnico, ki tudi spodbuja vzorno vedenje v knjižnici in dobro počutje v njej. S knjižničarko so se še pogovorili o pomenu branja in knjig ter zakaj so šolske knjižnice pomembne. Sledilo je ustvarjanje knjižnih kazalk, ena na temo knjig in knjižnic, vse naslednje pa so učenci ustvarili po želji.

Slike 102-105: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

Petošolci so s knjižničarko spoznavali, v čem se šole po svetu razlikujejo od naše, kako poteka pouk, kaj se učijo, koliko časa hodijo v šolo, kakšne so razmere v šolah,... Pogovarjali so se tudi o znamenitostih domačega kraja (Hrastnik) oz. kako bi predstavili svoj domači kraj in kaj si želijo za vse ljudi na svetu. Na ti dve temi so nastale čudovite knjižne kazalke.

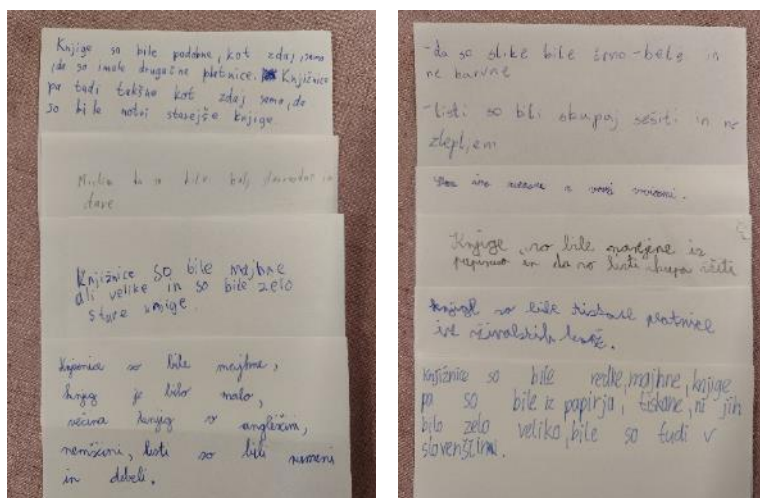
Slike 106-109: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

Šestošolci so pri urah knjižnično-informacijskega znanja spoznavali, kako so se knjige in knjižnice razvijale skozi čas. Nato so še zapisali svoje mnenje o tem, kakšne so bile knjige in knjižnice v času njihovih staršev. Njihova razmišljanja so bila raznolika in precej zanimiva, na koncu so se o zapisanem še pogovorili s knjižničarko. Nekateri zapisi:

- *Knjižnice so bile večinoma zapolnjene s knjigami, pesmimi ... v verski smeri.*
- *Knjige so bile večkrat uporabljene, slike so bile črno-bele barve, listi so bili svetlo rumeni.*
- *Mislim, da knjige niso bile tako nove in urejene ter razvite (besede, zgodbe ...) kot danes.*

- Menim, da so knjige imele tanke strani.
- Knjige niso imele nobenih slik in imele so samo dve ali tri barve.
- Knjižnice so bile daleč in bile so majhne, knjige so bile dolge in debele.
- Knjižničarka je sedela za mizo in na list zapisovala, kdo je kaj vzel.
- Knjige so iskali po abecedi po priimku.
- Knjige so bile stare, težko so brali iz njih, ker je bilo vse na malo napisano.
- Knjižnice so bile majhne in stare, listi v knjigah so bili stari in krhki.
- Mislim, da so bile knjige in knjižnice iste ali zelo podobne kot danes.
- Knjige so bile čudne, brez barv, takoj so se uničile, imele so raztrgane liste.
- V knjižnici so lahko del knjige tudi kopirali na printerju.

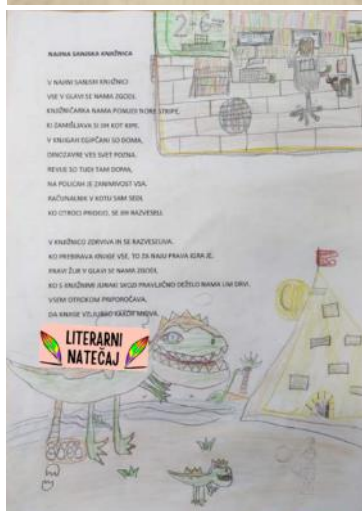
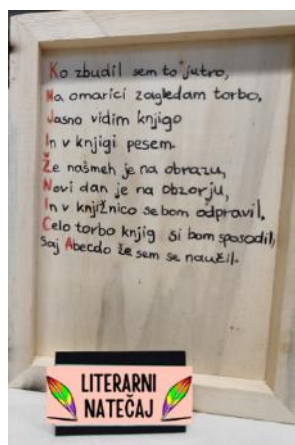
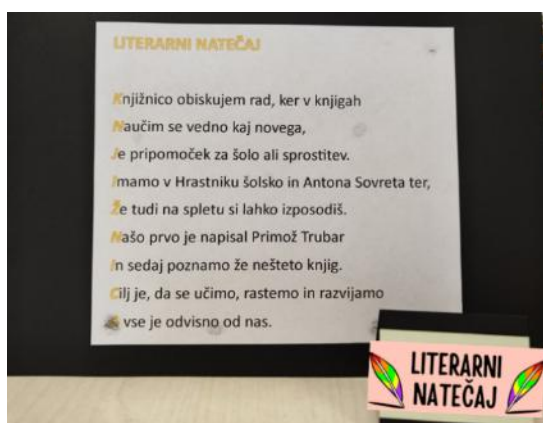

Sliki 110 in 111: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

Na natečaje, ki so bili razpisani na matični in podružnični šoli, se je odzvalo kar nekaj učencev, največ zanimanja je bilo za likovni in literarni natečaj (v ostalih dveh natečajih žal ni nihče sodeloval). Vsi učenci, ki so sodelovali, so prejeli majhno knjižno nagrado, da bodo tudi v prihodnje motivirani za sodelovanje v podobnih dejavnostih.

Knjižne kazalke, ki so jih izdelali učenci četrtil in petih razredov, so se izmenjale s slovensko osnovno šolo iz Gorenje vasi (nacionalna izmenjava knjižnih kazalk) in z dvema šolama s Portugalske (mednarodna izmenjav knjižnih kazalk).

Slike 112-117: Arhiv OŠ NHR Hrastnik

Učenci naše šole radi obiskujejo obe šolski knjižnici, predvsem učenci prve in druge triade. Radi berejo različne knjige, listajo revije ali pa se le zadržujejo v knjižnici. Obe knjižničarki skušava šolsko knjižnico in branje še bolj približati učencem, še posebej tistim, ki jim knjige niso tako blizu.

Slepi zmenek s knjigo na Vrhniki

Maja Malnarič

OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

Oktobra praznujejo šolske knjižnice po vsem svetu. Šolske knjižnice so zelo pomemben člen vsake šole. Svojim uporabnikom se trudijo približati knjige in branje ter jih pripraviti do tega, da bi postopoma znali sami uporabljati ta prostor. V naši knjižnici smo z različnimi dejavnostmi poudarjali pomen tega kulturnega središča šole in svoje uporabnike spodbujali, da bi ga čim večkrat obiskali. In kaj smo v knjižnici na Tržaški še posebej počeli v oktobru?

Začeli smo obiskovati našo knjižnico na stopnišču, kjer celo leto poteka izmenjava domačih knjig.

Sliki 118 in 119: Arhiv OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

Prvošolčki smo za začetek bralne značke prejeli v dar slikanico Marka Kravosa Hiša selivka.

Izvedli smo nacionalno izmenjavo knjižnih kazalk, kjer smo si izdelke izmenjali z učenci OŠ Stopiče.

Sliki 120 in 121: Arhiv OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

Brali smo v naravi (travnik nad šolo, v učilnici na prostem).

Slika 122: Arhiv OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

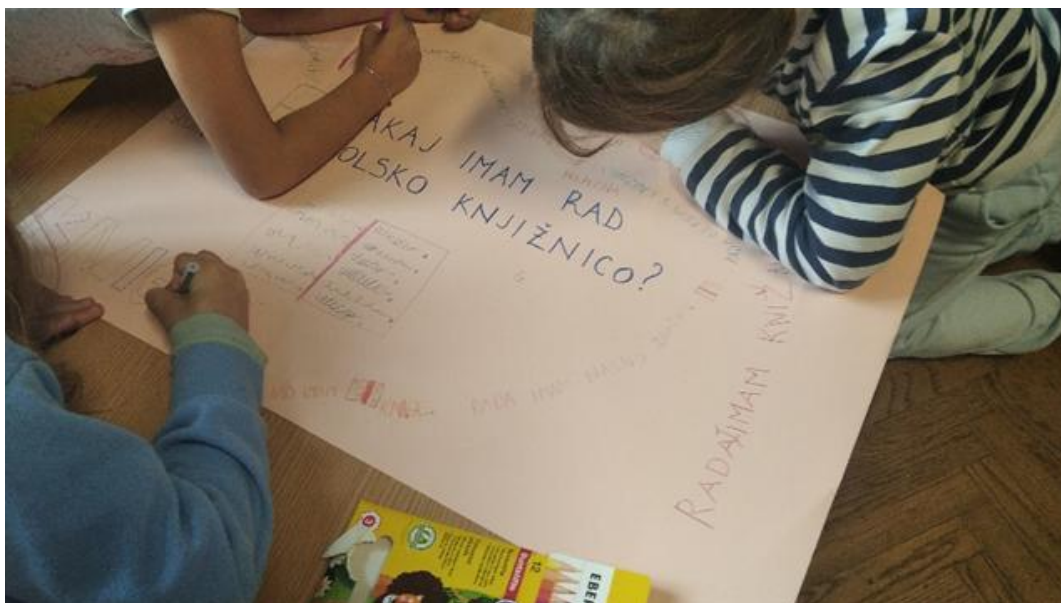

Poslušali smo pravljice v knjižnici.

Slika 123: Arhiv OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

Ustvarjali smo plakat na temo Zakaj imam rad šolsko knjižnico.

Slika 124: Arhiv OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

Izvedli smo akcijo Slepí zmenek s knjigo.

Sliki 125 in 126: Arhiv OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

Reševali smo knjižno uganko meseca.

Sliki 127 in 128: Arhiv OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

Ogledali smo si razstavo knjižnih novosti v knjižnici.

Med odmori smo igrali družabne igre, brali v knjižnem kotičku ali pa listali po revijah.

Slika 129: Arhiv OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

S sošolci smo obiskali tudi splošno Cankarjevo knjižnico Vrhnika.

Sliki 130 in 131: Arhiv OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

Kulturno popoldne s pisateljico Natašo Konc Lorenzutti

Barbara Tušek

Osnovna šola Ivana Tavčarja Gorenja vas s podružnicama na Sovodnju in v Lučinah

Tudi v letošnjem šolskem letu je Društvo bralna značka poskrbelo, da so prvošolčki po vsej Sloveniji prejeli darilne slikanice Hiša selivka Marka Kravosa, ki jo je ilustrirala Erika Cunja.

Tako smo skupaj s prvošolci na matični šoli, v Lučinah in na Sovodnju, stopili na pot branja za bralno značko. Učenci so z zanimanjem prisluhnili zgodbi o iznajdljivem dečku Luki in njegovemu škratu, ki skupaj premagata tatinske srake.

Slike 132-133: Arhiv OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas s podružnicama na Sovodnju in v Lučinah

Po svojem navdihu so nato pobarvali ptičke, ki sedaj krasijo knjižnico ter razreda na podružnicah in učence spominjajo na domačo nalogo, ki jo da knjižničarka v prvem razredu in velja vse tja do devetega razreda. Podrobneje o domači nalogi bodo znali povedati prav prvošolci.

Pridružili smo se tudi nacionalni izmenjavi kazalk, in sicer z vsemi 4. razredi. Knjižničarka sem za vse razrede pripravila uro v knjižnici v kateri so izvedeli vse o projektu izmenjave knjižnih kazalk, o mednarodnem mesecu šolskih knjižnic, pogledali smo različna knjižna kazala in si ogledali šolo in kraj s katerim sodelujejo. V vsakem kraju smo poiskali ustvarjalca, ki je povezan s knjigo, da sem jim lahko prebrala pravljico kateri so sledile različne dejavnosti. Knjižna kazala so učenci pripravili skupaj s svojimi razredničarkami.

4. A je sodeloval z OŠ Žužemberg. Ker od tu izhajajo korenine Sunite L. Williams, smo si na kratko pogledali njeno pot in delovanje, prebrali pa smo knjigo Boštjana Gorenca – Pižame: Si že kdaj poskusil luno? (povezava z zaključkom bralne značke, saj bo gost na zaključni prireditiv).

4. B je sodeloval z OŠ Narodnega heroja Rajka Hrastnik. Ker je tu splošna knjižnica poimenovana po prevajalcu Antonu Sovretu, sem poiskala slikanico v dveh jezikih. Prebrali smo slikanico Rajski vrt (Erika Eichenseer).

Sliki 134 in 135: Arhiv OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas s podružnicama na Sovodnju in v Lučinah

Slika 136: Arhiv OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas s podružnicama na Sovodnju in v Lučinah

4. in 5. razred podružnične šole Lučine je sodeloval z OŠ Šmarje pri Jelšah, natančneje s podružnico Sv. Štefan. Ker je tu nekaj časa živela Saša Vegri, smo brali in ocenjevali njene pesmi. Učenci pa so poskusili tudi zapisati svoje.

3. in 4. razred podružnične šole Sovodenj je sodeloval z OŠ Artiče. Brali smo uganke Otona Župančiča in po skupinah tekmovali, katera skupina najde več rešitev.

V šolski knjižnici smo na kulturnem popoldnevu gostili prav posebno gostjo. V čast in veselje nam je bilo, da je bila z nami priznana vsestranska ustvarjalka za otroke in odrasle Nataša Konc Lorenzutti. Program kulturnega popoldneva so s svojo razredničarko Natašo Čadež in v sodelovanju s šolsko knjižničarko Barbaro Tušek pripravili učenci 3. b. Pri likovni zasnovi, je s svojo ustvarjalnostjo pomagala učiteljica Tina Marovt.

S pripravami na kulturno popoldne smo pričeli že septembra, ko smo poiskali knjige, ki jih je napisala za otroke in se zatopili v branje, v njene rime, humor, zanimive besedne zveze in v vsebine, ki so učence vsak dan bolj pritegnile. Najbolj všeč jim je bila knjiga Tronci, kjer se deček Izidor s telefonom iz papirja, ki si ga je izdelal sam, pogovarja z namišljenim

prijateljem, ki ga je poimenoval Tronci. Tronci, ki si ga Izidor predstavlja kot nekakšnega robotka, dečku pomaga skozi različne preizkušnje – ko mami izgubi dojenčka, ki se ga je tako zelo veselil, ko v šoli doživlja različne vrste nasilja iz strani sošolcev in soigralcev na treningih košarke. Učenci 3. b so najprej naredili načrte za namišljenega prijatelja, potem pa so ga še izdelali – poimenovali so ga Tavči. Risali so portrete Nataše Konc Lorenzutti, sestavljali rime, pesmice, vprašanja zanjo, se učili pesmice, pripravljali glasbene točke, se naučili zaigrati odlomek iz njene knjige ... Tako je počasi nastajal program kulturnega popoldneva, v katerem so nastopali čisto vsi učenci. Program so izpeljali čisto sami, mentorice smo bile del občinstva. Nataša Konc Lorenzutti je ob koncu programa v knjigo vtisov zapisala, da še nikoli ni doživela takega sprejema in da se je počutila kot kraljica. Dodala je, da takšni dogodki osmislijo njeno delo, vsa razočaranja in dvome, kajti le tako se beseda v meso pretvori, le tako, da jo kdo bere. »Seveda »beseda« in »meso« z malo začetnico. Takšni sprejemi so zame Nobelova nagrada za književnost. Hvala vam.«

Sliki 137 in 138: Arhiv OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas s podružnicama na Sovodnju in v Lučinah

Čestitke učencem 3. b. Priprave in samo kulturno popoldne, je terjalo veliko časa in truda. A ste zmogli, sodelovali ste, ustvarjali, razvijali svoje talente, premagali ovire in tremo in prav vsi navdušili zbrano občinstvo v šolski knjižnici. Bravo!

Vse izvedene dejavnosti so objavljene tudi na šolski spletni strani: <https://www.os-ivantavcar.si/>

Kazalke z motivi, ki predstavljajo občino Lukovica

Tanja Senica

OŠ Janka Kersnika Brdo

Letos smo pri projektu Nacionalne izmenjave knjižnih kazalk sodelovali drugič, sodelovali so učenci podružnic PŠ Krašnja in PŠ Blagovica, 5. c in 5. d, ter knjižničarski krožek matične šole (skupno 33 učencev). Kot partnerska šola nam je bila dodeljena PŠ Dol pri Hrastniku (OŠ Narodnega heroja Rajka Hrastnik). S tamkajšnjo knjižničarko sva se dogovorili, da bo naša skupna tema, na katero bodo ustvarjali učenci, lokalno obarvana. Učenci so na kazalke ustvarjali motive, ki predstavljajo občino Lukovica, posamezni kazalki pa so dodali še spodbudno misel. Zbranim kazalkam smo dodali še ročno napisano spremno pismo in prezentacijo s predstavitev naše šole in upodobljenih motivov na kazalkah. Projekt je uspešno dosegel povezovalni cilj in s knjižničarko partnerske šole sva zadovoljni z medsebojno izmenjavo.

Kot lansko šolsko leto smo tudi letos po vzoru Nacionalne izmenjave knjižnih kazalk izvedli interno izmenjavo knjižnih kazalk. Drugošolci vseh petih oddelkov naše šole (matične in podružnic) so ustvarjali kazalke s prazničnimi motivi in si jih med seboj izmenjali.

V okviru mesca šolskih knjižnic sva skupaj s sodelavko in vodjo naše šolske knjižnice Danico Dolar organizirali in izvedli literarno-likovni natečaj z naslovom Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja. Namen natečaja je bil, da učenci predstavijo, zakaj so radi v knjižnici in kaj jim je v njej še posebej všeč ter da obenem spodbudijo druge učence k izposoji knjig in obisku knjižnice. K natečaju so bili povabljeni vsi učenci naše šole (matična in podružnici). Natečaj je bil razdeljen po triadah. Prva triada je ustvarjala risbo, druga strip, tretja pa prozno besedilo (spis). Natečaj je dosegel zelo dober odziv na razredni stopnji, kjer so učenci zagnano ustvarjali po oddelkih v okviru pouka. Najboljše delo iz posameznega razreda je bilo nagrajeno s priznanjem in knjižno nagrado, nagrajena dela pa so razstavljena v knjižnicah na vseh treh lokacijah.

Kljub ogromnemu napredku naše družbe je še vedno velika vrednota v življenju človeka družina in povezanost znotraj nje

Ines Leskovar

OŠ Loče

Tudi v letošnjem oktobru – v mednarodnem mesecu šolskih knjižnic – so v naši šolski knjižnici potekale različne dejavnosti, s katerimi sem kot knjižničarka želela podpreti letošnji slogan *Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja*.

Slika 139: Arhiv OŠ Loče

Prvošolci so v začetku meseca oktobra postali tudi uradno člani naše šolske knjižnice. V šolski knjižnici so preživeli dve šolski uri. Seznanili smo se pravili obnašanja v knjižnici, kako so knjige zložene na policah in na kakšen način si jih lahko izposodijo. Da so si omenjena pravila lažje zapomnili, sem jim prebrala tudi slikanico Mala muca v knjižnici. Tako smo skupaj naredili nekakšen »uvod« v njihovo obiskovanje naše šolske knjižnice, v katero od takrat dalje zelo radi prihajajo.

S četrtošolci smo se kot vsako leto najprej spomnili, zakaj je pomembna šolska knjižnica. Razpravljali smo tudi o tem, zakaj imajo radi šolsko knjižnico. Povedali so, da radi zahajajo v šolsko knjižnico, ker tukaj najdejo knjige za domače branje in bralno značko, zelo radi pa prebirajo knjige z »eko« vsebinami in se poleg slovenske bralne značke trudijo osvojiti tudi ekobralno značko. Poleg tega so jim na voljo tudi različne revije in pravijo, da v naši šolski knjižnici lahko prav vsak najde kaj zase.

Slika 140: Arhiv OŠ Loče

Tudi letos smo skupaj prebirali Slovenske ljudske pravljice in ugotavljali, da je kljub vsej digitalizaciji in ogromnemu napredku naše družbe še vedno velika vrednota v življenju človeka družina in povezanost znotraj nje.

Šestošolce pa sva z učiteljem računalništva kot vsako leto želela predvsem opomniti, koliko nevarnosti skriva svetovni splet in kako ga lahko čim bolj varno uporabljamo. Učenci tako 6. a kot tudi 6. b so v knjižnici preživeli dve šolski uri. Najprej smo skupaj ponovili osnovna znanja, ki naj bi jih učenci imeli o šolski knjižnici. Nato smo seveda nekaj časa debatirali tudi o letošnjem geslu Mednarodnega meseca šolskih knjižnic »Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja.«

Nato sem jim prebrala zelo poučno slikanico Nine Jelen z naslovom Ženičke in strički za daljnimi grički, ki bralcem v obliki pesmi prikaže zgodbo o prebivalcih majhne vasi, ki živijo skupaj srečni kljub njihovim pomanjkljivostim. Ko eden izmed njih objavi fotografije in filme o prebivalcih njihove vasi na internetu, k njim vdrejo prebivalci »zunanjega« sveta, se začnejo iz njih norčevati in prebivalci male vasi niso nikoli več tako srečni, kot so bili pred objavo na internetu. S pomočjo omenjene slikanice sem naredila poučen uvod v predavanje našega učitelja računalništva o pasteh svetovnega spleta, ki je sledilo v drugi šolski uri.

Slika 141: Arhiv OŠ Loče

Prav tako pa bomo tudi letos sodelovali tako v nacionalni kot tudi mednarodni izmenjavi knjižnih kazalk. Naši drugošolci so že pripravili knjižne kazalke za učence OŠ Leskovec pri Krškem.

V mednarodni izmenjavi knjižnih kazalk pa bodo letos sodelovali učenci 4. a-razreda in učenci 5. a in 5. b.

Slika 142: Arhiv OŠ Loče

Namen praznovanja mednarodnega meseca šolskega knjižnic je povečati njihovo priljubljenost in vzpodbuditi učence šol, da bi pogosto obiskovali šolske knjižnice ter uporabljali njihove storitve in seveda – da bi veliko in radi brali. Naši učenci pravijo, da radi zahajajo v knjižnico predvsem zaradi miru, ki ga najdejo v čitalnici, kjer lahko delajo domače naloge, pripravljajo seminarske naloge, berejo revije ali pa enostavno samo polglasno klepetajo s sošolci. V knjižnici najdejo tudi večino knjig za domače branje, nekateri pa tudi za bralno značko.

Učenci so spoznavali staro gorenjsko narečje

Naja Kebe

OŠ Metlika

Letošnje leto smo na Osnovne šole Metlika aktivno sodelovali v Mednarodnem mesecu šolskih knjižnic. V sklopu tega, smo meseca oktobra, v knjižnici s skupino podaljšanega bivanja tedensko izvajali ure pravljic in vsak teden izbrali eno zanimivo in poučno pravljico. O pravljici smo se skupaj pogovarjali, podajali svoje predloge in si izmislili, kako bi pravljica še lahko potekala. Skupaj smo se tudi pogovarjali, o čem bi naslednjič poslušali pravljico. Tako so bili učenci vključeni tudi v proces izbiranja pravljice in so naslednjo uro pravljic še bolj navdušeno pričakovali. Na koncu smo tudi ustvarjali in tako je vsak domov odnesel končni izdelek. Skupaj smo barvali buče in jih tudi izrezovali, seveda samo iz papirja 😊, pa izdelali medveda z velikimi zelenimi kosmatimi usti in še mnogo drugega.

Slika 143: Arhiv OŠ Metlika

Slika 144: Arhiv OŠ Metlika

Z učenci, ki knjižnico redno obiskujejo, smo pred jesenskimi počitnicami popestrili knjižne police. Iz knjig so namreč začeli prihajati knjižni duhovi, ki so jih učenci prej izrezali iz papirja in narisali s črnim flomastrom. Učenci so jih sami razporedili v knjižnici in jih postavili na mesta, kjer stojijo njihove najljubše knjige.

Slika 145: Arhiv OŠ Metlika

Učenci 3. razred so v mesecu oktobru aktivno brskali po knjižnih policah in iskali »čebelice«. V učilnici so naredili razstavo »Čebelic« z naslovom Leti, leti že 70 let. Obležili so 70 leto izhajanja najstarejše slovenske zbirke, ki izhaja že od leta 1953.

Slika 146: Arhiv OŠ Metlika (Vir: Darja Žugelj, razstava knjižne zbirke Čebelica v 3.a)

Z 4. razredi smo sodelovali na nacionalni izmenjavi knjižnih kazalk. Projekt spodbuja branje, ustvarjanje in prav tako spoznavanje Slovenije in drugih osnovnih šol. Zato smo za začetek skupaj ugotavljali in prebrali zgodbo Kako je nastal metliški grb.

Slika 147: Arhiv OŠ Metlika

Učencem sem po branju zgodbe predstavila projekt in jim predstavila plan šolske ure.

Za našo partnersko šolo je bila izbrana Osnovna šola Koroška Bela Jesenice, zato smo z učenci navdušeno odkrivali, kje ta šola je in spoznavali kraj Koroška Bela. Ugotovili smo, da je naša osnovna šola od partnerske oddaljena 127 km zračne razdalje in da bi z avtom potovali 1 uro in 55 minut do njih.

Slika 148: Arhiv OŠ Metlika

Učencem pa je bilo zanimivo, ko smo spoznavali staro gorenjsko narečje in ugotavljali pomen besed. Ugotovili smo, da imamo zelo različna narečja. Kot zanimivost smo tudi sami v pismu, ki smo ga poslali partnerski šoli navedli par belokranjskih besed, ki bodo trd oreh učencem iz Koroške Bele.

Odločili smo se, da bomo izdelovali knjižne kazalke, s katerimi bomo predstavili našo šolo in našo Belo krajino. Zato smo izdelovali knjižne kazalke na katerih smo z vodenimi barvicami narisali bele breze. Učenci so z navdušenjem ustvarjali in izdelali čudovite knjižne kazalke.

Slike 149-151: Arhiv OŠ Metlika

Literarni in likovni natečaj

Damijana Medved in Mateja Miljković

OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja

Tudi letos smo na naši šoli z dejavnostmi, predstavljenimi v nadaljevanju, na različne načine obeležili mednarodni mesec šolskih knjižnic.

Stara šola (1., 2. in 3.bcd razred)

Letošnji mednarodni mesec šolskih knjižnic smo obeležili na knjižničarskem krožku, kjer so drugošolci in tretješolci izdelovali kazalke. Pridružili smo se namreč nacionalni izmenjavi knjižnih kazalk, ko smo si kazalke izmenjali z OŠ Škofja Loka – Mesto.

Sliki 152 in 153: Arhiv OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja

Poleg tega pa tudi mednarodni izmenjavi kazalk, ko smo si kazalke izmenjali s portugalskimi učenci, to priložnost pa izkoristili tudi za spoznavanje te evropske države.

Nova šola (3. a in 4.–9. razred)

V letošnjem mesecu šolskih knjižnic smo izdelovali kazalke s četrtošolci za izmenjavo z OŠ Škofja Loka – Mesto.

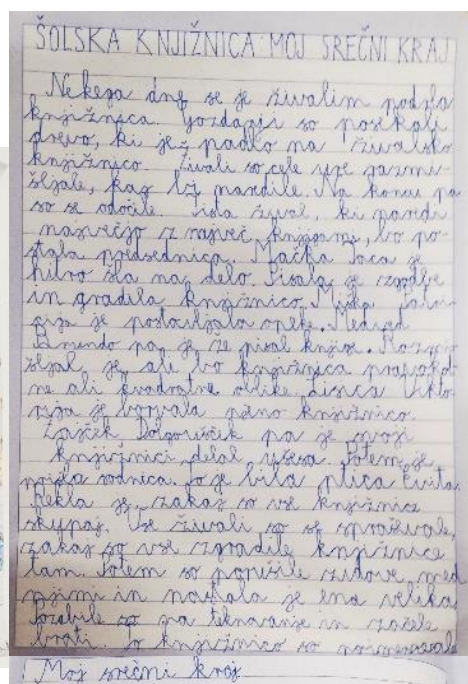
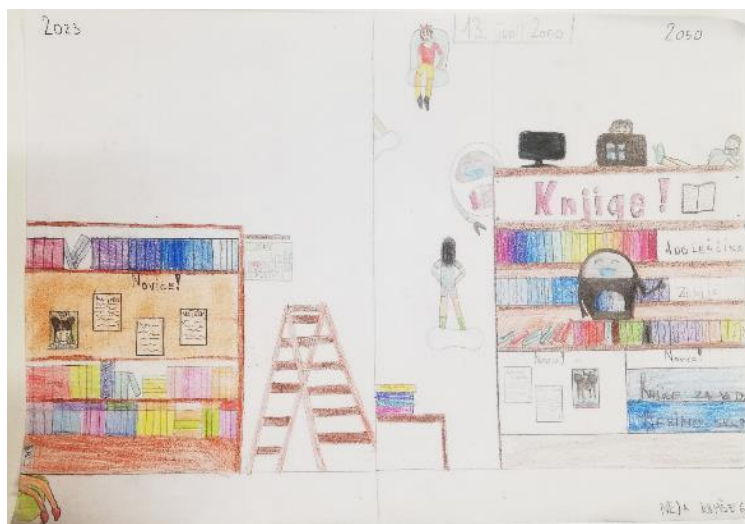
Učenci so sodelovali tudi na šolskem literarno-likovnem natečaju. Lahko so napisali svojo pesem ali kratko zgodbo na temo Šolska knjižnica – moj srečni kraj, narisali junaka iz knjige, izdelali naslovnico za znano knjigo ali si predstavljali sanjsko knjižnico leta 2050.

V mesecu oktobru je bila s šolsko knjižnico povezana tudi mesečna nagradna uganka.

Slika 154: Arhiv OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja

Literarno-likovni natečaj

Sliki 155 in 156: Arhiv OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja

K sodelovanju na delavnici izdelovanja kazalk povabili tudi mednarodni prostovoljki iz Gruzije in Romunije

Mojca Kristan

Osnovna šola Prestranek

Že konec septembra smo se začeli pripravljati na prve dejavnosti, vezane na projekt Mednarodni mesec šolskih knjižnic. Takrat smo namreč obeležili dan zlatih knjig in s prihodom prvošolčkov v knjižnico otvorili sezono bralne značke. Pogovarjali smo se o branju, kdo bere njim, katere pravljice in zgodbe radi poslušajo itd. V knjižnici so poslušali pravljico Tiho, tukaj beremo (B. Bloom) in ugotovili, da nas branje bogati in tudi združuje.

Tudi ostali razredi prve triade so bili deležni **pravljичnih dogodkov**. Poslušali so pravljice Nekoč je bila (S. Gemmel) ter Zajčkova hišica (A. Štefan). Na temo pravljic so sledile poustvarjalne dejavnosti. Učenci ostalih razredov so pisali **pesmi** na temo *Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja*.

Na šoli smo se tudi pridružili **Nacionalnemu mesecu skupnega branja**. Tako so učenci pri pouku slovenščine prebirali različne knjige in o njih debatirali. Verjamemo, da so aktivnosti ob NMSB učence še dodatno spodbudile k branju.

Šola se je pridružila tudi projektoma **Nacionalna izmenjava knjižnih kazalk** ter **Bookmark Exchange Project**. V okviru projektov so učenci od 6. do 9. razreda izdelovali knjižna kazala, namenjena za izmenjavo s partnerskimi šolami. K sodelovanju na delavnici izdelovanja kazalk smo povabili tudi mednarodni prostovoljki iz Gruzije in Romunije, ki sodelujeta v projektu Evropske solidarnostne enote. Na kazalke smo pripisali še lepe misli o branju. Za učence iz tujine smo misli napisali še v angleščini. Upamo, da so naše kazalke bralke in bralce partnerskih šol razveselile.

Mednarodni prostovoljki sta sodelovali tudi pri praznovanju **evropskega dne jezikov**. Učenci so v knjižnici spoznali pojem referenčno gradivo in vrste slovarjev ter druge jezikovne priročnike, prav tako so se učili uporabe spletnih slovarjev. Izdelali so plakate, vezane na različne tematske sklope, ki smo jih razstavili na predmetni stopnji. Goethe Institut iz Ljubljane nam je podaril svinčnike ter broške na temo tujih jezikov, ki so jih bili učenci zelo veseli.

Sliki 157 in 158: Arhiv OŠ Prestranek

S sedmošolci smo se odpravili tudi v **splošno knjižnico** – Knjižnico Bena Zupančiča Postojna, saj smo se tudi v tem šolskem letu vključili v projekt Rastem s knjigo. Tamkajšnja knjižničarka je učence prijazno sprejela, jim predstavila delovanje knjižnice, prostore v knjižnici, postavitev knjižničnega gradiva, predstavila postopek vpisa ter spregovorila tudi o pomenu branja. Učenci so dobili v dar knjigo, ki jo bodo prebrali za domače branje.

Učenci so v knjižnici izdelovali plakate na temo **dneva reformacije**, ki so jih polepili po šoli. Prebirali so knjige o tem obdobju, o Primožu Trubarju in drugih reformatorjih ter spoznavali pomembnost tega obdobja za razvoj slovenskega knjižnega jezika ter književnosti ter v knjižnici pripravili razstavo. V knjižnici je potekala **knjižna uganka meseca** na temo reformacije. Nagrajenci so prejeli praktično darilo.

Sliki 159 in 160: Arhiv OŠ Prestranek

Natečaj za logotip šolske knjižnice

Rajka Korošec Kavčič

OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Na OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled smo se praznovanju mednarodnega meseca šolskih knjižnic tudi letos pridružili z različnimi dejavnostmi.

Prvošolci so v začetku oktobra prejeli darilno slikanico Marka Kravosa z naslovom *Hiša selivka*.

Sliki 161 in 162: Arhiv OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

V naslednjem tednu pa so prejeli svoje prve izkaznice za šolsko knjižnico. Z zajčkom so spoznali, da se knjige iz knjižnice izposojajo in si svojo prvo knjigo iz šolske knjižnice tudi izposodili.

Četrtošolce smo prijaviili na 7. nacionalno izmenjavo kazalk 2023. S strani nacionalnega koordinatorja Sekcije za šolske knjižnice pri ZBDS smo prejeli obvestilo, da bomo prejeli kazalke s strani OŠ Otočec.

Slika 163: Arhiv OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Učenci 4. a so s svojo mentorico Sašo Zupan obiskali šolsko knjižnico, poslušali priredbo ljudske pravljice o Povodnem možu v Blejskem jezeru. Tako smo se odločili, da bomo naše kazalke za OŠ Otočec opremili z motivi, značilnimi za naš blejski okoliš.

Slika 164: Arhiv OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Petošolci so ponovili pravila, ki veljajo za našo šolsko knjižnico, kje se nahaja gradivo in se nato z veseljem zapodili med police in samostojno poiskali knjige, primerne za bralno značko.

Slike 165-170: Arhiv OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Na šoli smo prav tako pripravili natečaj za logotip šolske knjižnice. Ker so imeli učenci res izvirne ideje, glasovanje učencev in učiteljev za najboljšega še poteka.

O dejavnostih smo poročali na spletni strani šole in pred knjižnico pripravili razstavo knjig o branju, pisanju, knjižnicah in knjižničarjih.

Medgeneracijsko branje - pravljčni dogodek

Suzana Stojanović

OŠ Prule

Z učenci 8. in 9. razredov (skupaj 139 učencev, 5 slovenistk) smo spregovorili o pomenu šolskih knjižnic (kraj kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja) ter si izposodili prvo e-knjigo (sBiblos).

Z učenci 1. in 6. razredov (skupaj 113 učencev, 6 učiteljic razrednega pouka) smo pripravili medgeneracijsko branje - pravljčni dogodek ob uradnem začetku branja za opravljanje bralne značke.

Video:

PhotoSlideShow_10_2_2023_2_25_15_PM.mp4

Izmenjava knjižnih kazalk med slovenskimi šolskimi knjižnicami; izdelali smo 51 čudovitih knjižnih kazal in jih po pošti poslali v partnersko šolo OŠ Loka Črnomelj.

Slika 171: Arhiv OŠ Prule

Otroci iz vrtca zelo radi prihajajo v šolsko knjižnico

Ana Šnofl

OŠ Sveta Ana

V mesecu oktobru smo obeležili mednarodni mesec šolskih knjižnic z letošnjim sloganom »Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja.« Za člane šolske knjižnice smo pripravili več aktivnosti, s katerimi smo želeli spodbuditi ustvarjalnost in domišljijo naših učencev. Predvsem pa smo želeli, da se naši uporabniki v knjižnici dobro počutijo in radi zahajajo vanjo.

Na centralni šoli smo povabili strokovne delavce, da skupaj s svojimi učenci obiščejo šolsko knjižnico in izkoristijo priložnost za počitek ali sprehod med knjigami, za izbiro ali izposajo knjige ali za iskanje motiva za likovno ali literarno ustvarjanje.

Učitelji, predvsem razredne stopnje, so se vabilu odzvali in se skupaj z učenci sprehodili po šolski knjižnici, poiskali kakšno knjigo in jo tudi prebrali. Učenci so povedali, da je branje knjig v knjižnici bolj zanimivo, se jih bolj dotakne in jim ostane dlje časa v spominu, saj je vzdušje drugačno kot v razredu.

Slika 172: Arhiv OŠ Sveta Ana

Slika 173: Arhiv OŠ Sveta Ana

Z velikim veseljem so se na vabilo odzvali tudi naši najmlajši otroci iz vrtca, ki v knjižnico vedno zelo radi prihajajo. Otroci se navajajo na knjige, jih listajo, občasno tudi kakšno preberejo. Zanimivo je da je tudi tisti otroci, ki so precej živahni najdejo v knjižnici svoj mir, se zatopijo v knjigo in padejo v svoj svet domišljije.

Slika 174: Arhiv OŠ Sveta Ana

Za četrto - in petošolce smo pripravili zanimivo pot, na kateri smo preverili spretnost iskanja zelene knjige, izvedeli, kaj je novega v knjižnici, ter opravili nalogo. Učenci so ob obisku knjižnice dobili prav posebno nalogo. Ne da bi komu izdali, so si v času obiski v knjižnici izbrali en detajl, ki je bil osnova poustvarjanja v razredu. Za konec nas je čakala igra Poišči me. Učenci so pripravili razstavo likovnih in literarnih izdelkov na hodniku šole.

Učenci sami so imeli kar nekaj težav pri iskanju skritih predmetov iz knjižnice. Naslov razstave Poišči me je pritegnil tudi učitelje in druge učence na šoli, da so poskušali najti skrite predmete iz knjižnice.

Sliki 175 in 176: Arhiv OŠ Sveta Ana

Slika 177: Arhiv OŠ Sveta Ana

Sproti smo obveščali uporabnike šolske knjižnice o dogodkih na razrednih panojih in oglasnih deskah. Poročali smo tudi na spletnih straneh: <https://www.sveta-ana.si/oktober-mednarodni-mesec-solskih-knjiznic-2023/>

Na ogled faksimile iz leta 1584 - prva slovenska slovnica v latinščini

Arcticae horulae (Zimske urice) Adama Bohoriča

Simona Felicijan

OŠ Trnovo

V mednarodnem mesecu šolskih knjižnic smo učencem ponudili dejavnosti, ki razvijajo ustvarjalnost in domišljijo, hkrati pa poudarjajo pomen branja, knjig in znanja.

Z učenci 1. razredov smo se pogovarjali o pomenu knjig, branja in knjižnic, ki hranijo najdragocenejše knjige in znanje človeštva. V knjižnici so si pogledali prvo slovensko slovnico v latinščini *Arcticae horulae (Zimske urice) Adama Bohoriča*, ki so faksimile iz leta 1584.

Učence smo povabili k branju tudi s predstavitvijo novih knjig iz zbirke Čebelica (*M. Košuta: Gremo gledat morje, G. Rodari: Miška iz stripov, D. Marinšek: Pozabljiva stonoga, Judovska pravljica: Pravljica o modrem plaščku*) in knjig z bolonjskega sejma otroških knjig: *Val (Lee), The hundred decker bus (M. Smith), Once Upon a Book (Grace Lin), Two places to call home (P. Earle)*.

Učenci 1. b so ob nagrajeni slikanici *Val (Suzy Lee)* pripovedovali zgodbo o deklici, valu in galebih, in učenci 1. a sodelovali z gibom ob knjigi *Tap tap tap, dance, dance, dance (H. Tullet)*.

Ob koncu obiska knjižnice so prvošolci prejeli slikanico *Hiša selivka (M. Kravos)*, ki jo je podarilo Društvo Bralna značka Slovenije.

V tem mesecu so bili učenci 2. in 3. razredov tudi vključeni v projekt Beremo skupaj, učenci 3. razredov so prejeli dnevnik branja in imeli za nalogo, da preberejo knjigo babici ali

dedku, staršem ali mlajšemu bratu ali sestri. V dnevnik, ki so obsegali štiri tedne branja, so zapisali avtorja in naslov knjige, kar jim je bilo pri zgodbici najbolj všeč, opisali naslovnico knjige, jo ilustrirali in prepisali najlepšo misel.

Nastali so izvirni izdelki: brali so knjige: *D. Pilkey: Pasji mož: Gospodar bolh*; *L. Suhodolčan: Krojaček Hlaček*; *J. London: Klic divjine*, *G. Kos: Obisk*, *C. Freedman: Čarobni božič*, *Disney: Medvedek Pu*, *H. Kraljič: Pravi zaklad*, *S. Makarovič: Pekarna Mišmaš*, *C. Paolini: Eragon* ...

in napisali, kaj so se naučili iz zgodbe: ob knjigi *J. London: Klic divjine*, 'da moraš biti pogumen', ali, da je bil 'Krojaček Hlaček prijazen, ker je rad pomagal drugim,' *H. Kraljič: Pravi zaklad*, 'da moraš sodelovati, če hočeš kaj doseči' ...

Učenci 2. razredov so v knjižnici poslušali pravljico *Abuelos, piranas y otras historia* (*R. Bonilla*) o dečku Niku in njegovem dedku Rodrigu, za ustvarjanje so dobili nalogo, da izdelajo sliko z okvirjem, kamor narišejo odlomek iz knjige, ki so jo prebrali, ali svoj prizor družinskega branja.

Slika 178: Arhiv OŠ Trnovo

Kaj mi knjižnica predstavlja in pomeni?

Barbara Stuhne Vuk

OŠ Vinica

Na osnovni šoli Vinica že tradicionalno v mesecu oktobru praznujemo Mednarodni mesec šolskih knjižnic. To je čas, ko so učenci in otroci iz vrtca še bolj vključeni v knjižnično življenje.

Letošnja tema »Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja« je ponudila paleto različnih dejavnosti in doživetij. Predvsem pa branja in razmišljanja.

Sliki 179 in 180: Arhiv OŠ Vinica

Najmlajši v vrtcu (2-3 let) so poslušali zgodbo *Mala muca* v knjižnici ter se seznanili z osnovnimi pojmi in pomenu knjižnice ter branju. Lik muce-knjige jim je na otroški način

ozaveštil, kako lepo je brati tudi doma, v krogu družine. Večji dve skupini v vrtcu pa sta prisluhnili pravljici *Medvedkova knjižnica*. Otroci so skozi pravljico ozaveštili, kako pomembno je branje ter spoznali vrednote kot so – spoštovanje tuje lastnine, prijaznost, sodelovanje in da je lepo, če stvari delimo.

Sliki 179 in 180: Arhiv OŠ Vinica

Prvo- in drugošolci so prisluhnili zgodbi *Hiša selivka*, ki jih je ponesla čez meje domišljije. Seveda smo najprej ponovili knjižnični red in kako pravilno brskamo po knjižnici. Sledilo je ustvarjanje svojega škrate v leteči hišici.

Tretješolci so ugotavljali kako je postavljeno gradivo za različne starosti, kaj knjiga »ima« ter prisluhnili pravljici *Prav posebna noč*. Nato so narisali risbo sebe in kako se počutijo v knjižnici. Četrtošolci so se spopadli z UDK hišicami ter ugotavljali razlike med leposlovjem in strokovno literaturo. Nato pa so zarepali skupaj z Saksido in Terkajem ter spoznali *Repke*. Ob koncu so ustvarili svojo kazalko. Petošolci so iskali knjižnega tata. Pozorno so prisluhnili zgodbi *Knjižni tat* in nato z lastno domišljijo detektivu opisali nepridiprava, ta pa ga je moral narisati po navodilih.

Šestošolci so razmišljali o tem, zakaj obiskujejo knjižnico ter zakaj brati v digitalni dobi. Po skupinah so predstavljali svoja mnenja za in proti. Ustvarili so zanimiv plakat ter poslušali odlomek iz knjige *Berem, da se poberem*.

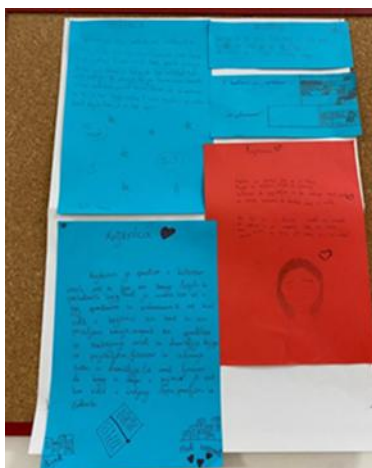
Sedmošolci so razmišljali o knjižnici, kaj jim nudi in kaj jim sam prostor pomeni. Veliko časa smo namenili pogovoru o branju, zakaj jih to privlači ali jim ne diši tako zelo.

Osmošolci so brali odlomke iz knjig *Deček v črtasti pižami*, *Hotel Zagorje* in *Brez črtne kode*. Po glasnem branju v skupini je sledilo reševanje 4 nalog in odkrivanje otrokovih pravic. Čeprav na začetku z negodovanjem in mnenjem, kako lahko obravnavati otrokove pravice skozi literaturo, so osebno ganjeni in zamišljeni o prebranem ter prediskutiranem spoznali, da ima literatura izjemno težo in sporočilo.

Sliki 181 in 182: Arhiv OŠ Vinica

Devetošolci so raziskovali po sBiblosu in sestavili priporočilne bralne sezname za učitelje. Med drugim pa so osmo- in devetošolci brali učencem prve triade. Najlepše je bilo, ko so si sami našli udobne koticke v in zunaj šole. Mesec je bil aktiven in bralno obarvan.

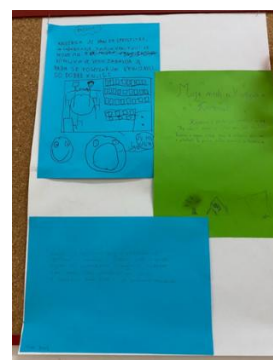
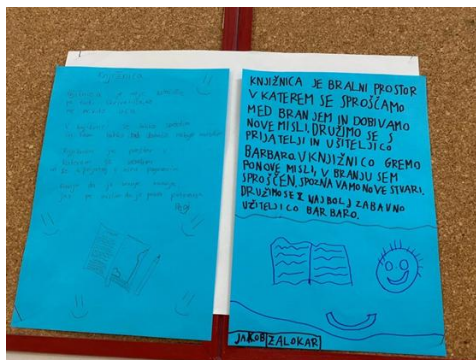
Slike 183-185: Arhiv OŠ Vinica

Slike 186-192: Arhiv OŠ Vinica

Slike 193-205: Arhiv OŠ Vinica

Slike 206-208: Arhiv OŠ Vinica

Konstruktivske igrače, s katerimi so se lahko »igrali« neomejeno

Lidija Kocbek

Podružnična šola Lokavec

V mesecu oktobru smo se prepustili sloganu »Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja.« Zato smo si skupaj s svojimi člani vzeli čas ter ji pustili, da nas je prevzela, pomirila in razvedrila, ter jo doživeli kot prostor za ustvarjanje ali predajanje domišljiji.

Slike 209-211: Arhiv Podružnična šola Lokavec

Na podružnici Lokavec so učenci podaljšanega bivanja povedali, da je »Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer si želim: igrati se s kockami, uporabljati računalnik in počivati in poslušati zgodbe.«

Glede na njihove želje smo skupaj z učiteljem Alešem naredili načrt v katerem smo dali priložnosti, da so učenci lahko razvijali domišljijo in ustvarjalnost, ga izvedli in prišli do zanimivih rezultatov.

Evaluacija

Dejavnosti so se izvajale v sklopu podaljšanega bivanja.

1. Učencem smo dali na voljo različne konstrukcijske igrače s katerimi so se lahko »igrali« neomejeno 1 teden. Nastali so raznoliki izdelki, ki smo jih strnili v razstavo z naslovom Kockasta razstava.

Slike 212-214: Arhiv Podružnična šola Lokavec

2. Nadaljevali smo z uporabo računalnika. Poigrali smo se z orodjem Slikar in začeli ustvarjati avtorsko slikanico z naslovom V deželi Liki. Prva predstavitev slikanice je bila namenjene otrokom v vrtcu. Prav tako si je vsak svojo odnesel domov.

3. Spoznali smo se tudi z Lahkonočnicami (več na <https://www.lahkonocnice.si/>) in smo naredili načrt, kako ustvarili svojo »zvočnico«, ki ji bodo v mesecu januarju prisluhnili vrtčevski otroci.

Zaključek

To, da smo izhajali iz njihovih želja je bila dobra odločitev, saj so dejavnosti bile izvedene z dodatnim zanosom, interesom in temu primerno je bilo tudi veselje ob končnem rezultatu. Prav tako je še ostalo veliko motivacije, da bomo lahko zaključili z »zvočnico«.

Slika 215: Arhiv Podružnična šola Lokavec

Sproti smo obveščali uporabnike šolske knjižnice o dogodkih na razrednih panojih in oglasnih deskah. Poročali smo tudi na spletnih straneh: <https://www.sveta-ana.si/oktober-mednarodni-mesec-solskih-knjiznic-2023/>

Skupaj smo prebirali revijo o knjigah - Bukla

Petra Ovčar

OŠ Prežihovega Voranca Ljubljana

Letošnji slogan meseca šolskih knjižnic: »Šolska knjižnica: moj srečni kraj, kjer ustvarjalnosti in domišljiji ni meja.« je kar klical po močnejšem obeleženju tega posebnega meseca za šolske knjižnice.

Že pri urah z učenci, sem omenila, kako pomemben mesec za šolske knjižničarje je in čemu je namenjena razstava o knjigah in knjižnicah, ki sem jo postavila v šolski knjižnici. Pred knjižnico pa je o tem govoril tudi razstavni plakat. Še bolj smo se o tematiki pogovarjali z učenci pri literarnem klubu, kjer smo misli o tem, kaj nam pomeni šolska knjižnica zapisali. Obeležnje smo združili tudi z nacionalnim mesecem skupnega branja, saj smo skupaj brali in prebirali revijo o knjigah-Bukla.

Tudi letos sem sklenila, da s šolo OŠ Prežihovega Voranca Ljubljana sodelujemo pri Nacionalni izmenjavi kazalk. Za sodelovanje sem tokrat pridobila učiteljice podaljšanega bivanja tretjih razredov. Predstavila sem jim letošnji slogan in sem takoj dobila potrditev o sodelovanju. Prav tako so pri izdelavi knjižnih kazalk sodelovali učenci literarnega kluba, kjer so imeli proste roke in je vsak po svoje v knjižni kazalki zajel letošnji slogan. V mesecu oktobru smo se vsi lotili izdelave kazalk. Kazalke smo uspeli končati do petnajstega novembra in smo jih poslali naši partnerski šoli-OŠ Toneta Čufarja Jesenice, ko so učenci literarnega kluba oblikovali spremno pismo. Kazalke, ki jih bomo prejeli, bom razdelila med učence, ki so sodelovali pri nacionalni izmenjavi knjižnih kazalk.

Pri nacionalni izmenjavi knjižnih kazalk je sodelovalo 50 učenk in učencev, skupaj aktivno pa je obeležilo mesec šolskih knjižnic vsaj 70 učencev šole. Vedno vsi zelo radi sodelujemo, zato se že veselimo prihodnjega praznovanja meseca šolskih knjižnic.

Izdelovali družabne igre

VARNO V PROMETU

Lara Tavčar

Osnovna šola Ivana Roba Šempeter pri Gorici,

Podružnična šola Vrtojba In Podružnična šola Vogrsko

V oktobru, mednarodnemu Mesecu šolskih knjižnic, smo se v šolski knjižnici na POŠ Vrtojba in POŠ Vogrsko, pridružili praznovanju Mednarodnega meseca šolskih knjižnic 2023 z:

- Izdelovanjem knjižnih bralnih znamenj.
- Izdelovanjem družabnih iger (varno v prometu).
- Razmišljanjem o vprašanjih, ki zanimajo učence (in bi odgovore nanje iskali v knjigah).
- Razstavo knjig, v katerih se (mogoče) skrivajo odgovori na vprašanja učencev (povezava s tednom otroka: zakaji in zatoji radovednosti).
- Razstavo knjig o kruhu v pravljičah in pesmicah, ugankah ob tradicionalnem slovenskem zajtrku.
- Prebiranjem pravljič in poustvarjanjem ob prebranih besedilih.
- Sodelovanjem knjižničarke in razrednih učiteljic od 1. Do 5. Razreda s pripravljanjem skupnih ur v knjižnici.
- Pravljični urici v PB. Knjižničarka je vsak teden v oktobru in v novembru učencem v času podaljšanega bivanja izbrala in prebrala zgodbico, pravljico, po kateri so

učenci tudi likovno ustvarjali. Svoje izdelke so razstavili po hodnikih podružnične šole Vrtojba.

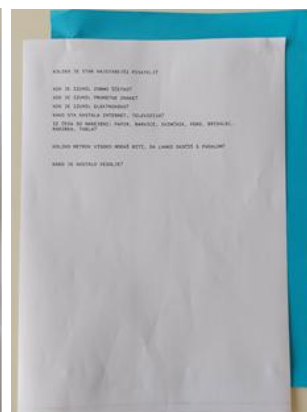
Dejavnosti so bile izpeljane v mesecu oktobru in novembru. Nekatere dejavnosti so se izkazale kot zelo dobre in zato se še vedno odvijajo in se bodo še do konca šolskega leta (priprava razstav, pravljične urice v PB, sodelovanje knjižničarke in razrednih učiteljic).

Dejavnosti, dogodke je koordinirala, organizirala **Lara Tavčar, knjižničarka na Podružnični šoli Vrtojba in Podružnični šoli Vogrsko.**

Sliki 216 in 217: Arhiv Podružnična šola Lokavec

K praznovanju Mednarodnega meseca šolskih knjižnic 2023 sem povabila vse učiteljice obeh podružničnih šol POŠ Vrtojba in POŠ Vogrsko. Zahvaljujem se vsem učiteljicam, ki so sodelovale in skupaj z mano oblikovale pestro dogajanje na obeh podružničnih šolah ter se tako pridružile vsem šolam, ki so obeležile in praznovala letošnji Mednarodni mesec šolskih knjižnic.

Slike 218-221: Arhiv Podružnična šola Lokavec

O praznovanju Mednarodnega meseca šolskih knjižnic smo poročali na razstavnih panojih znotraj prostorov knjižnic na obeh podružničnih šolah, POŠ Vrtojba in POŠ Vogrsko. Izdelke smo razstavili na obeh podružničnih šolah: po razredih, hodnikih, v knjižničnih prostorih.

Povezovanje pouka in knjižničnih vsebin. Tretješolci so v knjižnici prisluhnili zgodbi »Knjigotap«, nato pa so si ogledali razstavo knjižnega gradiva, potem, ko so v Tednu otroka od 2. do 5. razreda razmišljali, na katero njihovo vprašanje, bi našli odgovor (mogoče) v knjigah. Na temo Zakaji in zatoji radovednosti, smo poskusili izvedeti, kaj naše učence zanima, kaj se sprašujejo in ali bi morebiti našli odgovore v šolski knjižnici.

Slike 222-226: Arhiv Podružnična šola Lokavec

Učenci prvega razreda so izdelovali v mesecu šolskih knjižnic knjižne kazalke. Učenci petega razreda pa so spomnili na varnost v prometu in izdelovali po prebranem besedilu in razgovoru v knjižnici družabne igrice na to temo.

Medprojektno sodelovanje v akciji ZDRAVA ŠOLA

- Pokloni čas, polepšaj dan – upokojene učiteljice v šolski knjižnici

Urša Bajda

OŠ Tončke Čeč Trbovlje

Med 8. septembrom in 8. oktobrom se je odvijal 6. Nacionalni mesec skupnega branja. Pomemben vidik Nacionalnega meseca skupnega branja je tudi projekt Medgeneracijsko branje, v okviru katerega se v šolah spodbuja skupno branje med učenci in učitelji, med učenci različnih vzgojno-izobraževalnih obdobij in seveda medgeneracijsko branje v domačem okolju. Krepitev komunikacije med različnimi generacijami in skupno branje v domovih za starejše pa z različnimi aktivnostmi spodbuja tudi nova akcija Nacionalnega inštituta za javno zdravje **Pokloni čas, polepšaj dan**. V našo šolsko knjižnico smo povabili mlade upokojene učiteljice, ki so se ob branju in pripovedovanju zgodb družile z učenci 1. VIO. Niso pa samo »kvačkali« besede, tega so se dejansko tudi naučili (kvačkanja namreč).

Sliki 227 in 228: Arhiv OŠ Tončke Čeč Trbovlje

Tradicionalno smo že 15. leto razpisali likovni natečaj na temo branja z izdelavo knjižnih kazalk z namenom medvrstniške izmenjave. K sodelovanju v projektu povabim prav vse učence, odzivi pa so različni. Z učenci, ki se odločijo za sodelovanje, si ogledamo predstavitve krajev in držav njihovih sovrstnikov, ki zanje izdelujejo kazalke in pripravimo prezentacije naše šole, kraja in države. Ko učencem predstavim ideje sodelovanja z vrstniki, z veliko vnemo raziskujejo različne jezike – prevajali so iz portugalsčine ter pisali razglednice vrstnikom na morje. Skupaj smo se razveselili paketa prejetih knjižnih kazalk in pisma, ki so nam ga poslali. V knjižnici so učenci pripravili razstavo prejetih kazalk tako iz Hrvaške, Portugalske, Litve kot iz Slovenije (OŠ Hrvatini) in smo jih razdelili med učence različnih oddelkov.

Prelistajte obe digitalni publikaciji:

[Read this book made on StoryJumper](https://www.storyjumper.com/book/showframe/119699442/The-School-Library-My-Happy-Place-where-Creativity-and-Imagination)

Dostopno na: <https://www.storyjumper.com/book/showframe/119699442/The-School-Library-My-Happy-Place-where-Creativity-and-Imagination>

[Read this book made on StoryJumper](https://www.storyjumper.com/book/showframe/163409481/Nacionalna-izmenjava-knjinih-kazalk-2023)

Dostopno na: <https://www.storyjumper.com/book/showframe/163409481/Nacionalna-izmenjava-knjinih-kazalk-2023>

V oktobru smo izdali tudi šolsko glasilo - [spletni časopis](#) **Tončke in Tončki**.

Povezavo omogoča tudi QR koda:

2023

ISSN 3024-0697